

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ZIELONEJ GÓRZE

**STAN SANITARNY
MIASTA ZIELONEJ GÓRY
w 2025 ROKU**

Zielona Góra, marzec 2026 rok

Opracowano:

**w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej
w Zielonej Górze**

Zespół autorski:

Joanna Adamczyk, Agata Aleksandrowicz,

Maria Chrucka-Krzeszowska, Agnieszka Ganczar,

Marcin Kozłowski, Alicja Nikodem,

Barbara Stadnik, Aneta Tonder

Opracowanie i korekta:

Anna Roskwitalska

Ewa Podgórska

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W ZIELONEJ GÓRZE

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zielonej Górze

ul Jasna 10

65-470 Zielona Góra

Tel: (68) 325 46 71 do 75, fax. (68) 351 47 96

<http://www.gov.pl/wewb/psse-zielona-gora>

<http://www.bip.wsse.gorzow.pl/pssezielonagora/>

e-mail: psse.zielonagora@sanepid.gov.pl

„Zdrowie publiczne jest nauką i sztuką zapobiegania chorobom, przedłużania życia, promowanie zdrowia i sprawności fizycznej poprzez zorganizowane wysiłki na rzecz środowiska, kontroli chorób zakaźnych, szerzenia zasad higieny osobistej, organizowania służb medycznych i opiekuńczych w celu wczesnego rozpoznawania, zapobiegania i leczenia oraz rozwijania mechanizmów społecznych, które zapewniają każdemu standard życia umożliwiając zachowanie i umacnianie zdrowia”.

Charles-Edward Amory Winslow, 1920

Państwowa Inspekcja Sanitarna została powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem czynników środowiskowych, a także zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Zadania realizowane przez Państwową Inspekcję Sanitarną zostały określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 416).

Przedłożone opracowanie pt. „Ocena stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej miasta Zielona Góra” stanowi podsumowanie działalności Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w 2025 r. w zakresie sprawowanego nadzoru.

Ocenę tę sporządzono w oparciu o analizę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych, dokonaną przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze, oraz wyniki czynności kontrolnych przeprowadzonych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Działalność kontrolną Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego wspiera Oddział Laboratoryjny poprzez badania próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, analizę parametrów fizycznych i chemicznych środowiska pracy oraz badania materiału biologicznego, między innymi w kierunku wykrywania pałeczek bakterii *Salmonella* spp. i *Shigella* spp.

W niniejszym dokumencie przedstawiono podstawowe aspekty sytuacji epidemiologicznej oraz wyniki realizacji zadań i planu pracy w 2025 r., wskazując jednocześnie kierunki dalszych, niezbędnych działań, które mogą przyczynić się do poprawy stanu sanitarnego i epidemiologicznego powiatu zielonogórskiego i miasta Zielonej Góry

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze

mgr inż. Dorota Baranowska

Spis treści

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE Wybranych CHOROÓB ZAKAŻNYCH	4
1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi	5
2. Choroby zakaźne przenoszone drogą pokarmową	6
2.1. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	6
2.2. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	6
2.3. Wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone	6
2.4. Wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone	6
2.5. Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	7
2.6. Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	7
2.7. Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella	8
2.8. Salmonelloza – inne zakażenia pozajelitowe	8
2.9. Salmonelloza – posocznica	8
2.10. Nosiciele pałeczek Salmonella	9
2.11. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe-wywołane przez Clostridium difficile	9
3. Zakażenia krwiopochodne	9
3.1. Nowo wykryte zakażenia HIV	9
3.2. AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności	10
3.3. Wirusowe zapalenie wątroby WZW	10
4. Choroby bakteryjne inwazyjne	10
4.1. Choroba meningokokowa	10
4.2. Choroby wywołane przez Streptococcus pyogenes	11
4.3. Choroby wywołane przez Streptococcus pneumoniae	11
4.4. Choroby wywołane przez Haemophilus influenzae	12
5. Choroby przeciw którym przeprowadzane są szczepienia ochronne	12
6. Zachorowania z powodu ostrych infekcji układu oddechowego	13
6.1. Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę potwierdzona badaniami	13
6.2. Zachorowania na RSV	14
6.3. Zachorowania na COVID-19	14
7. Choroby odzwierzęce	15
7.1. Szczepienia osób przeciwko wściekliznie	15
7.2. Borelioza z Lyme i Neuroborelioza	16
7.3. Tularemia	16
7.4. Ospa mała	16
8. Inne jednostki chorobowe	17
8.1. Gruźlica	17
8.2. Płonica (Szkarlatyna)	17
8.3. Legionelloza (Choroba legionistów)	18
9. Choroby przenoszone drogą płciową	18
9.1. Kiła	19
9.2. Rzeżączka	19
10. Raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala	19
11. Szczepienia ochronne	20
11.1. Niepożądane odczyny poszczepienne.	23
12. Podsumowanie	25
II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH	26
1. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą	27
1.1. Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych	27
1.2. Szpitale	28
1.3. Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy	31
1.4. Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych.	32
1.4.1. Praktyki zawodowe: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych	33
1.4.2. Indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie i grupowe praktyki lekarskie	33
1.4.3. Indywidualne praktyki lekarzy dentystów, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów i grupowe praktyki lekarzy dentystów.	33
Podsumowanie	34

Spis treści

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	36
1. Informacje ogólne	37
2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	38
2.1. Domy pomocy społecznej oraz placówki zapewniające całodobową opiekę	38
2.2. Noclegownie, schroniska i ogrzewalnie dla osób bezdomnych	39
2.3. Obiekty świadczące usługi noclegowe tj.: hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska	39
2.4. Obiekty z branży beauty tj. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, piercingu, odnowy biologicznej, solaria	39
2.5. Pralnie.	41
2.6. Tereny rekreacyjne, obiekty sportowe	41
2.7. Dworce PKP i PKS, miejsca obsługi podróżnych i środki transportu publicznego	42
2.8. Domy/zakłady przedpogrzebowe.	42
2.9. Ustępy-publiczne i ogólnodostępne	42
2.10. Inne obiekty użyteczności publicznej	42
2.11. Opinie sanitarne.	42
2.12. Interwencje	43
Podsumowanie	44
IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWO – ŻYWIENIOWYCH	45
4. Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnieniowych	46
4.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze	46
4.2. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	49
4.3. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi i środkami masowego przekazu	49
4.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych	49
4.5. Funkcjonowanie systemu RASFF	51
4.5.1. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące żywności	53
4.5.2. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	54
4.6. Działalność kontrolno-represyjna	55
Podsumowanie	56
V. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH	57
1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych	58
1.1.Stan sanitarno-techniczny obiektów	58
1.2. Warunki do utrzymania higieny	58
1.3. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego	58
1.4. Warunki bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw i terenach rekreacyjnych	59
1.5. Dożywianie dzieci i młodzieży	59
1.6. Warunki zdrowotne i higieniczne w żłobkach i klubach dziecięcych	60
1.7. Realizacja Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych	60
1.8. Higiena procesu nauczania	60
1.9. Ergonomia stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka	61
1.10. Tornistry oraz warunki na pozostawienie przez uczniów przyborów i podręczników szkolnych	61
1.11. Warunki sanitarne w gabinetach profilaktycznej opieki medycznej w szkołach	62
1.12. Wypoczynek dzieci i młodzieży	63
1.13. Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2025/2026	63
1.14. Substancje i preparaty chemiczne w szkolnych pracowniach chemicznych.	64
1.15. Oświetlenie w pomieszczeniach do nauki	64
1.16. Działania informacyjno-edukacyjne	64
1.17. Działania kontrolne represyjne	65
Podsumowanie	66
VI. WARUNKI HIGIENICZNO-SANITARNE ŚRODOWISKA PRACY	68
1.1.Warunki higieniczno-sanitarne w środowisku pracy	69
1.2. Zagrożenia w środowisku pracy	69
1.3. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami	72
1.4. Nadzór nad kosmetykami	73
1.5. Nadzór nad środkami zastępczymi	74
1.6. Choroby zawodowe	74
Podsumowanie	77

Spis treści

VII. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA	78
1. Wstęp	79
2. Zaopatrzenie ludności w wodę	79
3. Analiza przekroczeń wskaźników mikrobiologicznych i fizykochemicznych	81
4. Badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju Legionella sp	82
Podsumowanie	83
VIII STAN SANITARNY KĄPIELISK, MIEJSC OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANYCH DO KĄPIELI I PŁYWAŁNI	84
1. Stan sanitarny pływalni.	85
Podsumowanie	87
IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	88
1. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	89
1.1. Realizacja zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego	89
1.2. Opinie dotyczące planowania przestrzennego w gminie	90
1.3. Uzgodnienia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu	91
1.4. Opinie dotyczące oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko	91
1.5. Opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych	93
1.6. Uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	94
1.2. Kontrole obiektów i wizje terenowe	95
Podsumowanie	95
X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ	97
Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	98
Realizowane programy profilaktyczne i kampanie prozdrowotne	98
I PROGRAMY EDUKACYJNE	98
1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”	98
2. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”	98
3. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS	99
4. Program „Znamie! Znam je?”	99
5. Program „Podstępne WZW”	99
6. Program „Wybierz życie-Pierwszy krok”	99
7. Wojewódzki Program Profilaktyki nowotworów	100
8. Wojewódzki Program „Z higieną za Pan brat”	100
II KAMPANIE/AKCJE EDUKACYJNE	100
1. Światowy Dzień Zdrowia	100
2. Światowy Dzień bez Papierosa i Światowy Dzień Rzucania Palenia	101
3. Kampania „Żyj pełnią życia bez energetyka”	101
4. Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”	101
5. Kampania „Zwykły kaszel czy objawy gruźlicy? Sprawdź”	101
6. Kampania „Jesień bez infekcji”	102
7. Europejski Tydzień Szczepień	102
8. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach	102
9. Kampania dotycząca szczepień przeciwko krztuścowi dla kobiet w ciąży	102
10. Kampania dotycząca szczepień przeciw HPV	103
11. Bezpieczne i zdrowe wakacje/ferie	103
III. WSPÓŁPRACA	103
PODSUMOWANIE	104
XI. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA	105
1. Kierunki i zakresy badań	106
2. Badania laboratoryjne	108
2.1. Badania środowiskowe	108
2.2. Badania Środowiska pracy	110
2.3. Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	111
Podsumowanie	112

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE WYBRANYCH CHORÓB ZAKAŹNYCH

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

1. Nadzór nad chorobami zakaźnymi

Dane epidemiologiczne w niniejszym sprawozdaniu zostały zgromadzone na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez lekarzy, którzy rozpoznali zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia, lub choroby zakaźnej, określonej na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi* i przedstawione w formie graficznej oraz tabelarycznej.

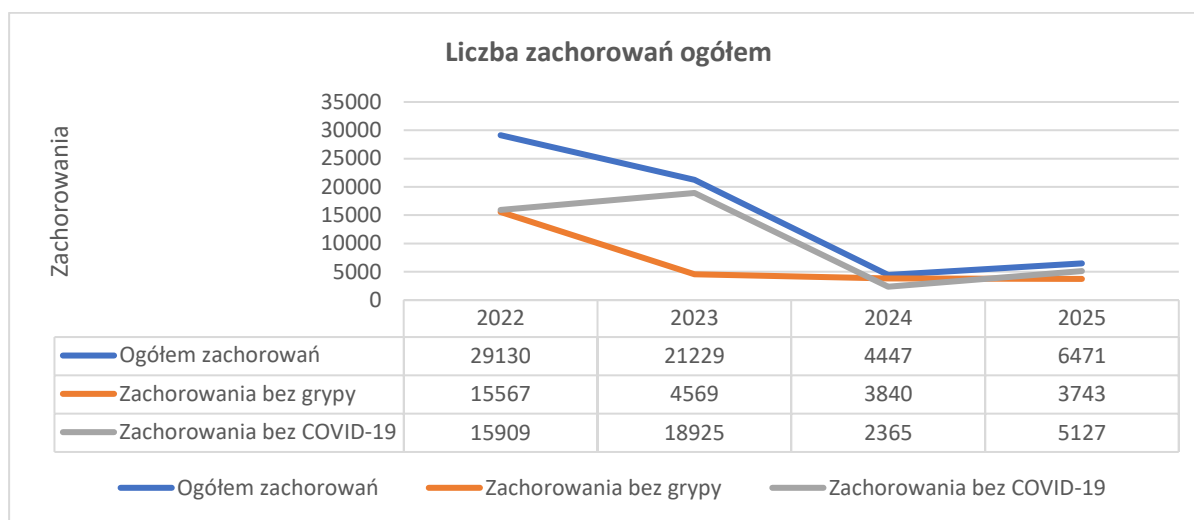
Tabela 1 Zapadalność na choroby zakaźne w Mieście Zielona Góra i powiecie zielonogórskim w latach 2014 - 2025

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
2236,04	1518,08	1808,28	2174,62	2145,59	2381,50	5658,61	11210,66	13473,32	9908,75,91	2077,95	3023,7

Wykres 1 Współczynnik zapadalności na choroby zakaźne rejestrowane w Mieście Zielona Góra i Powiecie Zielonogórskim w latach 2014 - 2025.

W 2025 roku zarejestrowano ogółem 6471 zachorowań na choroby, gdzie w roku 2024 zarejestrowano 4 447 zachorowań. W opracowaniu, obliczając wskaźnik zapadalności, posłużono się danymi Głównego Urzędu Statystycznego. Według uzyskanych danych na dzień 31.12.2024r., na terenie powiatu ziemskiego zamieszkuje 75 077 osób (K - 38 080; M – 36 997), na terenie powiatu grodzkiego 138 932 osób (K - 73 248; M - 65 685). Ogółem na nadzorowanym terenie zamieszkuje **214 009** osób (K - 111 327 i M - 102 682 mężczyzn).

Wykres 2. Liczba zachorowań w latach 2022 – 2025.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Zielonej Górze obejmuje nadzorem powiat grodzki. Ludność zamieszkuje w 6 miastach, tj.: Zielona Góra, Sulechów, Nowogród Bobrzański, Kargowa, Czerwieńsk, Babimost;

2. Choroby zakaźne przenoszone drogą pokarmową.

2.1 Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy

W roku 2025 zarejestrowano 46 zachorowań wywołanych przez rotawirusy. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

2.2 Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy

W roku 2025 zarejestrowano 17 zakażeń jelitowych wywołanych przez norowirusy. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

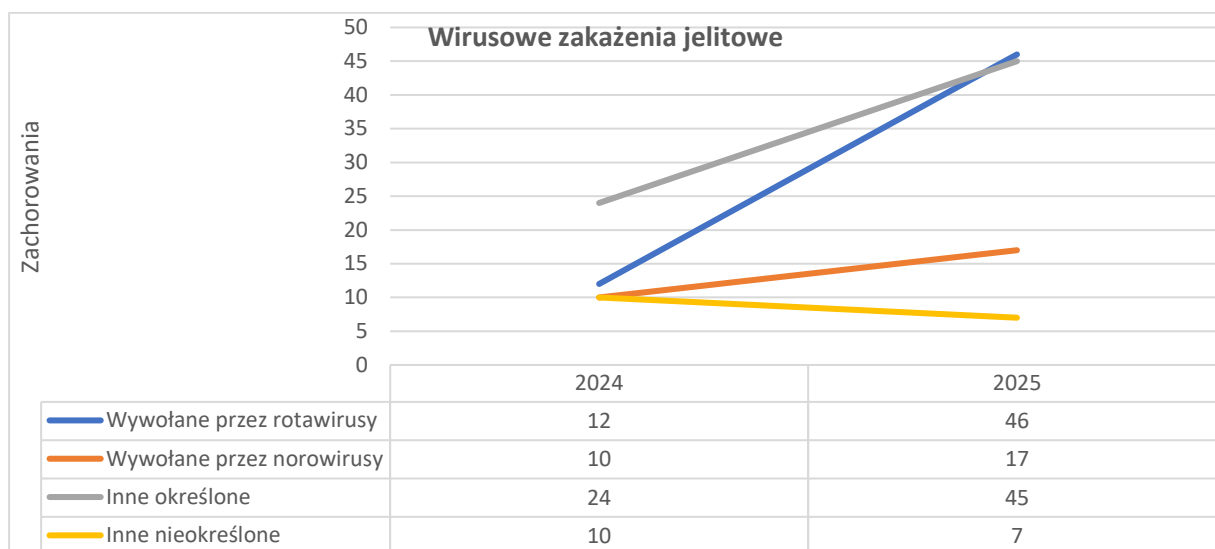
2.3 Wirusowe zakażenia jelitowe – inne określone

W 2025 roku zarejestrowano 45 zachorowań na tę jednostkę chorobową. Leczenia w warunkach szpitalnych wymagało 8 osób.

2.4 Wirusowe zakażenia jelitowe – nieokreślone

W roku 2025 zarejestrowano 7 nieokreślone wirusowe zakażenia jelitowe.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Wywołane przez rotawirusy	12	46
Wywołane przez norowirusy	10	17
Wywołane przez inne określone	24	45
Wywołane przez nieokreślone	10	7

Wykres 3. Wirusowe zakażenia jelitowe w latach 2024 – 2025.

2.5 Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2

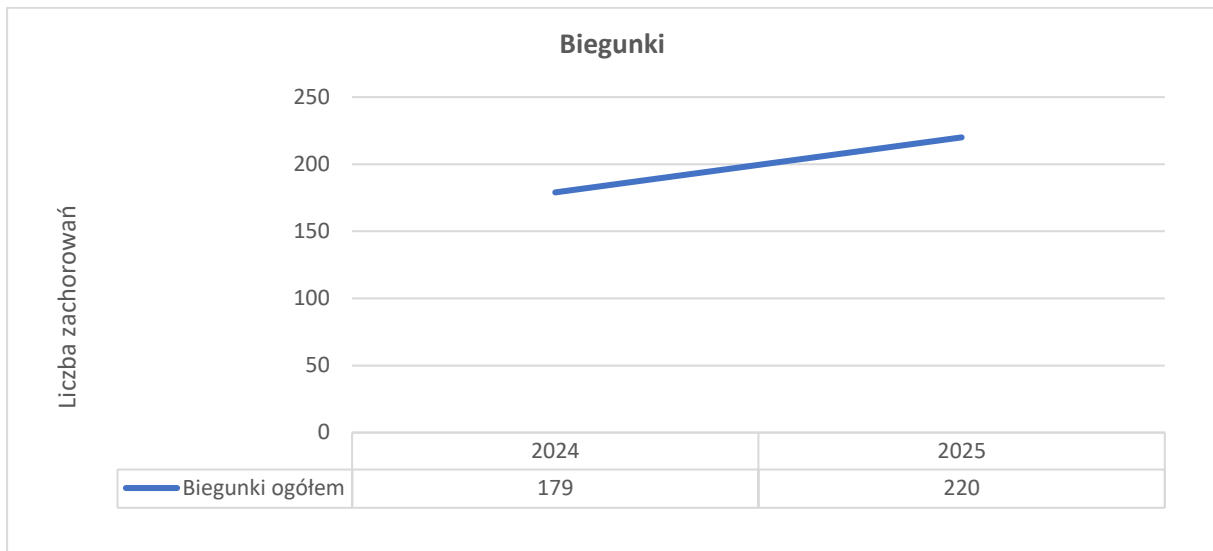
W 2025 roku, wśród zarejestrowanych wirusowych zakażeń jelitowych, 27 zachorowań wystąpiło u dzieci do lat dwóch.

Wykres 4. Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2, w latach 2024 – 2025

2.6 Biegunki i zapalenia żołądkowo – jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

W 2025 roku zarejestrowano 220 przypadków biegunek i zapaleń żołądka o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu. Z tego 38 zachorowań dotyczyły dzieci do lat dwóch lat.

Wykres 5. Biegunki w latach 2024 – 2025.

2.7 Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami *Salmonella*

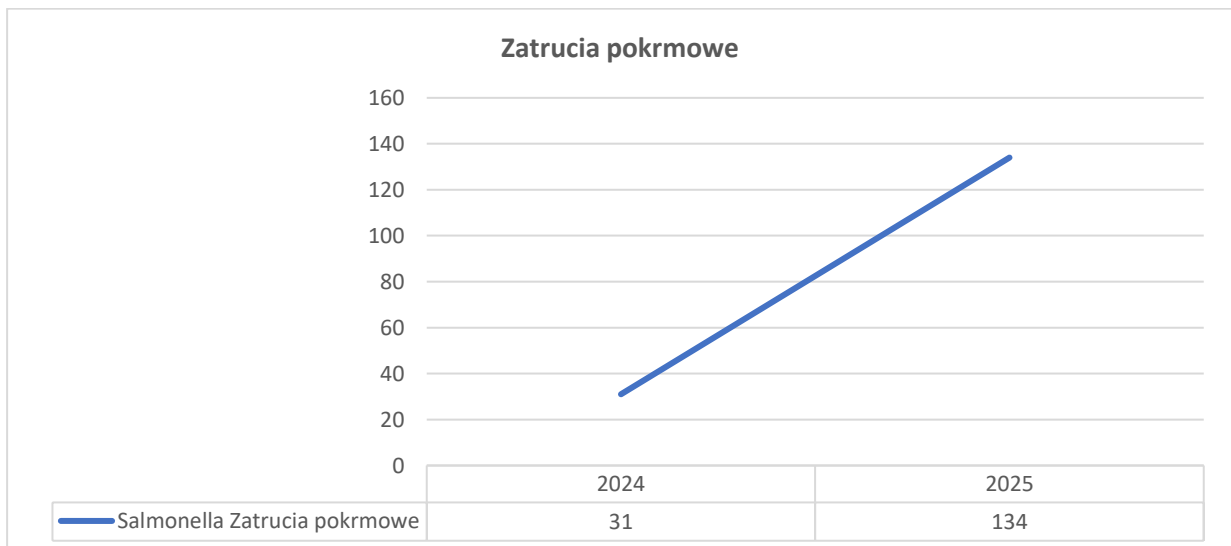
W 2025 roku zarejestrowano 134 przypadki zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki z grupy *Salmonella*. Hospitalizowano 24 osoby.

2.8 Salmonelloza – inne zakażenia pozajelitowe

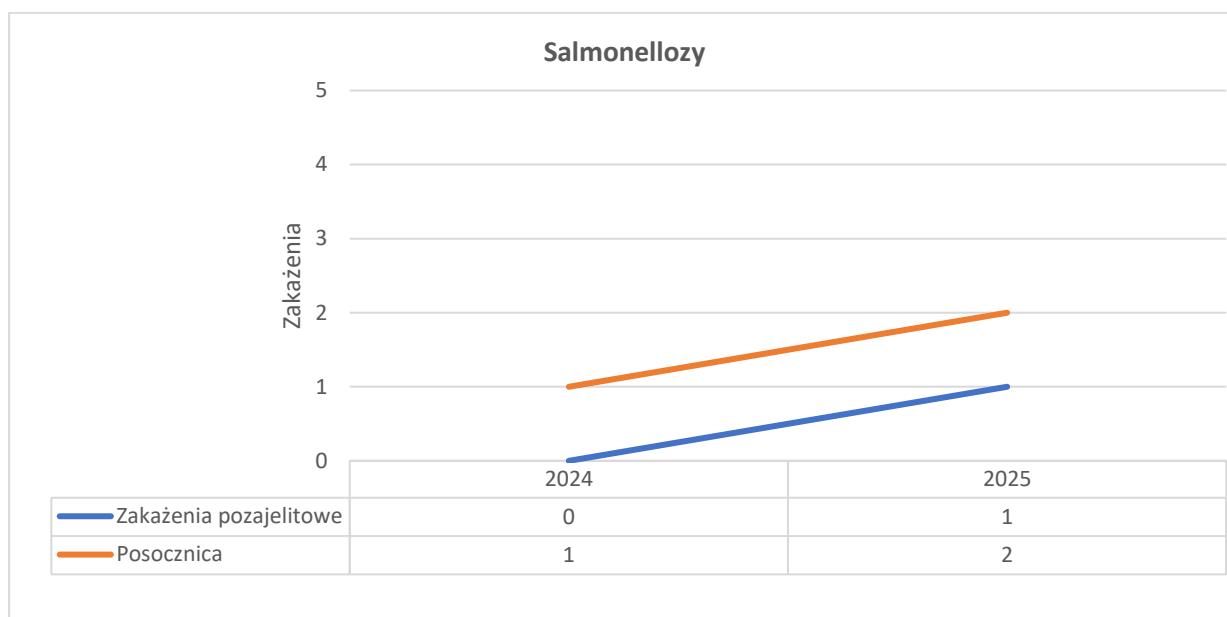
W 2025 roku zarejestrowano 1 zachorowanie na inne zakażenia pozajelitowe wywołane pałeczkami z rodzaju *Salmonella*. Wystąpiło ono u 3 letniej dziewczynki.

2.9 Salmonelloza – posocznica

W 2025 roku zarejestrowano 2 zachorowania na posocznicę wywołaną pałeczkami *Salmonella*, gdzie czynnikiem etiologicznym była *Salmonella enteritidis*. Osoby chore były hospitalizowane.

Wykres 6. Zatrucia pokarmowe w latach 2024 – 2025.

Wykres 7. Salmonellozy w latach 2024 – 2025.

2.10. Nosiciele pałeczek *Salmonella*

W 2025 roku zarejestrowano 12 nowych nosicieli pałeczek *Salmonella*. W grupie nosicieli bezobjawowych wyizolowano następujące szczepy:

- *Salmonella enteritidis* – u 9 osób;
- *Salmonella virchow* – u 1 osoby,
- *Salmonella agona* – u 1 osoby,
- *Salmonella spp.* - u 1 osoby,

2.11. Inne bakteryjne zakażenia jelitowe – wywołane przez *Clostridium difficile*.

W powiecie grodzkim odnotowano 29 zachorowań (zap. 20,87) wywołanych *Clostridium difficile*.

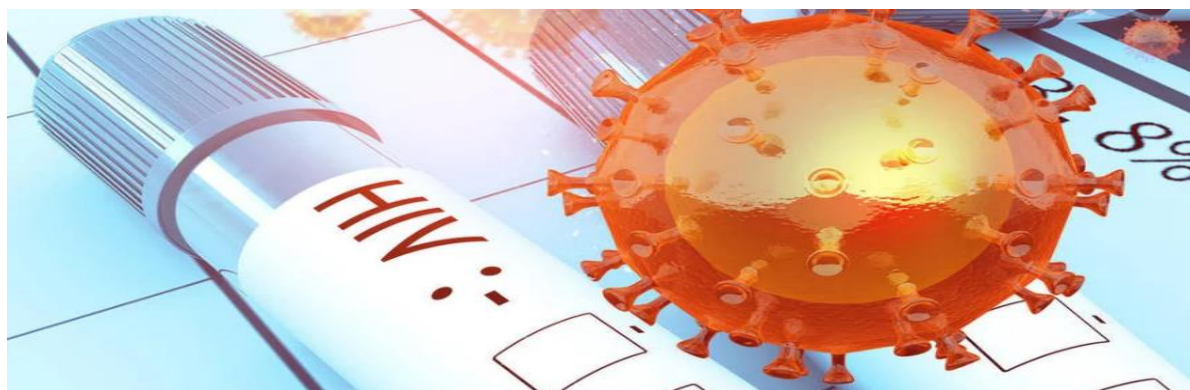
Powodem było wystąpienie 2 ognisk epidemicznych w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze.

Najwięcej zachorowań odnotowano wśród osób powyżej 60 roku życia, tj. 10 przypadków.

Spośród chorych 20 osób poddano hospitalizacji w czasie której wdrożono skuteczne leczenie.

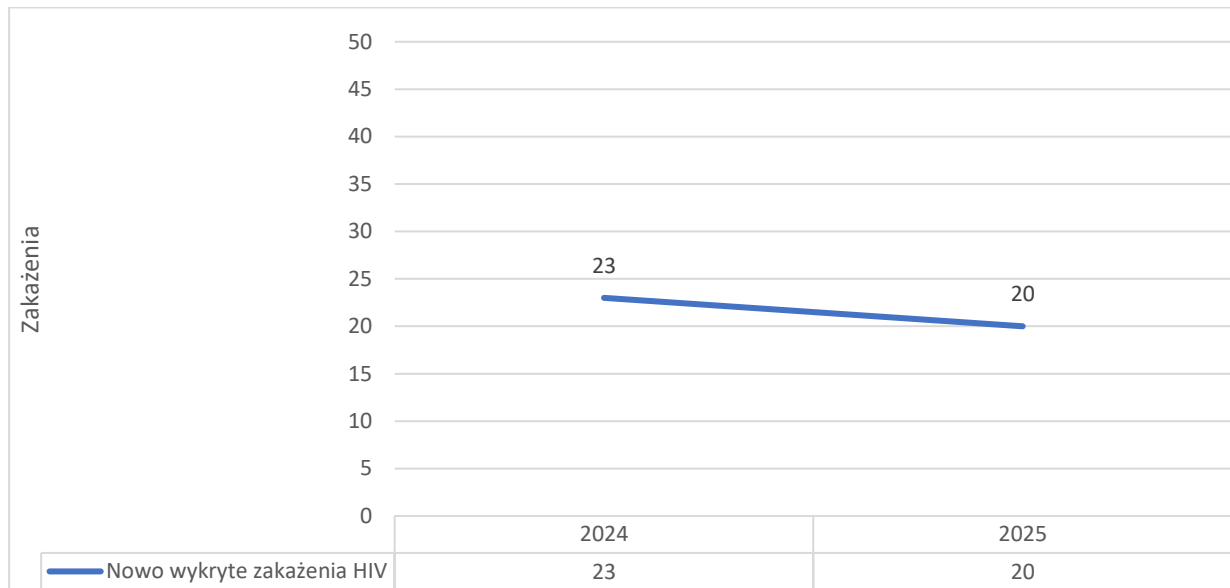
3. Zakażenia krwiopochodne

3.1 Nowo wykryte zakażenia HIV

Źródło: <https://www.medexpress.pl>

W 2025 roku zarejestrowano 20 nowych zakażeń wirusem HIV. Hospitalizowano 5 osób.

Wykres 8. Nowo wykryte zakażenia HIV w latach 2022 – 2025

3.2 AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności

W 2025 r. zarejestrowano 1 zachorowanie. Chory był hospitalizowany w Klinicznym Oddziale Chorób Płuc Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze. W 2024 r. nie zarejestrowano zachorowania na AIDS.

3.3 Wirusowe zapalenie wątroby WZW

W roku 2025 zarejestrowano 2 przypadki wystąpienia wirusowych zapaleń wątroby). Zachorowania przebiegały pod postacią:

- Wirusowe zapalenie wątroby – ostre typu B zarejestrowano 1 osoby. Osoba leczona w Poradni Chorób Wątroby w Zielonej Górze;
- Wirusowe zapalenie wątroby – przewlekłe typu C zarejestrowano u 1 osoby. Osobę leczono ambulatoryjnie.

4. Choroby bakteryjne inwazyjne

4.1 Choroba meningokokowa

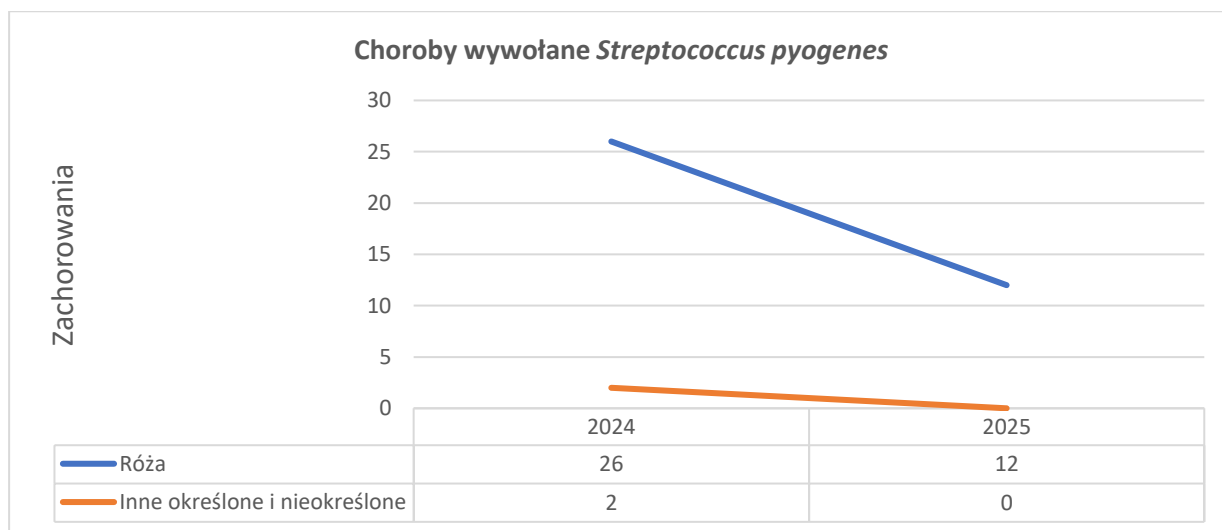
W 2025 roku wystąpiło jedno zachorowanie na chorobę wywołaną przez meningokoki. Do zakażenia drobnoustrojem doszło u dziewczynki 4-letniej z powiatu grodzkiego, uczęszczającej do Przedszkola w Zielonej Górze. Dziecko było hospitalizowane w Klinicznym Oddziale AiIT dla Dzieci Szpitala Uniwersyteckiego w Zielonej Górze.

Chemioprophylaktyce zostało poddanych:

- 46 dzieci, w tym 45 z przedszkola i 1 brat dziewczynki
- 12 osób dorosłych, w tym: 8 nauczycieli i 4 z otoczenia domowego

4.2 Choroby wywołane przez *Streptococcus pyogenes*

Zarejestrowano 12 zachorowań pod postacią róży. Wszystkie zachorowania potwierdzono badaniami laboratoryjnymi.

Wykres 9. Choroby wywołane *Streptococcus pyogenes* w latach 2024 – 2025.

4.3 Choroby wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*

W 2025 r. zarejestrowano 25 zachorowań pod postacią:

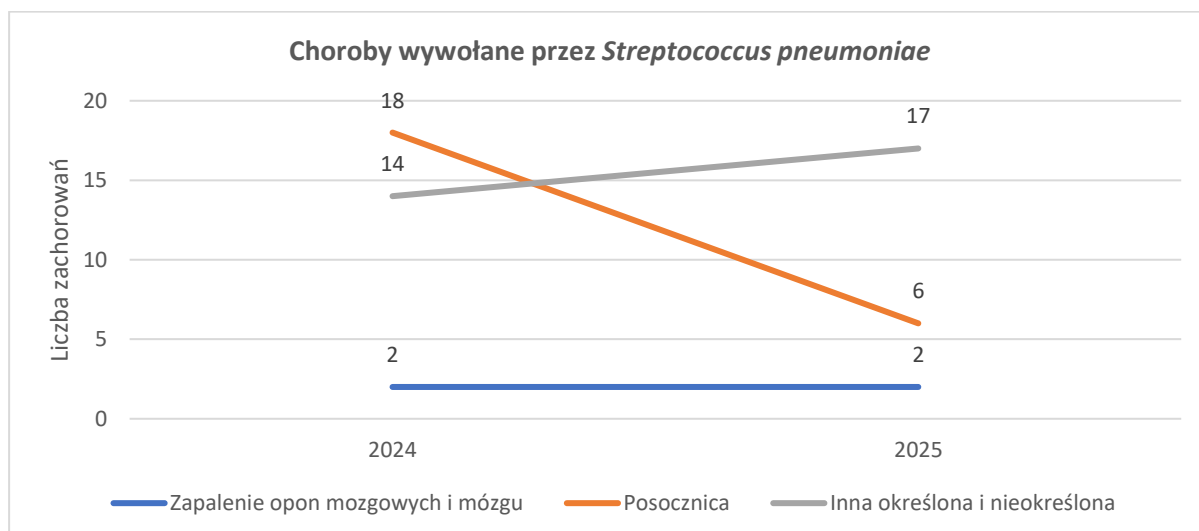
posocznicy - zarejestrowano 6,

zapalenia płuc – 17

zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych – 3.

Wszystkie osoby chore poddano hospitalizacji w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	2
Posocznica	18	6
Inna określona i nieokreślona	14	17

Wykres 10. Choroby wywołane *Streptococcus pneumoniae* w latach 2024 – 2025

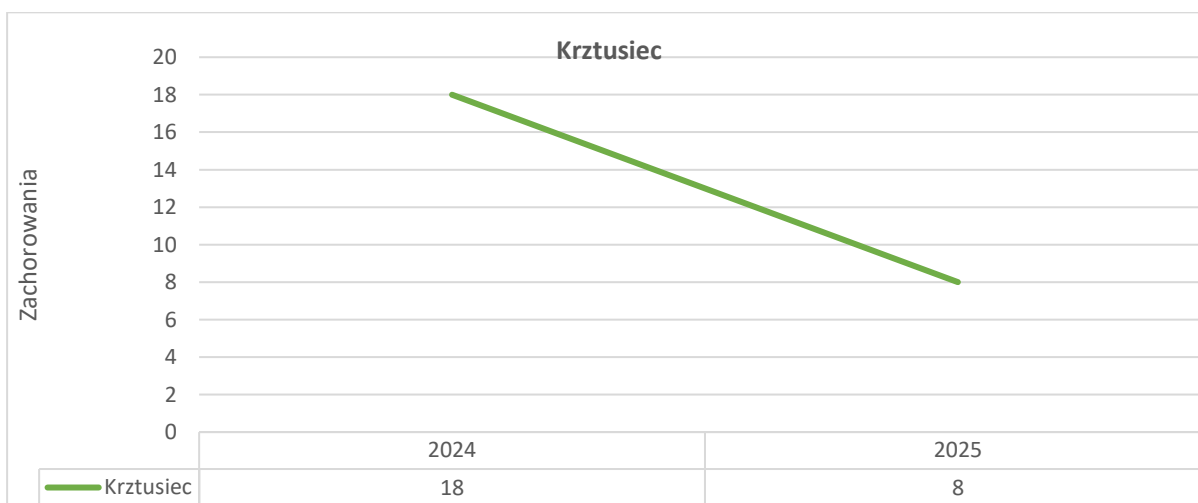
4.4 Choroby wywołana przez *Haemophilus influenzae*

W 2025 roku zarejestrowano 1 zakażenie wywołane przez *Haemophilus influenzae* (zap. 0,47) u 57 letniej kobiety z powiatu grodzkiego (zap. 0,72). W związku z wystąpieniem objawów oponowych i utratą przytomności pani była hospitalizowana w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze. Z płynu mózgowo – rdzeniowego i krwi wyizolowano *H.influenzae*.

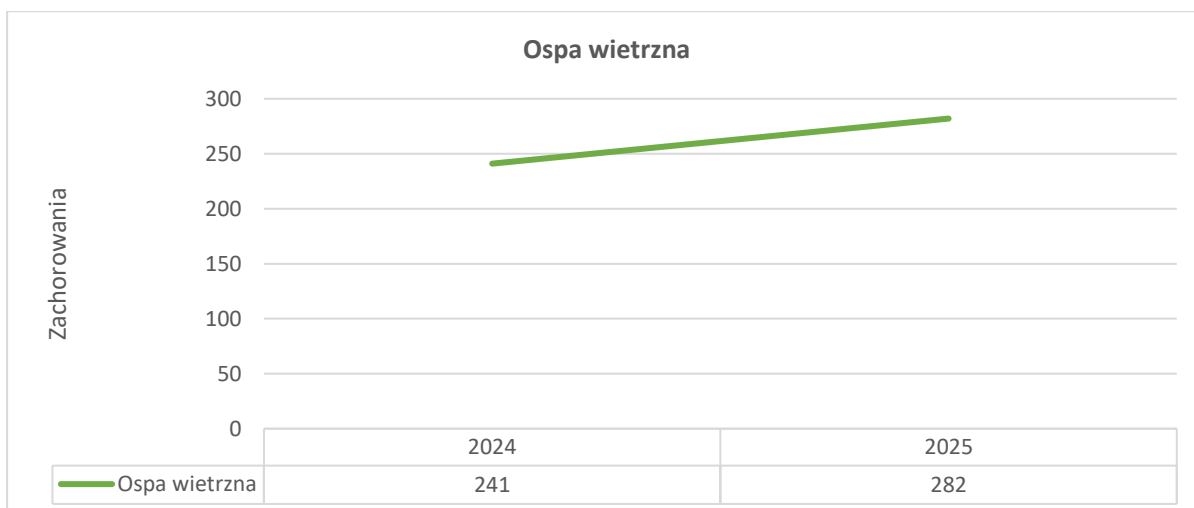
Jednostka chorobowa	2024	2025
Inna określona i nieokreślona	1	1

5. Choroby przeciw którym przeprowadzane są szczepienia ochronne

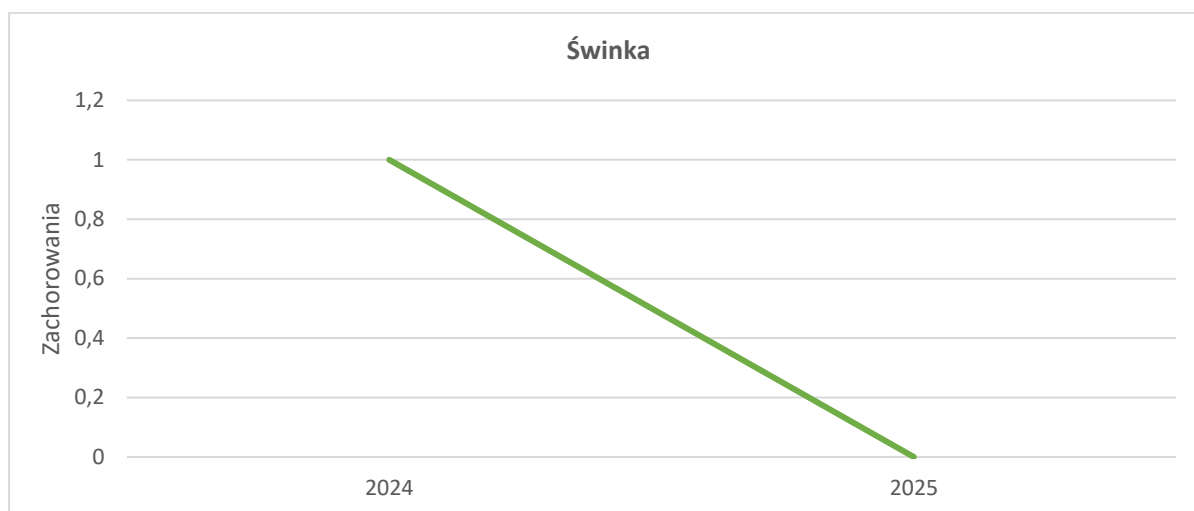
Jednostka chorobowa	2024	2025
Krztusiec	18	8
Ospa wietrzna	241	282
Świnka	1	0
Odra	1	0
Różyczka	0	0

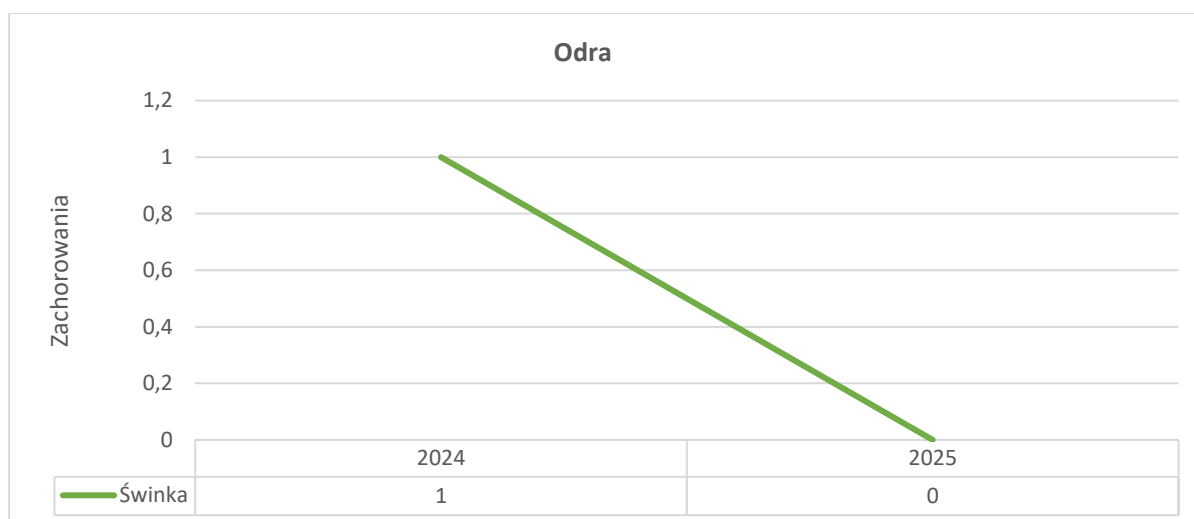
Wykres 11. Zachorowania na krztusiec w latach 2024 – 2025.

Wykres 12. Zachorowania na ospę wietrzną w latach 2024 – 2025.

Wykres 13. Zachorowania na świnkę w latach 2024 – 2025.

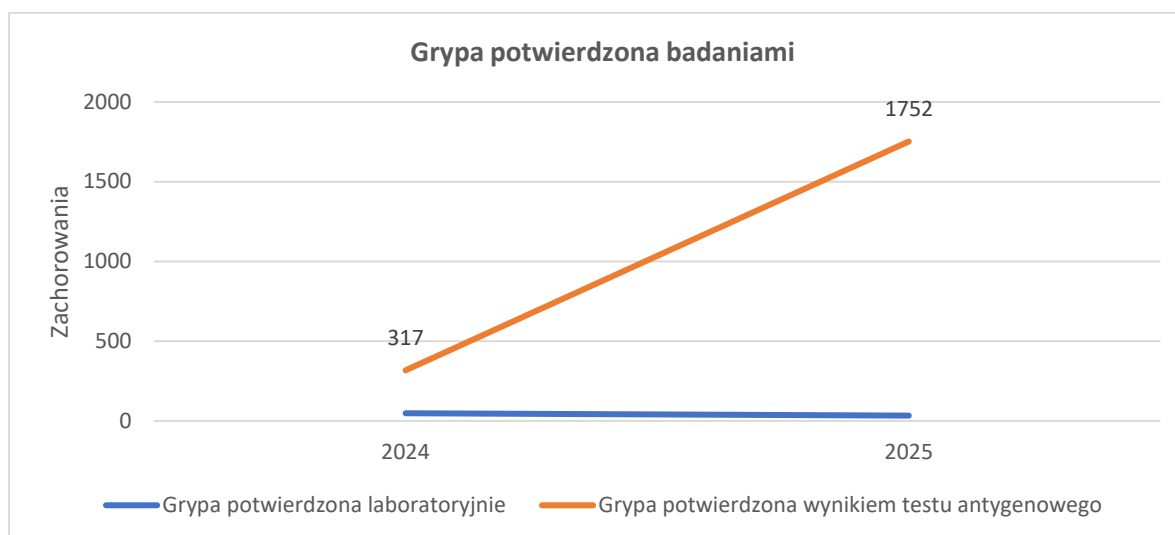
Wykres 14. Zachorowania na odrę w latach 2024 – 2025.

6. Zachorowania z powodu ostrych infekcji układu oddechowego

6.1 Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę potwierdzona badaniami

W 2025 roku zarejestrowano 33 zachorowania na grypę potwierdzoną badaniami. Jest to znaczący spadek zachorowań w stosunku do roku poprzedniego, w którym zarejestrowano 48 zachorowań na grypę potwierdzoną badaniami.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Grypa potwierdzona laboratoryjnie	48	33
Grypa potwierdzona wynikiem szybkiego testu antygenowego	317	1752

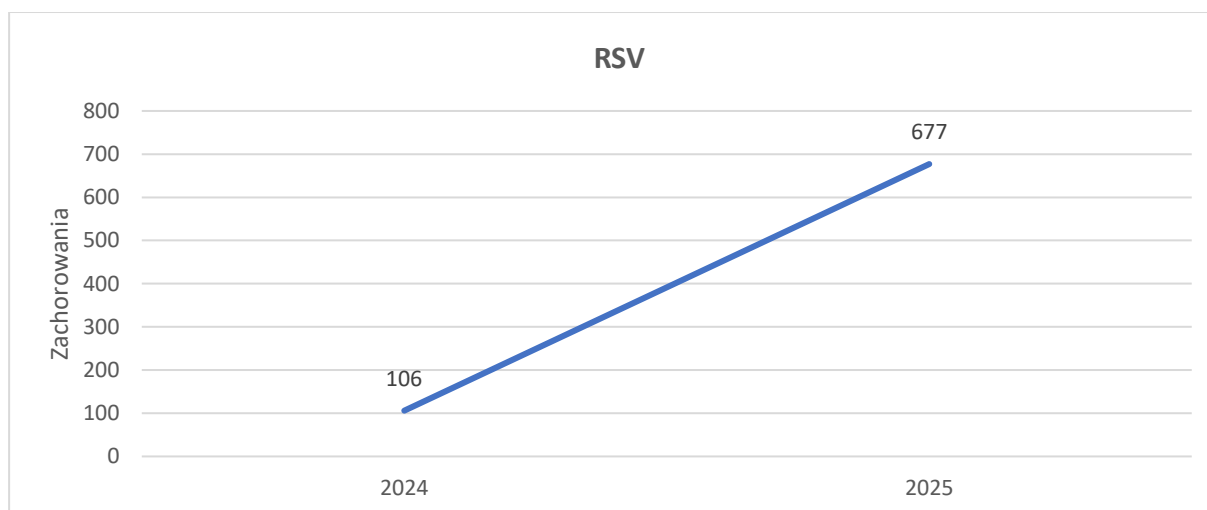

Wykres 15. Zestawienie zachorowań na grypę potwierdzoną badaniami w latach 2024 – 2025.

6.2 Zachorowania na RSV

W 2025 roku zarejestrowano 391 zakażeń wirusem RSV. Jest to znaczny wzrost w stosunku do roku poprzedniego, w którym zarejestrowano 106 zakażeń.

Jednostka chorobowa	2024	2025
RSV	106	391

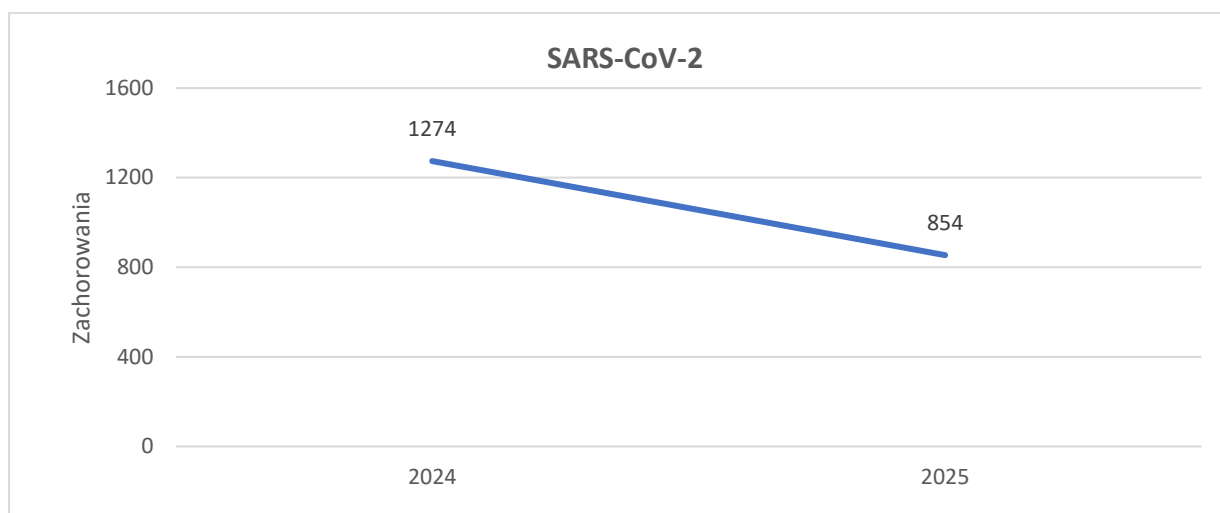

Wykres 16. Zakażenia wirusem RSV w latach 2024 – 2025.

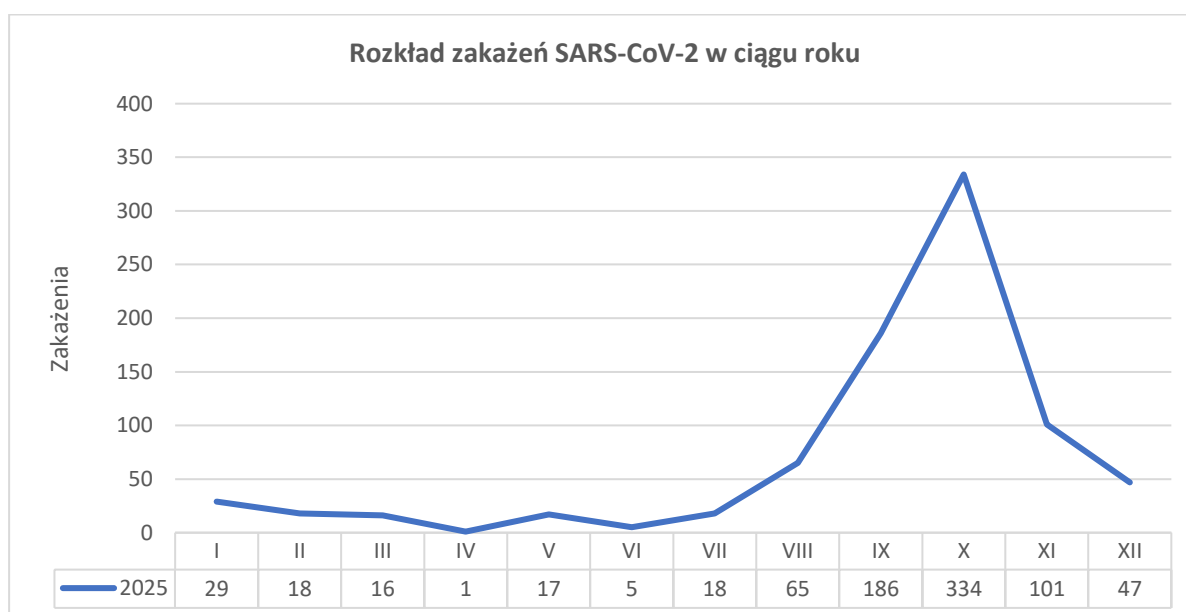
6.3 Zachorowania na COVID-19

W roku 2025 zarejestrowano 854 przypadki zakażenia wirusem SARS-CoV-2, co stanowi spadek w stosunku do roku poprzedniego, w którym zarejestrowano 1274 zakażenia.

Jednostka chorobowa	2024	2025
SARS-CoV-2	1274	854

Wykres 17. Liczba zakażeń SARS-CoV-2 w latach 2024 – 2025.

Wykres 18. Rozkład zakażeń SARS-CoV-2 w poszczególnych miesiącach roku 2025.

7. Choroby odzwierzęce

7.1. Szczepienia osób przeciwko wściekliznie

W 2025 roku zarejestrowano 36 przypadków narażenia na zakażenie wścieklizną w wyniku kontaktu ze zwierzętami. W związku z pokąsaniem przez zwierzę powzięto decyzję o przeprowadzeniu szczepień poekspozycyjnych przeciwko wściekliznie. W powiecie grodzkim zaszczepiono 36 osób.

Powodem narażenia i podjęcia szczepień przeciwko wściekliznie był kontakt ze zwierzętami domowymi lub dzikimi, tj. z:

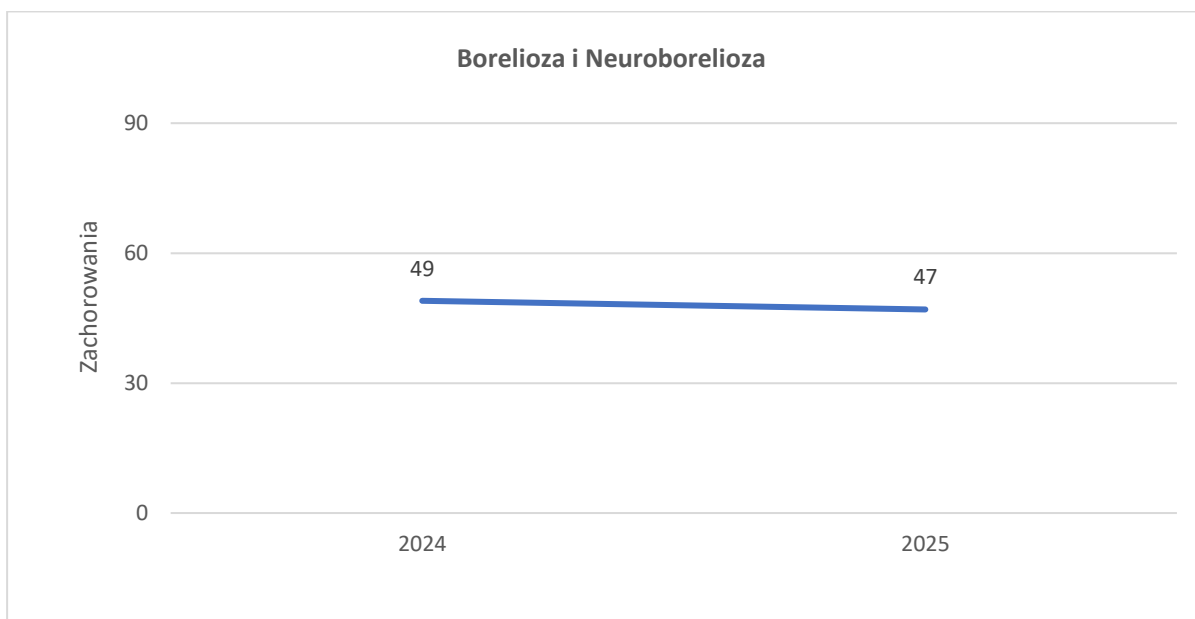
- psem 12 osób;
- kotem 19 osób;
- wiewiórka 1 osoba;
- surykatka 1 osoba;
- lemur 1 osoba;

- kuną 1 osoba;
- koń 1 osoba.

7.2. Borelioza z Lyme i Neuroborelioza

W 2025 roku zarejestrowano 49 zachorowań na boreliozę, tj. podobnie jak w roku poprzednim gdzie 47 zachorowań. W latach 2024 – 2025, w powiecie grodzkim nie rejestrowano zachorowań na neuroboreliozę.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Borelioza	49	47

Wykres 20. Zachorowania na boreliozę i neuroboreliozę w latach 2024 – 2025.

7.3. Tularemia

W roku 2025 zarejestrowano 1 przypadek tularemii. Chory konsultowany w Poradni Chorób Zakaźnych w Zielonej Górze. W pobranym materiale do badań (krew) stwierdzono pałeczki tularemii. Badanie wykonane przez Laboratorium Bakteriologii i Zwalczanie Skażeń Biologicznych NIZP PZH-PIB w Warszawie.

7.4. Listerioza

W 2025 roku nastąpił wzrost zachorowań wśród osób, u których rozpoznano zakażenia wywołane bakterią *Listeria monocytogenes*. W omawianym okresie wystąpiły 3 zachorowania. Powyższe zachorowania wystąpiły w powiecie grodzkim. Chorzy hospitalizowani byli w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze. Jeden mężczyzna zmarł. W roku poprzedzającym zarejestrowano 2 przypadki zakażenia powyższym czynnikiem chorobotwórczym

7.5. Ospa małpia

W roku 2025 zarejestrowano 1 przypadek ospy małpiej zachorowanie wystąpiło w powiecie grodzkim. Dotyczyło mężczyzny MSM utrzymującego ryzykowne kontakty seksualne (MSM). W toku

dochodzenia epidemiologicznego prowadzonego w związku z wystąpieniem ww. zachorowania nałożono kwarantannę na osobę z bliskiego kontaktu. Badanie wykonane przez Laboratorium Zakładu Wirusologii Pracownia Odry i Różyczki NIZP PZH-PIB w Warszawie potwierdziło zakażenie MPXV (wirus ospy małp).

8. Inne jednostki chorobowe

8.1. Gruźlica

W roku 2025 zarejestrowano 14 przypadków zachorowań na gruźlicę. Zachorowania z podziałem na poszczególne grupy wiekowe kształtowały się następująco:

od 30 do 40 lat 1 zachorowanie;

od 41 do 47 lat 3 zachorowania;

od 48 do 59 lat 5 zachorowań;

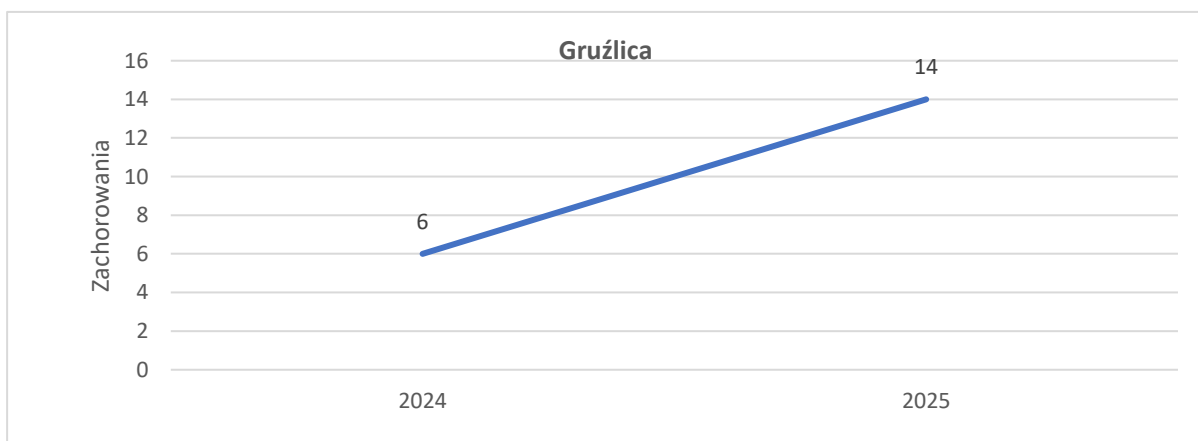
od 60 do 69 lat 2 zachorowania;

od 70 do 75 lat 2 zachorowania;

powyżej 75 lat 1 zachorowanie.

Wszystkie osoby chore były hospitalizowane w Lubuskim Szpitalu Specjalistycznym Pulmonologiczno-Kardiologicznym w Torzymiu.

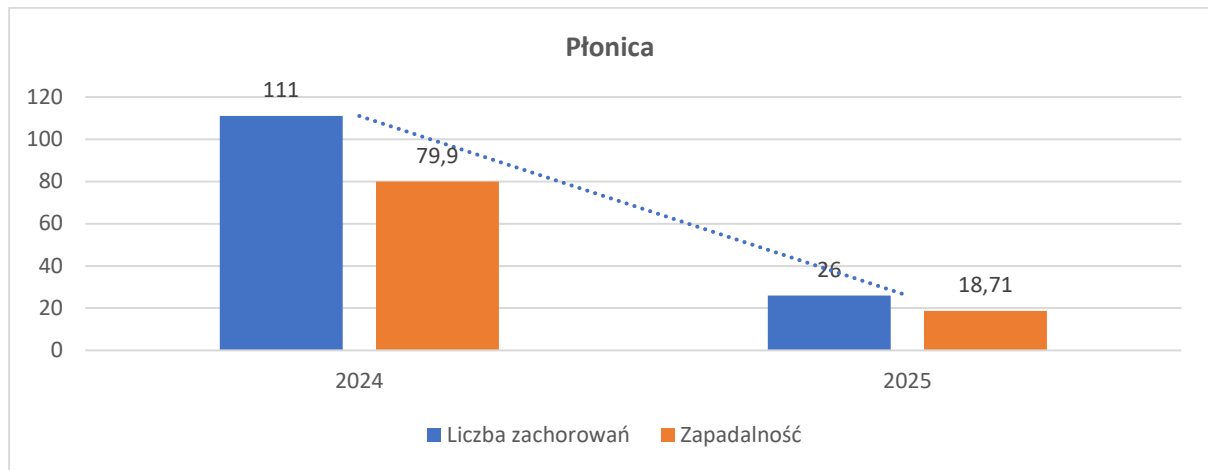
Jednostka chorobowa	2024	2025
Gruźlica	6	14

Wykres 21. Zachorowania na gruźlicę w latach 2024 – 2025.

8.2. Płonica (Szkarlatyna)

W 2025 roku zarejestrowano 26 zachorowań na szkarlatynę. Stanowi to znaczny spadek zachorowań w porównaniu do roku 2024, w którym zarejestrowano 195 zachorowań.

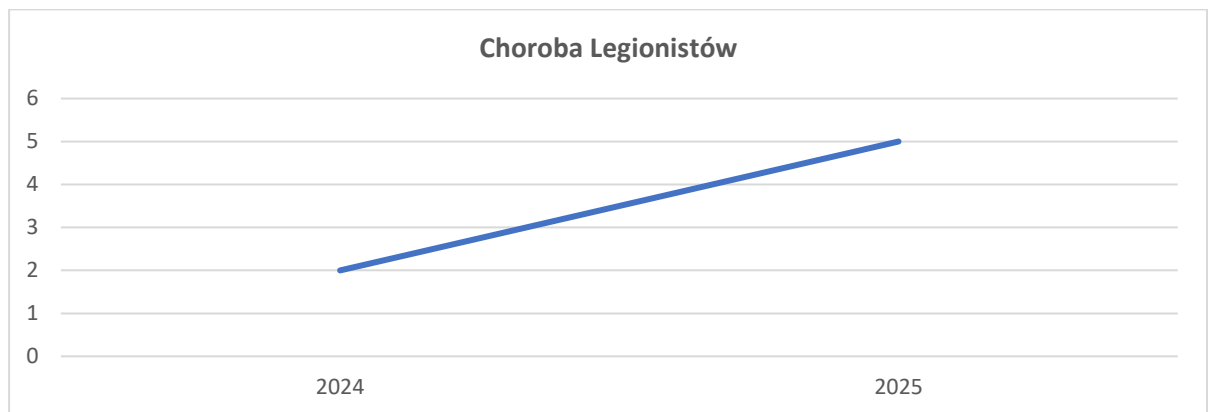

Wykres 22. Liczba zachorowań i zapadalność na szkarlatynę w latach 2024 – 2025.

8.3. Legionelloza (Choroba legionistów)

W 2025 roku zarejestrowano 5 zachorowań na chorobę legionistów. Wszystkie przypadki zachorowań potwierdzono badaniami laboratoryjnymi, pacjenci hospitalizowani byli w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze. Jest to wzrost o 3 zachorowań w porównaniu do 2024 roku, w którym zarejestrowano 2 zachorowania.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Choroba legionistów	2	5

Wykres 23. Liczba zachorowań na legionellozę w latach 2024 – 2025.

9. Choroby przenoszone drogą płciową

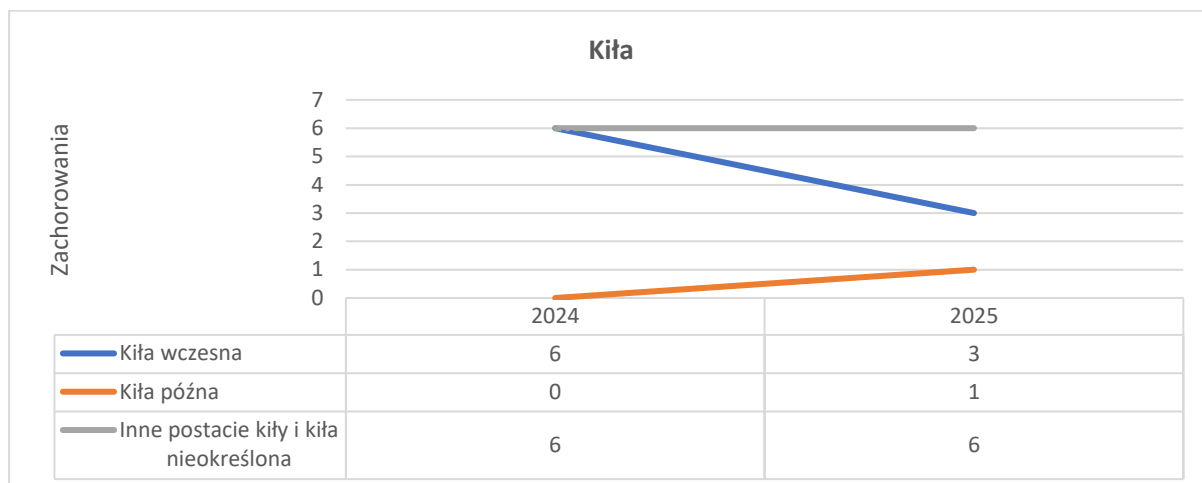
9.1 Kiła

W roku 2025 zarejestrowano 10 przypadków wystąpienia kiły, tj. na podobnym poziomie jak w roku 2024. Zachorowania przebiegały pod postacią:

- Kiła wczesna - 3 przypadki
- Kiła późna – 1 przypadek
- Kiła nieokreślona – 6 przypadków.

Jednostka chorobowa	2024	2025
Kiła późna	0	1
Kiła wczesna	6	3

Inne postacie kiły i kiła nieokreślona	6	6
--	---	---

Wykres 24. Liczba zachorowań na kiłę w latach 2024 – 2025.

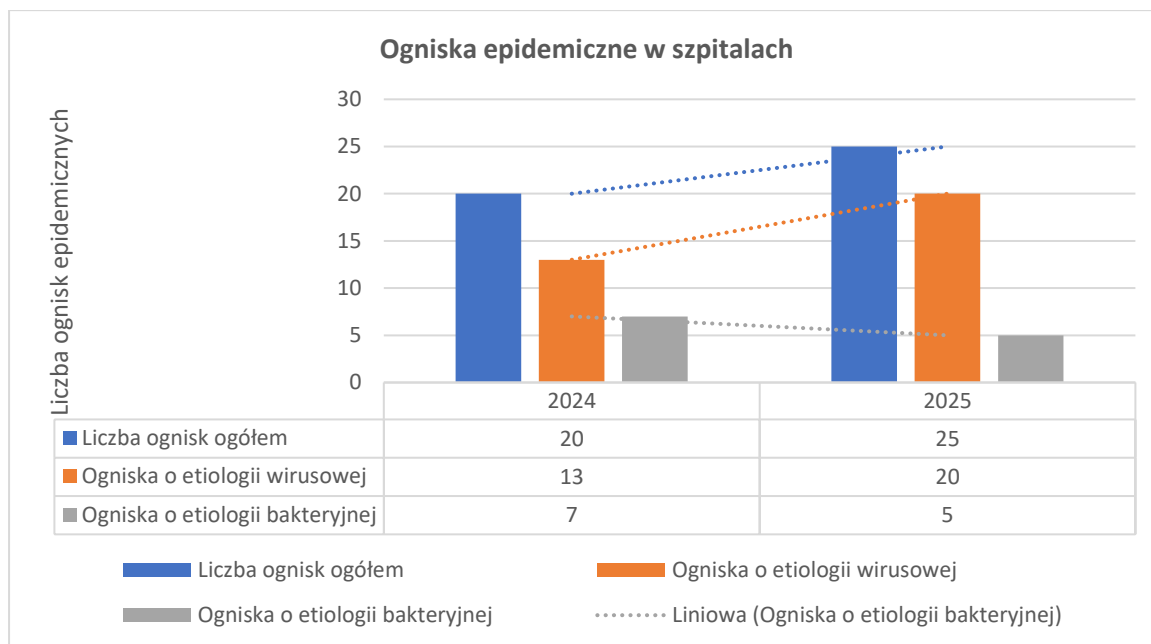
9.2. Rzeżączka

W roku 2025 zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na rzeżączkę, podobnie jak w roku 2024.

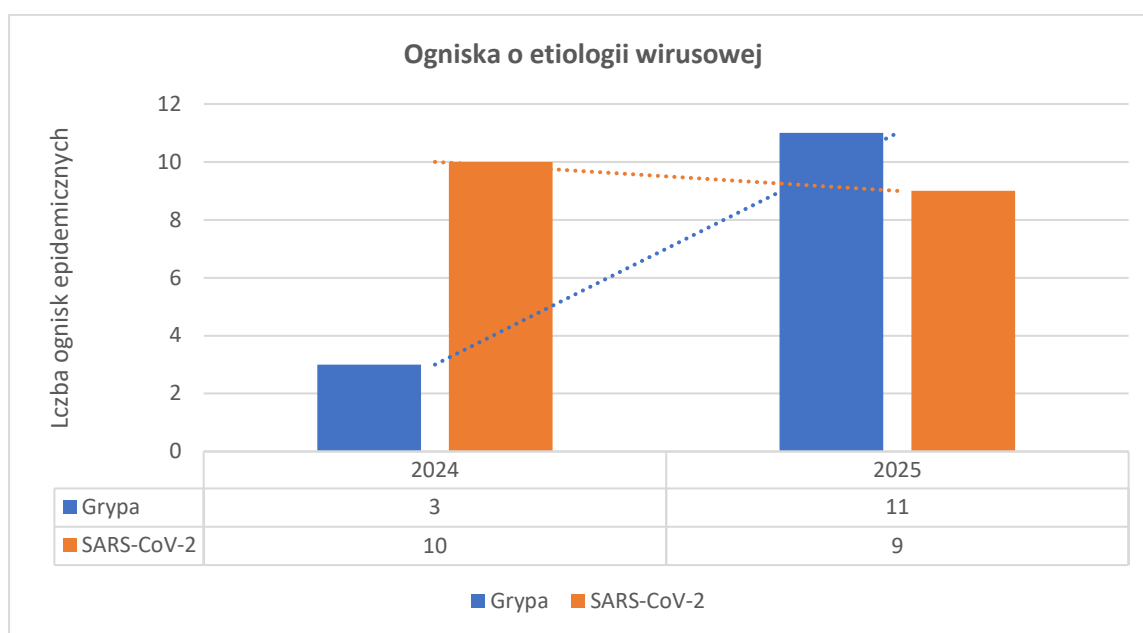
10. Raporty o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala

W 2025 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgłoszono 25 ognisk szpitalnych, w tym 16 ognisk o innej etiologii niż SARS-CoV-2. W 25 ogniskach (100% ognisk) udało się zidentyfikować czynnik chorobotwórczy.

Najczęstszymi czynnikami etiologicznymi zidentyfikowanymi w ogniskach były czynniki: wirusowe – 20 ognisk (80%), bakteryjne – 5 ognisk (20%). Można zauważyć wzrost ognisk epidemicznych wywołanych wirusem grypy, w porównaniu do roku 2024.

Wykres 25. Liczba zachorowań w ogniskach epidemicznych w latach 2024 – 2025.

Wykres 26. Liczba ognisk epidemicznych wywołanych wirusem grypy i SARS-CoV-2 w latach 2024 – 2025.

11. Szczepienia ochronne

Celem szczepień ochronnych jest przede wszystkim zapewnienie maksymalnej ochrony przed

zachorowaniem na groźne choroby zakaźne oraz wyeliminowanie występowania poszczególnych chorób zakaźnych w społeczeństwie. Szczepionka to preparat biologiczny, który imituje naturalną infekcję i prowadzi do rozwoju odporności analogicznej do tej którą uzyskuje organizm w czasie pierwszego kontaktu z prawdziwym drobnoustrojem. W skład szczepionki wchodzi najczęściej antygeny, które

Źródło: <https://www.onkonet.pl> 1

uzyskiwane są z żywych lub zabitych drobnoustrojów, ich oczyszczonych fragmentów lub produktów metabolizmu bakterii, jak również w wyniku inżynierii genetycznej. Szczepionki najnowszej generacji (np. mRNA lub wektorowe) zawierają informację genetyczną, na podstawie której (już w komórkach osoby zaszczepionej) produkowany jest antygen.

Ponadto szczepionka zawiera substancje pomocnicze, wśród których wyróżniamy: substancje stabilizujące, adiuwanty wzmacniające i przyspieszające pojawienie się odporności, substancje konserwujące, chroniące przed zanieczyszczeniem, a także śladowe ilości substancji pochodzących z procesu wytwarzania szczepionki.

Źródło: <https://apteline.pl> 1

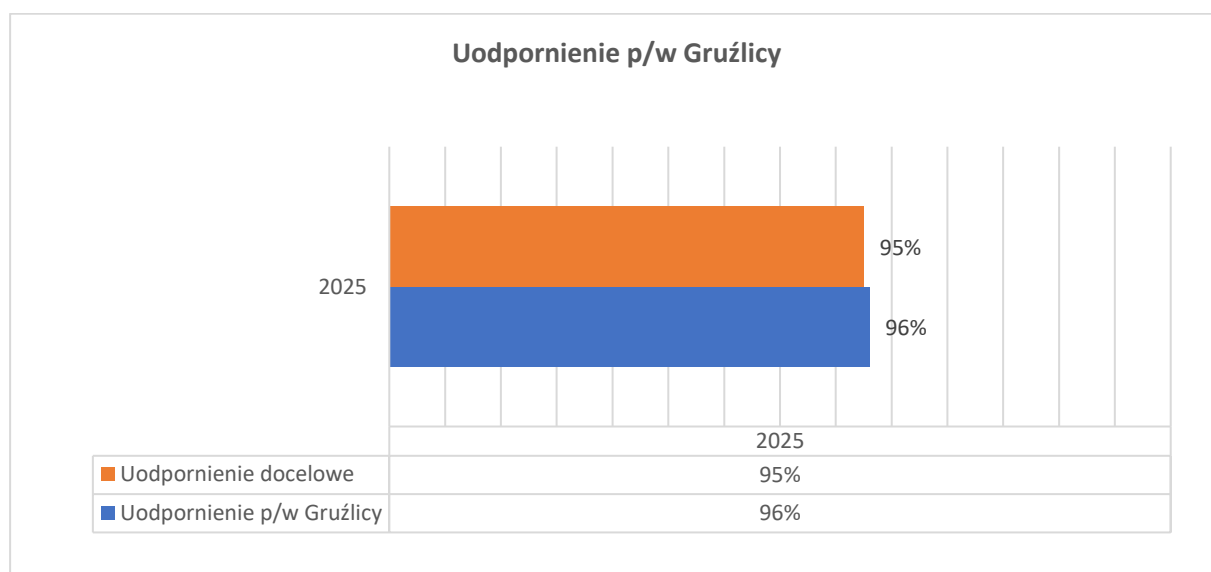
Antygen ze szczepionki jak również antygen wyprodukowany w komórkach osoby zaszczepionej pobudza komórki układu odpornościowego do produkcji swoistych przeciwciał (odpowiedź humoralna) oraz wyspecjalizowane komórki odpornościowe (odpowiedź komórkowa). Powstają także komórki pamięci immunologicznej, które zapewniają długotrwały efekt ochronny szczepienia.

Celem szczepień ochronnych jest przede wszystkim zapewnienie ochrony przed zachorowaniem osoby szczepionej ale również uzyskanie tzw. odporności zbiorowiskowej.

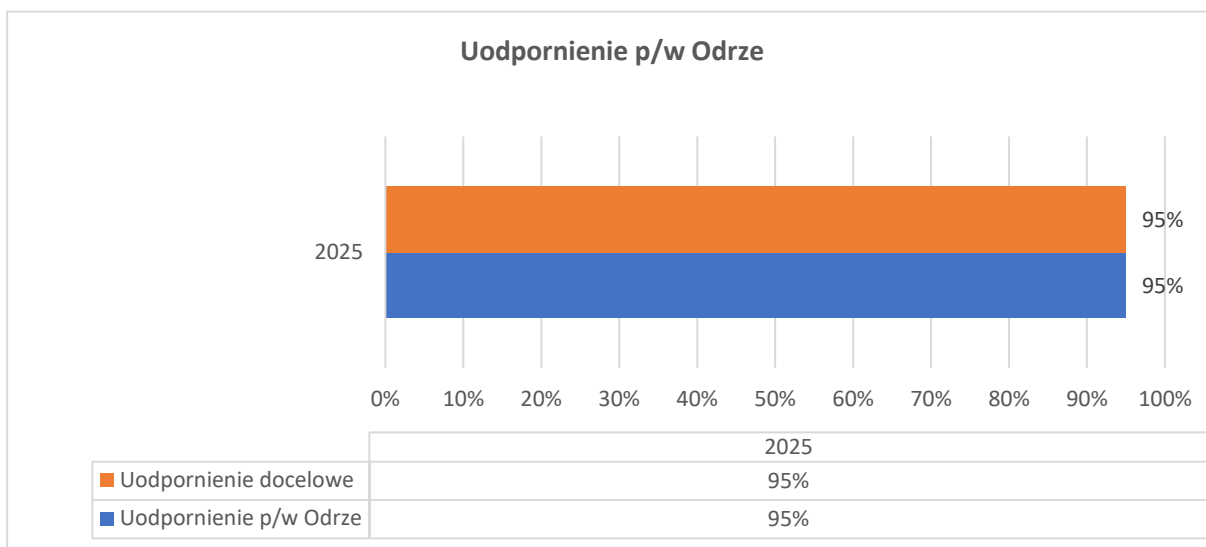
Odporność zbiorowiskowa, inaczej zwana odpornością populacyjną, jest to ochrona osób nieuodpornionych w wyniku zaszczepienia wysokiego odsetka społeczeństwa. Obecność w populacji osób uodpornionych przeciwko danej chorobie zmniejsza prawdopodobieństwo zachorowania na tę chorobę również osób nieuodpornionych. Pojęcie to ma zastosowanie dla chorób, które przenoszą się z człowieka na człowieka, ale nie dotyczy takich chorób jak tężec, kleszczowe zapalenie mózgu czy wścieklizna.

Próg odporności zbiorowiskowej jest definiowany jako odsetek osób uodpornionych w populacji, po osiągnięciu którego liczba nowych zakażonych zaczyna się zmniejszać. Zwykle wymaga **90-95% populacji uodpornionej**. Jednak procentowy wskaźnik osób uodpornionych poprzez szczepienie ma różną wartość w zależności od choroby. W przypadku odry, taki „próg bezpieczeństwa” wynosi aż 95%, dla krztuśca szacowany - 92-94%, błonicy i różyczki na 83-86%, świnki na 75-86%. Oznacza to, że tyle osób w populacji musi być odpornych na daną chorobę, żeby nie doszło do zakażeń na większą skalę.

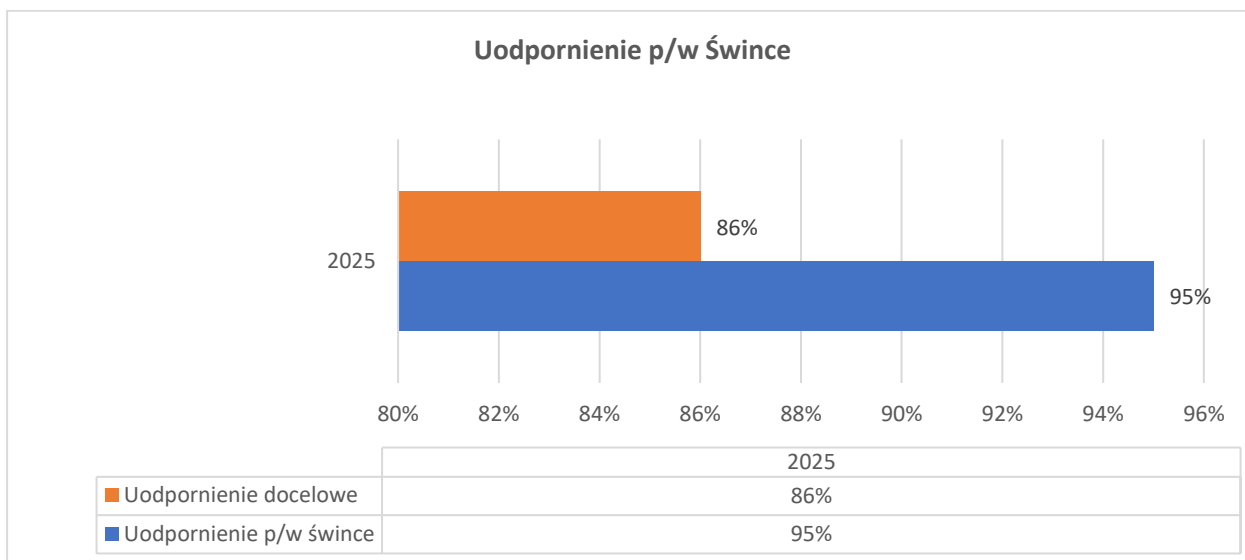
W 2025 roku, w Mieście Zielona Góra z corocznych sprawozdań z wykonania szczepień ochronnych wynika, że w przypadku szczepień ochronnych p/w gruźlicy uzyskano uodpornienie na poziomie 95 %, w rocznikach podlegających uodpornieniu, podobnie jak w roku ubiegłym.

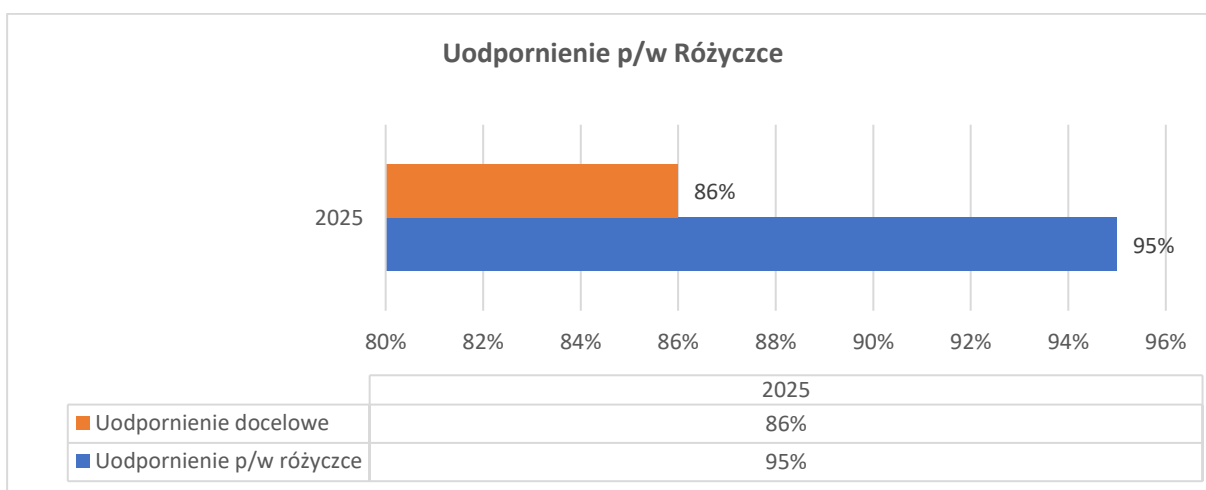
Wykres 27. Uodpornienie p/ gruźlicy w roku 2025.

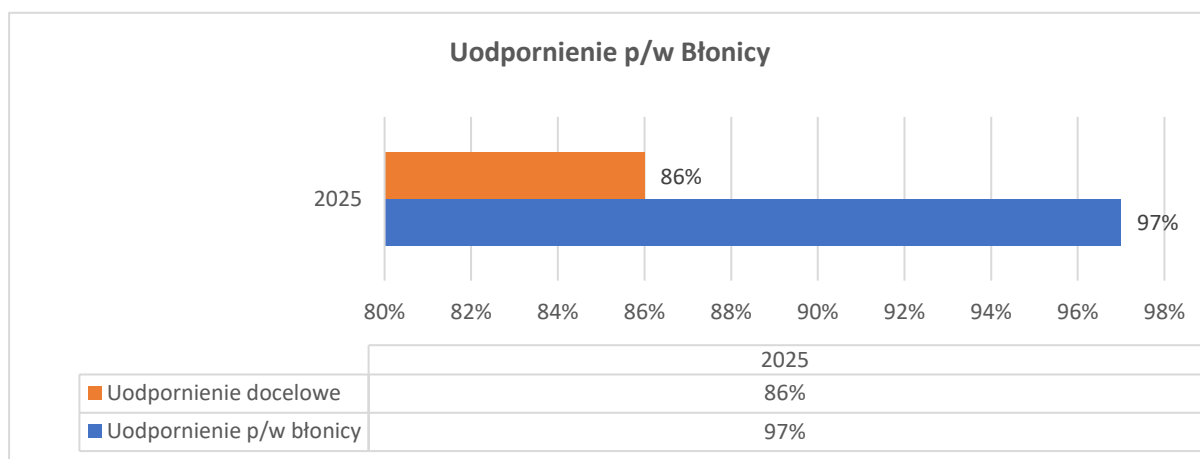
Wykres 28: Odsetek uodpornienia p/w Odrze

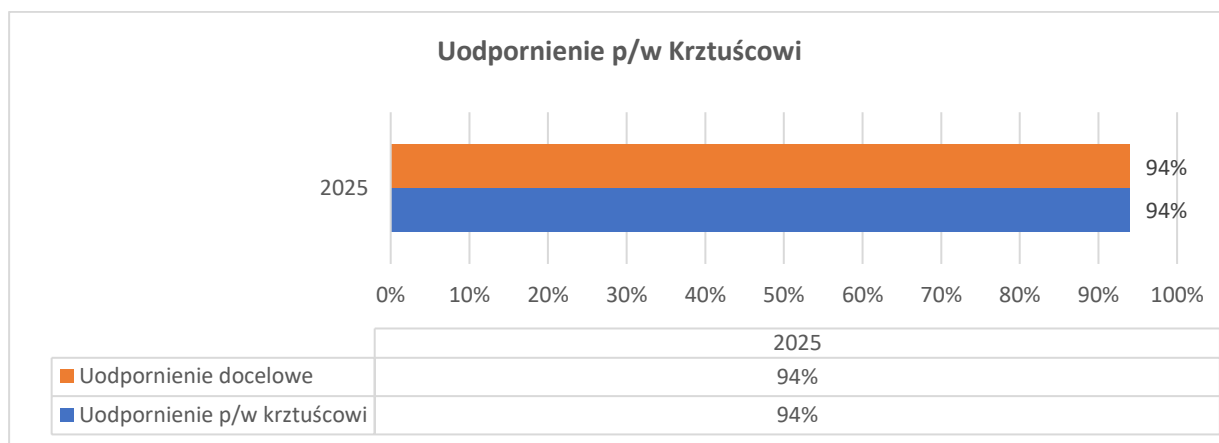
Wykres 29: Odsetek uodpornienia p/w Świnie.

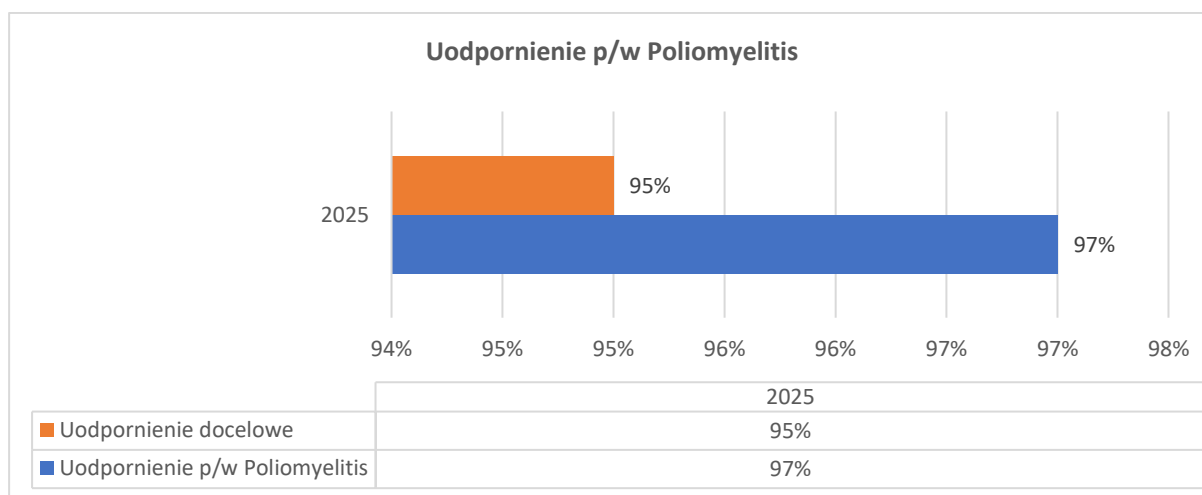
Wykres 30: Odsetek uodpornienia p/w Różyczce.

Wykres 31: Odsetek uodpornienia p/w Błonicy.

Wykres 32: Odsetek uodpornienia p/w Krztuścowi.

Wykres 33: Odsetek uodpornienia p/w Poliomyelitis.

11.1 Niepożądane odczyny poszczepienne

Niepożądany odczyn poszczepienny, w skrócie NOP, jest to zaburzenie stanu zdrowia, które wystąpiło w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki. Wyjątek stanowią odczyny po szczepieniu p/w gruźlicy BCG, ponieważ tych wypadkach kryterium czasowe jest znacznie wydłużone, co wynika ze specyfiki szczepionki.

Jak podają źródła, częstość występowania NOP zależy od rodzaju szczepionki. W Polsce NOP są zgłaszane średnio z częstością 0,05% dla wykonanych szczepień podawanych w ramach Programu Szczepień Ochronnych.

Pod względem częstości można je podzielić na odczyny bardzo częste, częste, umiarkowanie częste, rzadkie i bardzo rzadkie. Przykładowo reakcja anafilaktyczna może wystąpić z częstością 1-1,1 na milion podanych dawek szczepionek, natomiast objawy miejscowe z częstością 1 na 10 podanych dawek. Rozpoznanie NOP to zadanie lekarza po zbadaniu szczepionej osoby zgłaszającej niepokojące objawy, do których można zaliczyć wysoką gorączkę, wysypkę, trudności z oddychaniem, długi płacz i problemy z utuleniem dziecka lub inne, pojawiające się po szczepieniu.

W 2025 r. zarejestrowano 22 niepożądane odczyny poszczepienne. W większości, reakcję organizmu po szczepieniach zakwalifikowano jako odczyny łagodne.

Zgodnie z art. 5 Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 416) do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy m.in. nadzór nad realizacją szczepień ochronnych.

W roku 2025 pod nadzorem Sekcji Epidemiologii było 25 punktów szczepień w POZ oraz 6 punktów szczepień w szpitalach. Zakres kontroli w punktach obejmował m.in.

- prawidłowość realizacji Programu Szczepień Ochronnych z uwzględnieniem przestrzegania wytycznych dotyczących zachowania terminów i odstępów między szczepieniami;
- prawidłową gospodarką szczepionkami zakupionymi do realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych;
- zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego podczas transportu oraz przechowywania szczepionek;
- sporządzaniem sprawozdań;
- prawidłowym prowadzeniem dokumentacji szczepień ochronnych, w tym nad sposobem przekazywania kart uodpornienia;
- zachowaniem zasad higieny podczas wykonywania szczepień;
- prowadzeniem rejestru niepożądanych odczynów poszczepiennych.

W roku 2025 w punktach szczepień przeprowadzono 69 kontroli, w tym 34 kontrole wynikały z harmonogramu, 35 były kontrolami pozaplanowymi i dotyczyły:

- oceny realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia na podstawie weryfikacji kart uodpornienia i elektronicznych kart szczepień, o ile są prowadzone przez świadczeniodawcę- 33 (akcja ogólnopolska),
- przerwane łańcucha chłodniczego - 2.

12. Podsumowanie

1. W roku 2025 zaobserwowano wzrost zachorowań wywołanych przez Rotawirusy, Norowirusy i inne zakażenia wirusowe określone. Nastąpił znaczący wzrost zatruc pokarmowych wywołanych pałeczkami Salmonella. Zaobserwowano znaczny wzrost zachorowań na gripę potwierdzoną wynikiem szybkiego testu antygenowego oraz wzrost zakażeń wirusem RSV. W porównaniu do roku 2024, nastąpił wzrost zachorowań na gruźlicę z 6 na 14.
2. Liczba ognisk epidemicznych utrzymuje się na podobnym poziomie.
3. Każdego roku rośnie liczba dzieci, które nie otrzymały obowiązkowych szczepień ochronnych, wynikająca m.in. z braku zgody rodziców na wykonanie szczepień u dzieci (często bez podania konkretnej przyczyny), aktywności ruchów antyszczepionkowych, braku wezwań ze strony POZ-u o konieczności uzupełnienia szczepień, braku zaufania do szczepień

lubuskie.pl/galeria/7214?slug=centrum-zdrowia-matki-i-dziecka-w-zielonej-gorze-

II. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

1. Stan sanitarny podmiotów prowadzących działalność leczniczą

W 2025 r. w powiecie grodzkim zewidencjonowano ogółem 342 obiekty prowadzące działalność leczniczą, w tym:

- 7 obiektów leczniczych wykonujących stacjonarne świadczenia zdrowotne,
- 2 stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w gr. inne,
- 136 obiektów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne,
- 197 praktyki zawodowe lekarskie i pielęgniarские.

Skontrolowano kompleksowo 181 obiektów prowadzących działalność leczniczą (52,92%), w tym:

- 7 obiektów, w których wykonywane są stacjonarne świadczenia zdrowotne (100%),
- 2 stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne w gr. Inne (100%)
- 74 obiekty, w których wykonywane są ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (54,41%),
- 111 praktyk zawodowych lekarskich i pielęgniarских (56,35%).

W obiektach przeprowadzono 302 kontrole, których zakres obejmował:

- stan sanitarno – higieniczny oraz techniczny pomieszczeń
- przestrzeganie zasad aseptyki, dezynfekcji i sterylizacji
- sposób przechowywania, oznakowania i terminy ważności narzędzi i sprzętu medycznego
- stosowanie procedur i standardów medycznych
- postępowanie w zakresie dekontaminacji narzędzi medycznych, sprzętu i powierzchni
- kontrolę skuteczności procesów sterylizacji
- kontrolę wewnętrzną w obszarze zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym
- prowadzenie gospodarki odpadami komunalnymi i medycznymi oraz ściekami
- postępowanie z bielizną czystą i brudną
- stosowanie środków ochrony indywidualnej personelu.
- ocenę realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych u osób, które nie ukończyły 19 roku życia (z wyłączeniem rocznika 2025) na podstawie weryfikacji kart uodpornienia i elektronicznych kart szczepień, o ile są prowadzone przez świadczeniodawcę.

1.1. Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu stacjonarnych i całodobowych świadczeń zdrowotnych

W tej grupie podmiotów zewidencjonowano 7 obiektów, tj.:

- Szpital Uniwersytecki w Zielonej Górze imienia Karola Marcinkowskiego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Zielonej Górze, ul. Zyty 26;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Zielonej Górze, ul. Wazów 42;
- ALDEMED Centrum Medyczne Sp. z o.o. Filia ZASTAL w Zielonej Górze, ul. Towarowa 20;
- Specjalistyczne Centrum Medyczne UROLOG Bromber, Halińska sp.j. w Zielonej Górze, ul. Anieli Krzywoń 2;

- MAREK CHLAMTACZ URO-MEDIC w Zielonej Górze, ul. Anieli Krzywoń 4d;
- Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Zielonej Górze, ul. Prosta 25A;
- Hospicjum im. Lady Ryder of Warsaw w Zielonej Górze, ul. Zyty 26 (nie kontrolowano).

W obiektach przeprowadzono łącznie 37 kontroli, w tym 31 w Szpitalu Uniwersyteckim w Zielonej Górze. Wydano 1 decyzję nakazującą podjęcie działań zmierzających do poprawy stanu techniczno-sanitarnego i warunków pracy oraz zalecenia pokontrolne. Wymienione podmioty lecznicze podobnie jak i podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych o charakterze ambulatoryjnym są zobowiązane spełniać warunki sanitarno-funkcjonalne określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie *szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą*. w stosunku do podmiotów niespełniających ww. wymagań prowadzone jest postępowanie administracyjne.

1.2. Szpitale

Szpital Uniwersytecki im. K. Marcinkowskiego Sp. z o.o. w Zielonej Górze, ul. Zyty 26

W 2025 roku, w Szpitalu w Zielonej Górze przeprowadzono ogółem 31 kontroli, wydano 2 decyzje administracyjne, w tym 1 nakazującą usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku przeprowadzonej kontroli sanitarnej. Szpital posiada opracowany program dostosowania pomieszczeń do obowiązujących wymagań. W ustawowym terminie pomieszczenia nie zostały dostosowane do wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą, w związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze nałożył na Szpital obowiązek w formie decyzji administracyjnej. Szpital systematycznie realizuje obowiązki wynikające z nałożonych w latach wcześniejszych decyzji administracyjnych i wydanych zaleceń. Wszystkie budynki szpitala, w których znajdują się oddziały łóżkowe oraz przychodnie przyszpitalne przystosowane są dla osób niepełnosprawnych. Mankamentem jest brak stacji łóżek w związku z powyższym ich dekontaminacja wykonywana jest manualnie w pokojach łóżkowych.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku. Dział Higieny i Epidemiologii Szpitala podejmuje działania mające na celu zapewnienie właściwej organizacji w funkcjonowaniu Szpitala w zakresie całokształtu spraw związanych z utrzymaniem należytego stanu sanitarno-higienicznego w placówce. Drogi komunikacyjne i wydzielone miejsca postojowe dla samochodów są utwardzone. Wyjątek stanowią obszary w obrębie, których prowadzone są prace budowlane. Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest prawidłowy, zgodny z obowiązującymi wymaganiami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi).

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, ul. Wazów 42, 65-044 Zielona Góra

W 2025 roku, w Szpitalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Zielonej Górze przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, w czasie której nie stwierdzono nieprawidłowości oraz 1 kontrolę tematyczną. Statutową działalnością jednostki jest świadczenie usług z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnych świadczeń specjalistycznych oraz stacjonarnej (całodobowej) opieki zdrowotnej dla pacjentów ubezpieczonych w Narodowym Funduszu Zdrowia. Działalnością poza statutową Zakładu jest świadczenie usług medycznych komercyjnych dla wszystkich zainteresowanych oraz świadczenie usług medycznych z zakresu medycyny pracy dla współpracujących z jednostką organizacji państwowych. Szpital nie dysponuje blokiem operacyjnym, a jedynym oddziałem, w którym wykonywane są procedury typowo chirurgiczne, wymagające zastosowania narzędzi wielorazowych jest Oddział Chorób Wewnętrznych i Diabetologii realizujący procedury związane z leczeniem stopy cukrzycowej.

Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku. Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest prawidłowy. Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Nieczystości płynne odprowadzane są do sieci kanalizacyjnej. W obiekcie nie ma urządzeń do dezynfekcji i oczyszczania ścieków szpitalnych, nie ma też oddziału chorób zakaźnych. W oddziałach szpitalnych większość stosowanego sprzętu i narzędzi jest jednorazowego użytku. Jedynym oddziałem, w którym wykonywane są procedury typowo chirurgiczne z użyciem narzędzi wielorazowego użytku (i nie mających zamienników jednorazowych) jest Oddział Chorób Wewnętrznych i Diabetologii.

ALDEMED Centrum Medyczne Sp. z o.o. w Zielonej Górze, ul. Towarowa 20 - filia ZASTAL

W 2025 r. przeprowadzono 3 kontrole, w tym 1 kompleksową, w czasie której nie stwierdzono nieprawidłowości. Teren wokół budynku jest utwardzony, posesja ogrodzona.

Obiekt pozbawiony jest barier architektonicznych utrudniających dostęp do pomieszczeń osobom niepełnosprawnym, w tym poruszających się na wózku inwalidzkim. Nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi, w tym na stanowiskach wytwarzania, reguluje instrukcja postępowania z odpadami medycznymi na stanowiskach pracy. Stanowiska pracy zaopatrzone są w instrukcję selektywnego zbierania odpadów. Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest zgodny z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Nieczystości płynne odprowadzane są bezpośrednio do urządzeń kanalizacji ogólnospławnej.

**Specjalistyczne Centrum Medyczne UROLOG Bromber, Halińska sp. j. w Zielonej Górze,
ul. Anieli Krzywoń 2**

W 2025 r. przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, nie stwierdzono nieprawidłowości. W stosunku do podmiotu prowadzone jest postępowanie administracyjne wynikające z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w 2023 roku. Obiekt przystosowany jest dla osób z niepełnosprawnościami. Pomieszczenia należące do oddziału szpitalnego mieszczą się na parterze budynku.

Sprzątaniem bloku operacyjnego zajmuje się personel wewnętrzny, w pozostałych pomieszczeniach czynności porządkowe wykonuje firma zewnętrzna. Nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest prawidłowy, zgodny z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Nieczystości płynne odprowadzane są bezpośrednio do urządzeń kanalizacji ogólnospławnej.

Placówka dysponuje sterylizatornią zlokalizowaną w części piwnicznej. Rozwiązanie przestrzenne sterylizatorni zapewnia na każdym etapie technologicznym jednokierunkowy ruch materiałów od punktu przyjęcia materiału skażonego do punktu wydania materiału sterylnego.

Prowadzona jest systematyczna kontrola wewnętrzna procesów sterylizacji parametrów fizycznych chemicznych i biologicznych. Jałowe pakiety przechowuje się do 6 miesięcy.

**„URO-LASER” M. Drozd, W. Zwierzyński Lekarska Spółka Partnerska, Sulechów,
ul. Zwycięstwa 1**

W 2025 roku w obiekcie przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową. Wystosowano 1 decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości stwierdzonych w wyniku kontroli.

Pomieszczenia szpitala dzierżawione są od SPZOZ Sulechów. Wszystkie media zapewnia SPZOZ Sulechów w ramach zawartej umowy długoterminowej. Oddział liczy 10 łóżek. Pomieszczenia są przystosowane dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach inwalidzkich – zapewniony jest dźwig osobowy oraz dostatecznie duże pomieszczenia higieniczno-sanitarne.

Otoczenie budynku, w którym mieści się placówka jest utwardzone, a zagospodarowaniem zajmuje się właściciel posesji, tj. SPZOZ Sulechów. Nie stwierdzono zaniedbań w obszarze przestrzegania bieżącej czystości i porządku.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest zgodny z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Nieczystości płynne odprowadzane są bezpośrednio do urządzeń kanalizacji ogólnospławnej.

Podmiot nie dysponuje własną sterylizatornią. Strona ma zawartą umowę z SPZOZ w Sulechowie na korzystanie z usług centralnej sterylizatorni szpitalnej. W świetle obowiązujących przepisów Strona została zobowiązana do zweryfikowania zawartej umowy w zakresie zasad świadczenia usług sterylizacji przez SPZOZ w Sulechowie z uwzględnieniem obowiązujących wymogów i skorelowania jej treści z procedurą obowiązującą w SPZOZ Sulechów, a dotyczącą świadczenia usług sterylizacji narzędzi pochodzących z jednostek zewnętrznych.

MAREK CHLAMTACZ URO-MEDIC Centrum Urologii Laserowej w Zielonej Górze, ul. Anieli Krzywoń 4d;

W 2025 roku, w obiekcie przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową oraz 2 kontrole sprawdzające. W kwietniu 2025 roku Podmiot wznowił działalność w obiekcie przy ul. Anieli Krzywoń 4d w Zielonej Górze. Kontrola wykazała, że obiekt nie spełnia wymagań określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie *szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą*.

1.3 Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy

Niepubliczny Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Zielonej Górze, ul. Prosta 25A

W 2025 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne. Nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego nie stwierdzono. W skład zakładu wchodzi 3 budynki:

- A: pokoje łóżkowe bezpośrednio połączone z węzłami sanitarnymi wyposażonymi w umywalkę, natrysk, miskę ustępową;
- B: pokoje łóżkowe bezpośrednio połączone z węzłami sanitarnymi wyposażonymi w umywalkę, natrysk, miskę ustępową;
- C: pokoje łóżkowe, w których zapewniono 1 węzeł sanitarny na dwa pokoje łóżkowe.

Każda łazienka przystosowana jest dla osób niepełnosprawnych; dla pacjentów obłożnie chorych zapewniono łazienkę wyposażoną w wózek-wannę. Obiekt spełnia obowiązujące wymagania.

Sprzątaniem pomieszczeń zajmuje się personel placówki. Nie stwierdzono zaniedbań w zakresie utrzymania czystości i porządku. Najbliższe otoczenie budynku utrzymane jest czysto, teren jest utwardzony.

Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest zgodny z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Nieczystości płynne odprowadzane są bezpośrednio do urządzeń kanalizacji ogólnospławnej.

Hospicjum im. Lady Ryder of Warsaw ul. Zyty 26, 65-048 Zielona Góra

W 2025 roku przeprowadzono 1 kontrolę. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Pomieszczenia placówki zajmują wolnostojący, parterowy budynek, usytuowany na terenie działki Szpitala

Uniwersyteckiego w Zielonek Górze. Budynek wyposażony jest we wszystkie media. Zaopatrzenie w wodę, odprowadzenie ścieków zapewnia jednostce Szpital Uniwersytecki w Zielonej Górze na podstawie zawartej umowy. Placówka jest 18-łóżkowym oddziałem stacjonarnym całodobowym. Posiada 17 pokoi, w tym 1 – dwułożkowy. Żaden z pokoi nie dysponuje łazienką, natomiast w każdym zainstalowana jest umywalka do mycia rąk z ciepłą i zimną wodą bieżącą oraz jeden posiada służę umywalkowo-fartuchową. Wszystkie pomieszczenia, w tym higieniczno-sanitarne, przystosowane są dla osób niepełnosprawnych, umożliwiając swobodne poruszanie się na wózkach inwalidzkich. Ponadto placówka dysponuje specjalistycznym sprzętem pielęgnacyjnym, rehabilitacyjnym i leczniczym np. są to łóżka sterowane elektrycznie przez samego pacjenta, materace p/odleżynowe, podnośniki ułatwiające przemieszczenie pacjenta do łazienki i umieszczenie go w wannie, koncentratory tlenu, pompy infuzyjne, inhalatory, sprzęt do kinezyterapii itp. Przed budynkiem urządzony jest taras dla pacjentów. Utrzymaniem czystości w pomieszczeniach zajmuje się własny personel. Sposób postępowania z odpadami medycznymi jest zgodny z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w *sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi*. Odbiór odpadów odbywa się z właściwą częstotliwością. Nie stwierdzono nieprawidłowości w sposobie postępowania z nieczystościami stałymi (medycznymi i komunalnymi). Nieczystości płynne odprowadzane są bezpośrednio do urządzeń kanalizacji ogólnospławnej.

1.4 Podmioty wykonujące działalność leczniczą polegającą na udzielaniu ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych

W tej grupie zewidencjonowano 136 obiektów, przeprowadzono 147 kontroli, w tym 103 kontrole planowe oraz 44 kontroli pozaplanowych, tj.: 3 kontroli sprawdzających wykonanie obowiązków nałożonych w decyzjach merytorycznych oraz zaleceń pokontrolnych, 36 kontroli tematycznych związana z organizacją szczepień ochronnych, 3 kontrole interwencyjne dotyczące warunków sanitarno-higienicznych w czasie prowadzenia usług medycznych, 1 kontrola nowego obiektu. W wyniku przeprowadzonych kontroli wystosowano 8 decyzji administracyjnych, w tym 4 nakazujących poprawę stanu sanitarnego, 2 prolongaty terminu oraz 5 decyzji o opłacie. Nieprawidłowości ujęte w decyzjach nakazujących dotyczyły stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń, ciągu technologicznego do dekontaminacji narzędzi oraz gospodarki odpadami medycznymi. Zaleceniami egzekwowano usunięcie uchybień o konieczności dostosowania procedury dotyczącej postępowania z odpadami medycznymi do obowiązującego rozporządzenia, zapewnienia preparatu do dezynfekcji powierzchni zanieczyszczonych materiałem biologicznym, prowadzenia rejestru pomiaru temperatury w urządzeniu chłodniczym na odpady medyczne, zwiększenia częstotliwości kontroli biologicznej, zapewnienia procedury postępowania z brudną bielizną, stosowania wskaźników chemicznych klasy 5 lub 6, kontrolowania każdego cyklu sterylizacji przez rejestrację parametrów fizycznych archiwizowanych jako zapis papierowy lub elektroniczny, ponownego wezwania do szczepień dzieci i młodzież opóźnione w szczepieniach.

1.4.1 Praktyki zawodowe: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki lekarskie, lekarzy dentystów oraz pielęgniarek i położnych.

W 2025 r. skontrolowano ogółem stan sanitarny w 111 praktykach zawodowych, co stanowiło 56,34%, spośród 197 ujętych w ewidencji. W wyniku kontroli i stwierdzonych nieprawidłowości wydano 7 decyzji administracyjnych. Wystosowano zalecenia pokontrolne dotyczące: zwiększenia częstotliwości kontroli biologicznej procesów sterylizacji, zapewnienia wskaźników chemicznych klasy 5 lub 6, zapewnienia preparatu do dezynfekcji powierzchni zanieczyszczonych materiałem biologicznym, prowadzenia rejestru temperatury panującej w urządzeniu chłodniczym na odpady medyczne, kontrolowania każdego cyklu sterylizacji przez rejestrację parametrów fizycznych archiwizowanych jako zapis papierowy lub elektroniczny. Ocena stanu sanitarnego praktyk zawodowych obejmowała sprawdzenie: sposobu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania nieczystości płynnych, warunków sanitarno-technicznych pomieszczeń i ich funkcjonalności, w tym wykończenia ścian i podłóg, sprawności wentylacji i oświetlenia, wyposażenia w umywalki, dozowniki na mydła, ręczniki jednorazowe, postępowania z bielizną czystą i brudną oraz sposobu segregacji odpadów i postępowanie z odpadami komunalnymi i medycznymi. Kontrola obejmowała także procedury higieniczne, ich wdrożenie oraz prowadzenie kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

1.4.2 Indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie i grupowe praktyki lekarskie.

W 2025 r. 89 istniejących praktyk lekarskich skontrolowano 18, tj.: 20,22%. W wyniku prowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan techniczno-sanitarny pomieszczeń, w których prowadzone są praktyki zawodowe ocenia się ogólnie jako dobry. Nie kwestionowano bieżącej czystości i porządku w pomieszczeniach praktyk. Stosowane narzędzia wielorazowego użytku, poddawane są sterylizacji w autoklawach parowo-ciśnieniowych. Narzędzia do sterylizacji pakowano w jednorazowe torebki lub rękawy papierowo-foliowe, znakowane datą sterylizacji i przechowywano w odpowiednich warunkach. Powstałe w ramach działalności odpady stałe gromadzono przestrzegając zasady segregacji, w miejscu ich powstawania, na komunalne i medyczne. Zakaźne odpady medyczne magazynowano w urządzeniach chłodniczych. Odbiorem odpadów medycznych do utylizacji zajmowały się koncesjonowane przedsiębiorstwa.

1.4.3 Indywidualne praktyki lekarzy dentystów, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów i grupowe praktyki lekarzy dentystów.

W 2025 r. na 102 istniejące praktyki lekarzy dentystów skontrolowano 93, tj.: 91,17%. Na nieprawidłowości stwierdzone w czasie kontroli zostało wydanych 7 decyzji administracyjnych. Drobne uchybienia korygowano zaleceniami pokontrolnymi. Uchybienia dotyczyły m.in.: braku dostosowania procedury dotyczącej postępowania z odpadami medycznymi do obowiązujących przepisów prawnych, sporadycznego wykonywania testów biologicznych, braku rejestru temperatury

panującej w urządzeniu chłodniczym na odpady medyczne, braku środka do dezynfekcji powierzchni skażonych materiałem biologicznym. Stwierdzono, że coraz częściej obiekty wykonują kontrole biologiczne procesów sterylizacji we własnym zakresie przy użyciu inkubatorów do testów biologicznych. W praktykach nie stwierdzono zaniedbań w zakresie bieżącej czystości pomieszczeń. Do zabiegów dezynfekcyjnych używano wyłącznie preparatów przeznaczonych do stosowania w placówkach ochrony zdrowia, przygotowywane zgodnie z zaleceniami producenta. Narzędzia wielorazowego użytku do sterylizacji pakowano w jednorazowe torebki lub rękawy papierowo-foliowe, znakowano najczęściej datą sterylizacji, a po sterylizacji przechowywano w odpowiednich warunkach. W praktykach używano bielizny jednorazowej, tj.: maseczki, śliniaki, rękawiczki. Bieliznę wielorazową stanowiła jedynie odzież robocza personelu. Powstałe w ramach działalności odpady segregowano w miejscu ich powstawania na komunalne oraz medyczne i gromadzono w oddzielnych pojemnikach lub workach. Odpady medyczne tzw. „ostre” gromadzono w jednorazowych, czerwonych pojemnikach plastikowych, pozostałe odpady gromadzono w wielorazowych pojemnikach wyłożonych czerwonymi workami.

Podsumowanie:

- Prowadzono kontrole pozaplanowe wspólne pionu epidemiologii i higieny komunalnej w podmiotach leczniczych w zakresie zapobiegania namnażaniu się bakterii z rodzaju *Legionella* sp. w wewnętrznych instalacjach wodnych.
- W większości skontrolowanych podmiotów leczniczych gospodarka odpadami medycznymi prowadzona jest w sposób prawidłowy oraz zgodnie z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w *sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi*.
- We wszystkich skontrolowanych podmiotach opracowane zostały procedury i instrukcje higieniczne dostosowane do charakteru świadczonych usług medycznych, które są systematycznie weryfikowane przez pracowników inspekcji sanitarnej.
- W podmiotach, w zależności od świadczonych usług medycznych lub możliwości lokalowych, funkcjonują stanowiska sterylizacji gabinetowej, sterylizatornie lokalne lub sterylizatornie centralne (szpitale).
- Sterylizacja sprzętu odbywa się w sterylizatorach parowych lub plazmowych. Monitorowanie procesów odbywa się poprzez kontrole parametrów fizycznych (ciśnienie, temperatura, czas), chemicznych (paski testowe) i biologicznych (sporał A lub inkubatory).
- W przypadku stosowania narzędzi wielokrotnego użytku, w większości podmiotów zapewniony jest prawidłowy ciąg technologiczny do dekontaminacji narzędzi wielorazowego użytku, uwzględniający na każdym etapie technologicznym jednokierunkowy ruch materiałów od punktu przyjęcia materiału skażonego do punktu wydania materiału sterylnego.
- Wykorzystywane preparaty do dezynfekcji narzędzi i sprzętu charakteryzują się szerokim spektrum działania.

- Czystość w podmiotach leczniczych nie budziła zastrzeżeń, dbał o to personel zatrudniony w podmiotach leczniczych lub firmy zewnętrzne. Nie stwierdzono braków w zaopatrzeniu w sprzęt do sprzątania oraz w środki myjące i dezynfekcyjne.
- W kontrolowanych gabinetach stomatologicznych nie stwierdzono nieprawidłowości postępowania z wypełnieniami amalgamatowymi.
- Większość podmiotów leczniczych spełnia obowiązujące wymagania sanitarno-higieniczne, choć ich stan jest zróżnicowany i zależy od wieku infrastruktury. Aby dostosować się do aktualnych wymogów prawnych, każdego roku w podmiotach leczniczych prowadzone są prace remontowe i modernizacyjne, często jest to proces długotrwały i kosztowny. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w podmiotach wydawane były decyzje administracyjne dotyczące usunięcia nieprawidłowości. Drobne uchybienia regulowane były zaleceniami pokontrolnymi, które w większości realizowane były w wyznaczonych terminach.
- Ocena stanu sanitarnego w placówkach udzielających świadczeń zdrowotnych w roku 2025, w porównaniu z poprzednimi latami, jest na zbliżonym poziomie. Systematycznie spada procent uchybień pod względem technicznym pomieszczeń.
- Ponadto w czasie kontroli sanitarnych w podmiotach leczniczych prowadzone były działania edukacyjne w zakresie dekontaminacji narzędzi, stosowania amalgamatu, prawidłowej gospodarki odpadami zakaźnymi o kodzie 180103, procedur higienicznych, postępowania z bielizną, stanu sanitarno-higienicznego, zasad właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji/klimatyzacji, w tym konieczności zapewnienia w punktach wypływu ciepłej wody z kranu temperatury o wartości co najmniej 55°C, pozwalającej na zmniejszenie prawdopodobieństwa namnażania się bakterii *Legionella sp.*

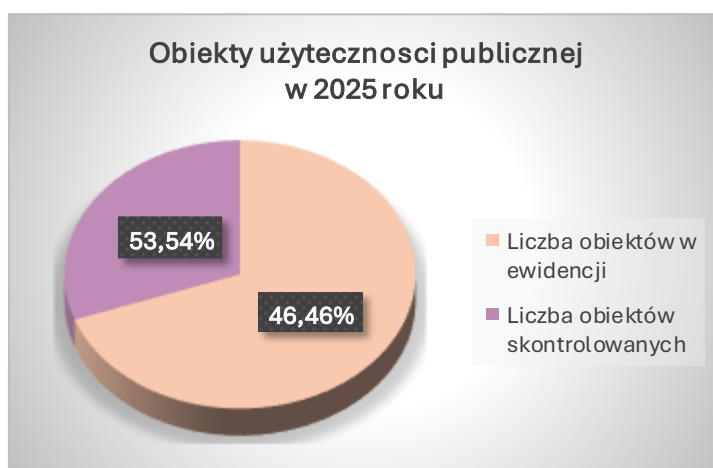
Źródło: <https://zielonagora.naszemiasto.pl/11-powodow-dla-ktorych-warto-mieszkac-w-zielonej-gorze-co/ar/c1-8199443>

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

1. Informacje ogólne.

W 2025 roku skontrolowano **287** obiektów użyteczności publicznej znajdujących się na terenie miasta Zielona Góra, spośród **536** ujętych w ewidencji tj. 53,54% (w 2024 r. – 50,6%).

Kontrolą objęto domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę oraz inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej, noclegownie, schroniska i ogrzewalnie dla osób bezdomnych, obiekty świadczące usługi noclegowe tj.: hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska, obiekty z branży beauty tj. zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, studia tatuażu, pralnie, dworce PKP i PKS, miejsca obsługi podróżnych, tereny rekreacyjne, obiekty sportowe, domy/zakłady przedpogrzebowe, ustępy publiczne i ogólnodostępne oraz inne obiekty użyteczności publicznej.

Wykres 1. Procentowe określenie liczby obiektów zewidencjonowanych do obiektów skontrolowanych w 2025 roku.

Kontrole przeprowadzone były zgodnie z klasyfikacją obiektów, dokonanej pod kątem oszacowanego ryzyka wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne.

W 26 obiektach stwierdzono niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny i/lub techniczny.

Stwierdzenie nieprawidłowości skutkowało wszczęciem postępowania administracyjnego i wydaniem decyzji administracyjnej lub nałożeniem na osobę odpowiedzialną mandatu karnego bądź pouczenia. W skontrolowanych obiektach wydano w sumie 20 decyzji nakazujących (z czego 12 wyegzekwowano) oraz 32 decyzje płatnicze za czynności kontrolne ze stwierdzonymi nieprawidłowościami. Ponadto wydano 15 zaleceń, z których większość wyegzekwowano oraz nałożono 6 grzywien w drodze mandatu karnego.

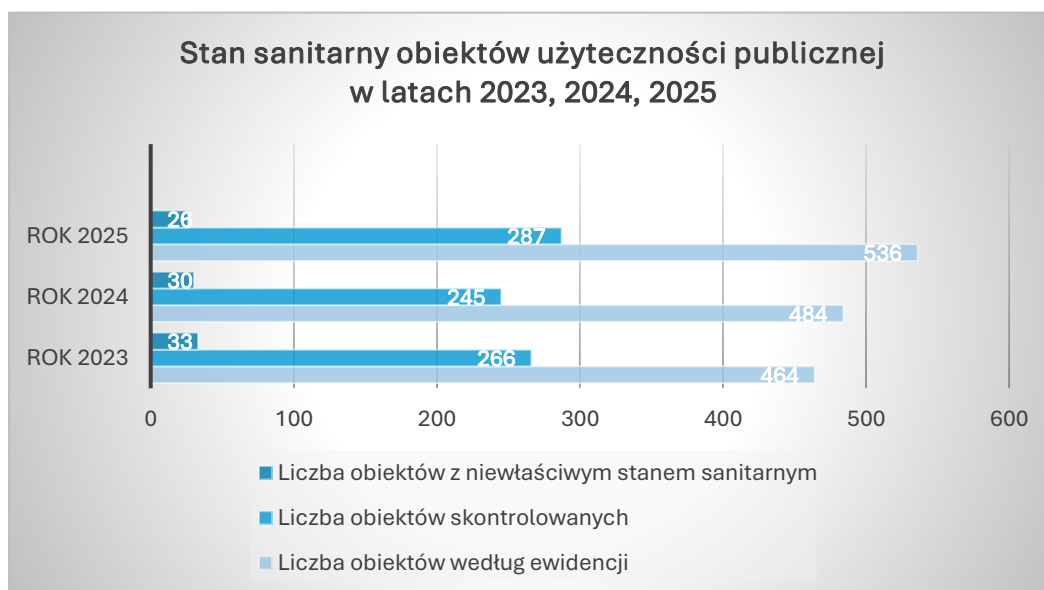
W trakcie prowadzonych kontroli podejmowane były działania edukacyjne mające na celu zwiększenie świadomości osób wykonujących usługi, w odniesieniu do ryzyka zdrowotnego związanego z poszczególną grupą obiektów.

Porównując liczbę obiektów skontrolowanych w 2025 roku (287), w których stwierdzono nieprawidłowości (26), do liczby obiektów skontrolowanych w 2024 roku (245), w których stwierdzono nieprawidłowości (30), należy stwierdzić, że w 2025 roku stan obiektów użyteczności publicznej uległ poprawie.

Stan sanitarny obiektów oceniono jako **dobry**.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Wykres 2. Liczba skontrolowanych obiektów użyteczności publicznej z uwzględnieniem obiektów ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w latach: 2023, 2024 i 2025.

Należy zauważyć, że liczba nadzorowanych obiektów w porównaniu z ubiegłym rokiem wzrosła o 10,7%, a liczba obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości zmniejszyła się o 13,3%.

2. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

2.1. Domy pomocy społecznej, placówki zapewniające całodobową opiekę.

W 2025 roku pod nadzorem znajdowały się 2 domy pomocy społecznej i 1 placówka zapewniająca całodobową opiekę. Obiekty te zostały zakwalifikowane do grupy obiektów wysokiego ryzyka.

Obiekty zostały skontrolowane w zakresie przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w tym:

- wdrażania i stosowania procedur higienicznych;
- oceny zaopatrzenia obiektu w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, w tym postępowanie w zakresie zapobiegania namnażaniu się bakterii *Legionella* sp;
- ocena stanu sanitarnego obiektu, w tym pomieszczeń przeznaczonych na pobyt mieszkańców;
- postępowanie z czystą i brudną bielizną;
- postępowanie z odpadami;
- sposób postępowania ze zwłokami osób zmarłych.

Wszystkie jednostki opieki społecznej zostały skontrolowane, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Poza kontrolami planowymi przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne i 1 kontrolę tematyczną w domu pomocy społecznej. Kontrole dotyczyły niewłaściwych warunków higieniczno-sanitarnych, zaniedbań w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców oraz niewłaściwego sprawowania nadzoru sanitarnego nad obiektem. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości, które potwierdziłyby zasadność interwencji.

2.2. Noclegownie, schroniska i ogrzewalnie dla osób bezdomnych

W 2025 roku skontrolowano 4 obiekty z tej grupy. Kontrole zostały przeprowadzone przede wszystkim w zakresie przestrzegania warunków higienicznych i zdrowotnych oraz przygotowania placówek do sezonu zimowego.

W jednym obiekcie stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych dla osób niepełnosprawnych, wszczęto postępowanie administracyjne zakończone wydaniem decyzji. Pozostałe kontrole nie wykazały nieprawidłowości. Wydano doraźne zalecenia w zakresie podejmowanych działań zapobiegania namnażaniu się bakterii z rodzaju *Legionella* w instalacjach wewnętrznych ciepłej wody.

2.3. Obiekty świadczące usługi noclegowe tj.: hotele, motele, pensjonaty, kempingi, domy wycieczkowe, schroniska.

W roku 2025 skontrolowano 12 obiektów świadczących usługi noclegowe.

W grupie obiektów hotelarskich rozpatrzono 2 interwencje. Jedna dotyczyła ogólnych nieprawidłowości występujących w obiekcie – bezzasadna, wydano doraźne zalecenia. Druga interwencja dotyczyła niewłaściwych warunków technicznych, higieniczno-sanitarnych i porządkowych panujących w obiekcie noclegowym – zasadna. Wydano zalecenia z natychmiastowym terminem wykonania, nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego oraz wydano decyzję z rygorem natychmiastowego wykonania w zakresie zaprzestania prania pościeli w dotychczasowych pomieszczeniach przeznaczonych na pralnię, do czasu zapewnienia odpowiednich warunków technicznych oraz higieniczno-sanitarnych pomieszczeń – decyzja wykonana. W dalszym postępowaniu administracyjnym wydano decyzję nakazującą w zakresie stanu technicznego – decyzja wykonana.

Kontrole w pozostałych obiektach nie wykazały nieprawidłowości, zaleceń nie wydano.

Każdorazowo analizie poddawano działania podejmowane w celu zapobiegania namnażaniu się bakterii z rodzaju *Legionella* w instalacjach wewnętrznych ciepłej wody.

W 2 obiektach kontrole przeprowadzono na wniosek strony, celem wydania opinii sanitarnej.

W jednym obiekcie wydano opinię pozytywną, bez zastrzeżeń, natomiast w drugim obiekcie organ zaopiniował pozytywnie warunki sanitarne pomieszczeń, z wyłączeniem niecki basenowej i niecki jacuzzi. Przedsiębiorca nie realizował badań laboratoryjnych wody w nieckach służących do rekreacji wodnej, przez co uniemożliwił Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Zielonej Górze wydanie bieżącej oceny jakości wody w nieckach oraz pozytywnej opinii sanitarnej dotyczącej całego obiektu hotelowego.

Kontrole w pozostałych obiektach z tej grupy nie wykazały nieprawidłowości.

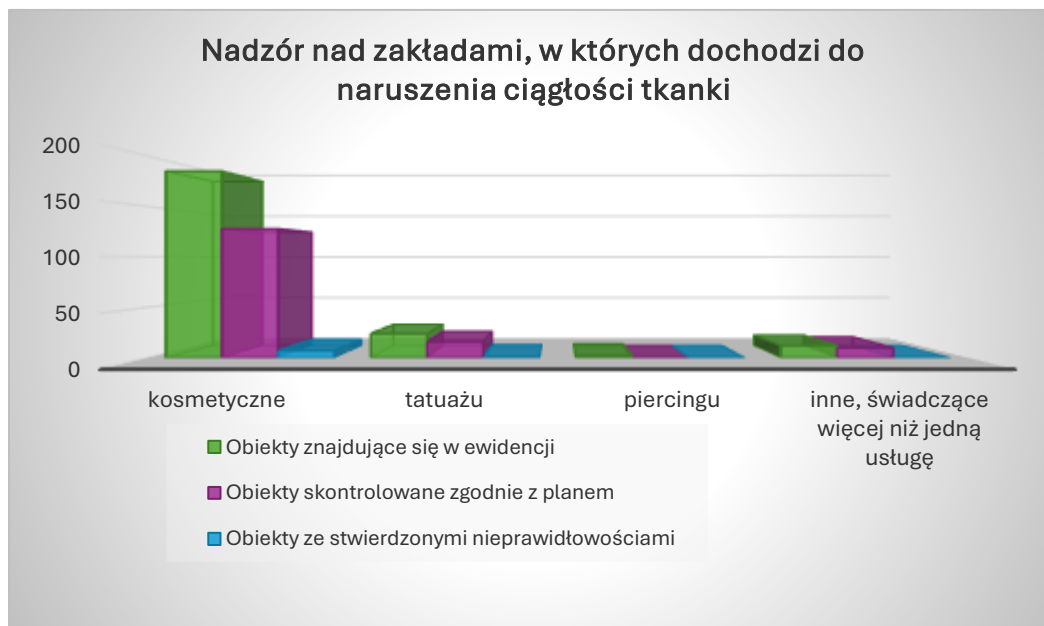
2.4. Obiekty z branży beauty tj. zakłady fryzjerskie/barberskie, kosmetyczne, tatuażu, piercingu, odnowy biologicznej, solaria.

W 2025 roku pod nadzorem znajdowało się 424 obiektów świadczących usługi branży beauty, co stanowi 72,85% wszystkich obiektów użyteczności publicznej znajdujących się w ewidencji PPIS w Zielonej Górze. Z uwagi na ryzyko związane z zakresem świadczonych usług obiekty branży beauty

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

zostały podzielone na zakłady wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek 223 oraz zakłady, w których nie dochodzi do przerywania ciągłości tkanek 201.

W 2025 roku skontrolowano 154 zakłady wykonujące zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek, w których przeprowadzono łącznie 189 kontroli, wydano 14 decyzji nakazujących, nałożono 15 grzywn w drodze mandatu karnego i zastosowano 7 środków oddziaływania wychowawczego w postaci pouczenia.

Wykres 3. Liczba obiektów, w których dochodzi do przerywania ciągłości tkanek w odniesieniu do obiektów skontrolowanych i stwierdzonych nieprawidłowości w 2025 roku.

W tej grupie obiektów rozpatrzono 4 interwencje – wszystkie okazały się zasadne.

Problematyka spraw interwencyjnych dotyczyła:

- nieprawidłowego postępowania z narzędziami;
- wykonywania zabiegów przy użyciu toksyny botulinowej lub innych preparatów wypełniających;
- niewłaściwych warunków podczas wykonywania usług z przerywaniem ciągłości naskórka;
- braku umywalki w miejscu świadczenia usług;

Informacje związane z wykorzystywaniem toksyny botulinowej, ujawnionej w trakcie kontroli przekazywane były do Prokuratury w Zielonej Górze.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzone w trakcie bieżącego nadzoru nad obiektami, w których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek:

- brak wdrażania i stosowania procedur higienicznych w zakresie postępowania z narzędziami wielokrotnego użycia;
- brak umywalki do mycia rąk z bieżącą ciepłą i zimną wodą w miejscu świadczenia usług;
- niewłaściwa gospodarka odpadami o kodzie 180103;
- brak wydzielonego miejsca do higienicznego spożywania posiłków przez pracowników;
- zły stan sanitarno-techniczny podłogi w miejscu świadczenia usług;
- wyposażenie gabinetu o powierzchni nasiąkliwej;
- brak czystości i porządku w miejscu świadczenia usług;
- zły stan sanitarno-techniczny podłogi/ściany/wyposażenia;

Zalecenia wydane w trakcie bieżącego nadzoru nad obiektami, w których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek, dotyczyły:

- posiadania, wdrażania i uaktualniania procedur higienicznych;
- kontroli procesu sterylizacji i sposobu prowadzenia dokumentacji procesu;
- znakowania produktów kosmetycznych;
- postępowania z narzędziami wykorzystywanymi w zakładzie;
- gospodarki odpadami zakaźnymi;
- badań do celów sanitarno-epidemiologicznych osób wykonujących pracę, w trakcie której istnieje ryzyko przeniesienia zakażenia na inną osobę;
- przechowywania butelek z mieszaninami do tatuowania zgodnie z wytycznymi NIZP PZH – PIB;
- punktów krytycznych w usłudze tatuowania;

Ponadto w 2025 roku skontrolowano 81 zakładów wykonujących zabiegi, w trakcie których nie dochodzi do przerywania ciągłości tkanek. Kontrole przeprowadzone w tej grupie obiektów nie wykazały nieprawidłowości.

2.5. Pralnie

W 2025 roku rozpatrzono 1 interwencję dotyczącą nieprzestrzegania warunków higienicznych i zdrowotnych w pralni świadczącej usługi podmiotom innym, niż wykonującym działalność leczniczą. Nieprawidłowości nie stwierdzono, wydano doraźne zalecenia.

2.6. Tereny rekreacyjne, obiekty sportowe

W 2025 roku skontrolowano 5 obiektów rekreacyjnych i sportowych. Jedna kontrola została przeprowadzonej na wniosek strony, celem wydania opinii sanitarnej na sezon sportowy 2025 – opinia pozytywna.

Podczas kontroli kąpieliska wydano doraźne zalecenia dotyczące rejestrowania i dokumentowania oceny wizualnej wody.

2.7. Dworce PKP i PKS, miejsca obsługi podróżnych i środki transportu publicznego.

W roku 2025 skontrolowano 1 dworzec PKP oraz 2 MOP-y, nieprawidłowości nie stwierdzono. Podczas kontroli miejsc obsługi podróżnych wydano doraźne zalecenia.

2.8. Domy/zakłady przedpogrzebowe

W 2025 roku skontrolowano 1 obiekt świadczący usługi w zakresie przechowywania zwłok oraz 3 obiekty świadczące usługi w zakresie przechowywania, przenoszenia i przewozu oraz ekshumacji zwłok. Kontrole dotyczyły nadzoru w czasie wykonywanej ekshumacji, wywozu zwłok poza granice kraju oraz bieżącego nadzoru zgodnie z harmonogramem pracy na 2025 rok. Jednocześnie przeprowadzono 33 kontrole samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Nieprawidłowości nie stwierdzono, zaleceń nie wydano.

W 2025 roku Sekcja Higieny Komunalnej wydała:

- 207 decyzji merytorycznych w sprawie ekshumacji zwłok albo szczątków ludzkich;
- 15 decyzji w sprawie wywozu zwłok albo szczątków ludzkich poza granice państwa;
- 20 postanowień dotyczących sprowadzenia zwłok albo szczątków ludzkich z obcego państwa;

2.9. Ustępy publiczne i ogólnodostępne

W 2025 roku skontrolowano 3 ustępy ogólnodostępne oraz 2 ustępy publiczne. Rozpatrzono 1 interwencję dotyczącą nieprawidłowości higieniczno-sanitarnych w ustępie ogólnodostępnym – zasadna. Wydano zalecenia, których wykonanie stwierdzono podczas kontroli sprawdzającej.

2.10. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2025 roku skontrolowano 6 obiektów z tej grupy. Nieprawidłowości nie stwierdzono, zaleceń nie wydano.

We wszystkich obiektach użyteczności publicznej PPIS w Zielonej Górze prowadził nadzór nad przestrzeganiem zakazu palenia, zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Kontrole nie wykazały nieprawidłowości w powyższym zakresie.

2.11. Opinie sanitarne

W 2025 roku wydano 30 opinii sanitarnych, w tym 27 opinii w sprawie organizacji imprez o charakterze kulturalno-sportowym, 1 opinia o obiekcie przed sezonem żużlowym 2025 i 2 opinie o zaszeregowanie obiektu hotelarskiego.

Przeprowadzono 2 kontrole podczas trwania imprezy Winobranie 2025 – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej.

Analizując dokumentację dotyczącą organizacji imprez masowych brano pod uwagę:

- zapewnienie na terenie imprezy właściwych warunków higienicznych ustępów ogólnodostępnych oraz uzupełnianie na bieżąco środków higienicznych;
- zapewnienie stanu sanitarno-porządkowego terenu obiektu (przed, w trakcie i po imprezach masowych);
- zapewnienie odpowiedniej ilości pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych i systematyczne opróżnianie ich w czasie trwania imprezy (zachowując przy tym szczególną
- ostrożność i bezpieczeństwo osób porządkowych);
- zapewnienie zabezpieczenia medycznego imprezy masowej/sportowej dostosowane do liczby uczestników zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 6 lutego 2012 r., w sprawie minimalnych wymagań dotyczących zabezpieczenia pod względem medycznym imprezy masowej;
- przestrzeganie przepisów określonych w ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Wykres 4. Liczba wydanych opinii sanitarnych z podziałem na rodzaj i poruszaną tematykę.

2.12. Interwencje

W 2025 roku Sekcja Higieny Komunalnej rozpatrzyła 75 interwencji, z których 41 zakwalifikowano jako zasadne, 14 za bezzasadne, 4 pozostawiono bez rozpatrzenia (strony nie uzupełniły braków formalnych we wnioskach), 16 zostało przekazanych według właściwości do władz samorządowych.

Podsumowanie.

W 2025 roku skontrolowano 53,54% obiektów użyteczności publicznej znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze.

Spośród 536 obiektów znajdujących się w ewidencji, po uwzględnieniu oceny ryzyka wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi w poszczególnych obiektach, planowo wykonano 266 kontroli. Zakłady branży beauty stanowiące największą liczbę obiektów w ewidencji tutejszego organu, cechuje duża rotacja/zmienność. Część zakładów zawiesiła lub całkowicie zlikwidowała działalność.

Dodatkowo przeprowadzono 104 kontrole pozaplanowe.

Ogólny stan sanitarno-porządkowy obiektów użyteczności publicznej, będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze ocenia się jako dobry.

źródło: <https://www.britannica.com/topic/food>

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNÓŚCIOWO - ŻYWIENIOWYCH

4.1 Ocena stanu sanitarnego obiektów będących pod nadzorem PPIS w Zielonej Górze.

W ewidencji PSSE w Zielonej Górze w 2025 r. znajdowało się:

- 2143 obiekty produkcji i obrotu żywnością, w tym 339 środków transportu żywności;
- 103 (G – 77, Z – 26) obiekty produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością;

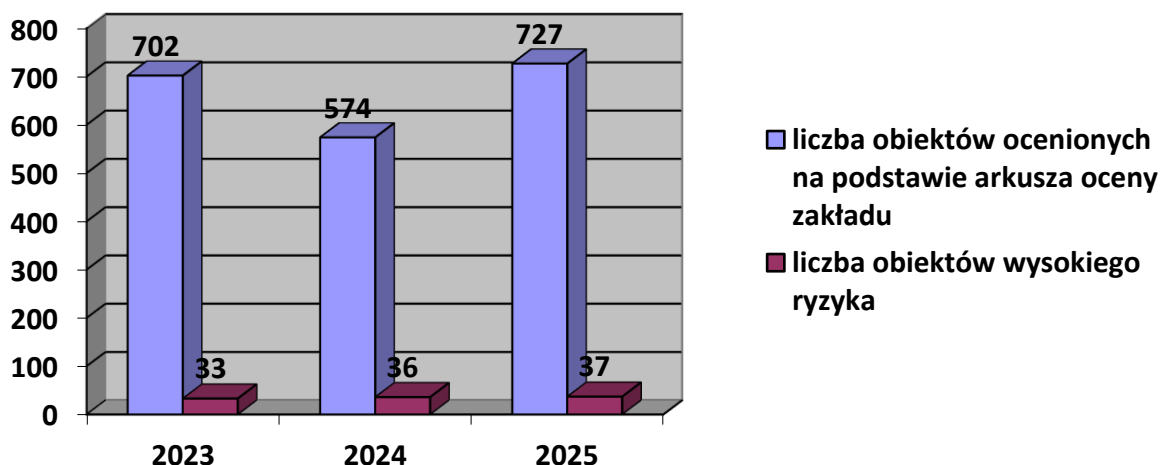
Spośród objętych nadzorem obiektów żywnościowo-żywnieniowych najliczniejsze to:

- sklepy – 401 obiektów;
- zakłady żywienia zbiorowego otwartego (bary, restauracje, kawiarnie, punkty małej gastronomii) – 568 obiektów;
- inne obiekty obrotu żywnością – 314 obiektów;
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte (stołówki: w przedszkolach, żłobkach, szkołach, domach pomocy społecznej, zakłady cateringowe) – 150 obiektów;

W nadzorowanych obiektach żywnościowo-żywnieniowych przeprowadzono 1366 kontroli sanitarnych, w tym 99 kontroli interwencyjnych.

W roku 2025 dokonano oceny stanu sanitarnego w 727 obiektach żywnościowo-żywnieniowych. W oparciu o arkusz oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – stwierdzono 37 obiektów wysokiego ryzyka. Ocena wynikała w większości przypadków z klasyfikacji GIS, natomiast w 2 przypadkach z nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli.

Wszystkie z obiektów które oceniono jako wysokiego ryzyka zostały zaplanowane do kontroli na kolejny rok kalendarzowy.

Wykres nr 1. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów żywnościowo-żywnieniowych w oparciu o przeprowadzoną ocenę stanu sanitarnego na podstawie arkusza oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością w latach 2023-2025.

Stan sanitarny poszczególnych grup obiektów skontrolowanych w 2025 r. przedstawia tabela 1.

Tab.1. Ocena stanu sanitarnego obiektów produkcji i obrotu w oparciu o arkusze oceny sanitarnej

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

Grupa obiektów	Ilość obiektów wg ewidencji	Ilość obiektów skontrolowanych	Ilość zakładów ocenionych jako wysokiego ryzyka
Automaty do lodów	2	2	0
Wytwórnice tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych	2	0	0
Piekarnie	18	9	0
Ciastkarnie	27	22	18
Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	2	1	0
Wytwórnice napojów alkoholowych, w tym wytwórnice win	6	0	0
Wytwórnice naturalnych wód mineralnych, naturalnych wód źródlanych i stołowych	1	0	0
Zakłady garmazeryjne	9	8	9
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	0	0	0
Wytwórnice makaronów	0	0	0
Wytwórnice wyrobów cukierniczych	3	2	0
Wytwórnice suplementów diety	3	3	0
Producenci pierwotni	9	1	0
Rolniczy handel detaliczny	0	0	0
Producenci pierwotni i rolniczy handel detaliczny	0	0	0
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	6	1	0
Producenci żywności w warunkach domowych	39	13	0
Inne wytwórnice żywności	15	4	1
Sklepy spożywcze	401	346	0
Kioski	36	27	0
Apteki	84	14	0
Magazyny hurtowe	51	33	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	37	16	0
Środki transportu	339	59	0
Inne zakłady/obiekty obrotu żywnością	314	54	0
Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	568	296	2
Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	150	118	0

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

Nie zgodności, które najczęściej stwierdzano w trakcie kontroli sanitarnych przeprowadzonych w 2025 roku:

I. Obiekty produkcji żywności (wytwórnice lodów, piekarnie, przetwórnice owocowo-warzywne, ciastkarnie, zakłady garmazeryjne, inne wytwórnice żywności):

- przeterminowane środki spożywcze;
- brudne podłogi, ściany i drzwi w pomieszczeniach zakładu;
- brudne półki towarowe, brudne urządzenia chłodnicze i zamrażalnicze;
- brudne urządzenia produkcyjne;
- obecność szkodników zbożowo- mącznych i ich oprzędów;
- brak zapisów wynikających z dokumentacji GHP/GMP, HACCP;
- środki spożywcze niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem zewnętrznym.

II. Obiekty obrotu żywnością (sklepy spożywcze, kioski spożywcze, magazyny hurtowe):

- sprzedaż środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia;
- nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych;
- brak zapisów wynikających z opracowanych procedur GHP/GMP oraz systemu HACCP;
- brudne posadzki i zapajęczone ściany;
- brudny sprzęt, urządzenia chłodnicze i zamrażalnicze;
- przeterminowane środki spożywcze;
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- nieprawidłowe warunki do higienicznego mycia rąk.

III. Obiekty żywienia zbiorowego typu otwartego (restauracje, punkty małej gastronomii):

- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników;
- brak bieżących zapisów z zakresu GHP/GMP i HACCP;
- przeterminowane środki spożywcze;
- zły stan sanitarny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu;
- brak odzieży ochronnej.

IV. Obiekty żywienia zbiorowego typu zamkniętego (stołówki w żłobkach, przedszkolach, szkołach):

- przeterminowane środki spożywcze;
- brak bieżących zapisów z zakresu GHP/GMP i HACCP;
- brak orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych;
- brudne, niedomyte naczynia kuchenne;
- brudne termosy i termoboksy oraz samochód wewnątrz przy transporcie posiłków;
- nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych.

4.2. Nadzór nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W 2025 r. skontrolowano 8 obiektów, w których prowadzony jest obrót materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością. W obiektach tych przeprowadzono 15 kontroli.

W ramach realizacji rocznego planu pobierania próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, pobrano do badań laboratoryjnych 6 próbek materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Badaniami objęto produkty z następujących grup:

- wyroby z tworzyw sztucznych (bidon);
- wyroby z melaminy (kubek);
- wyroby z poliamidu (łopatka, szumówka);
- wyroby ceramiczne (kubek);
- wyroby szklane (kieliszki).

Zakres przeprowadzanych badań obejmował migrację globalną, migrację formaldehydu, migrację ołowiu i kadmu, migrację pierwszorzędowych amin aromatycznych, ocenę organoleptyczną. Przeprowadzone badania nie wykazały niezgodności z obowiązującymi przepisami prawa.

4.3. Współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi i środkami masowego przekazu.

W roku 2025 współpracowano przede wszystkim z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzając wspólnie 8 kontroli w zakresie nadzoru nad przestrzeganiem prawa w obszarze postępowania z produktami pochodzenia roślinnego, 4 kontrole z Wojskowym Ośrodkiem Medycyny Prewencyjnej i 2 kontrole z Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska.

W 2025 r. przekazano 3 razy informacje dla mediów: 1x radio Zielona Góra, 1x radio Plus oraz 1x na stronę Facebook PSSE w Zielonej Górze w zakresie grzyboznawstwa.

4.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

Badania jakości zdrowotnej produktów spożywczych przeprowadzane były w Dziale Laboratoryjnym WSSE

źródło: hamilton.com.pl

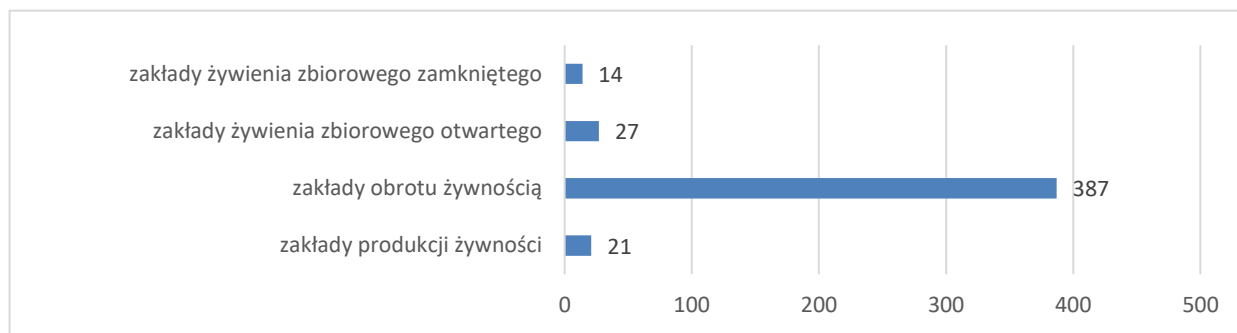
w Gorzowie Wlkp. (badania mikrobiologiczne, metale, substancje dodatkowe, zawartość składników aktywnych, parametry czystości, azotany, kaloryczność, Cez-137, mikotoksyny, akryloamid) oraz w laboratoriach należących do Wojewódzkich Stacji

Sanitarno-Epidemiologicznych: we Wrocławiu, Łodzi, Warszawie, Opolu, Rzeszowie (pestycydy), w Bydgoszczy (pestycydy, WWA, histamina), w Poznaniu (GMO), w Gdańsku (mikotoksyny), w Białymstoku (metanol, cyjanowodór, karbaminian etylu) w PZH w Warszawie (alkaloidy, mikotoksyny), a także w Instytucie Ogródnictwa w Skierniewicach (pestycydy), oraz Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach (lekooporność odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz bakterii komensalnych).

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

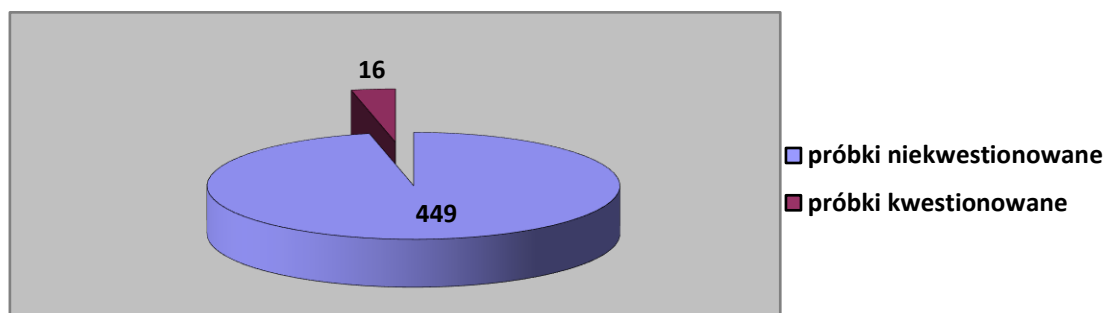
Próbki pobierano do badań zgodnie z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa lubuskiego na 2025 rok”.

Próbki środków spożywczych pobierano w różnych obiektach produkcji i obrotu żywnością. Rodzaje obiektów oraz ilość pobranych w nich próbek przedstawia wykres nr 2

Wykres nr 2 Liczba próbek środków spożywczych z uwzględnieniem rodzaju obiektu, w którym dokonano pobrania próbek w roku 2025.

Realizując roczny plan pobierania próbek, pobrano i zbadano ogółem 449 próbek środków spożywczych; zakwestionowano 16 próbek, tj. 3,56 % wszystkich przebadanych próbek środków spożywczych.

Wykres nr 3 Liczba próbek środków spożywczych zakwestionowanych na podstawie przeprowadzonych badań w stosunku do próbek niekwestionowanych pobranych do badań laboratoryjnych w roku 2025.

Kwestionowane próbki pobranych środków spożywczych to:

- 1 próbka środka spożywczego (porzeczki) uległa zakwestionowaniu z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu. Produkt zgłoszono w systemie RASFF;
- 4 próbki poledwiczek z fileta z kurczaka zakwestionowane z uwagi na obecność *Salmonelli* spp.,
- 1 próbka sezam łuskany zakwestionowana z uwagi na obecność *Salmonelli* spp.;
- 1 próbka produktu: brzoskwinie połówki w lekkim syropie została zakwestionowana z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu dla ołowiu.

Powyższe produkty zgłoszono w systemie RASFF.

- 1 próbka krokietów z mięsem zakwestionowana z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu dla substancji dodatkowych. W tym przypadku wystosowano pismo do producenta wyrobu.
- 1 próbka selera z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu uległa zakwestionowaniu, co zgłoszono w systemie RASFF;
- 5 próbek lodów o smaku śmietankowym za przekroczenie liczby Enterobacteriaceae; wystosowano pismo do przedsiębiorcy, który jest ich producentem. Przedsiębiorca poinformował o działaniach naprawczych. Badane na zlecenie przedsiębiorcy próbki lodów nie były zanieczyszczone Enterobacteriaceae;
- 1 próbka maku za przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu dla sumy zawartości morfiny i 0,2 kodeiny, co zgłoszono w systemie RASFF;
- 1 próbka jaj surowych w badanej próbce stwierdzono obecność Salmonelli Enteritidis - zgłoszono w systemie RASFF.

W ramach kontroli bezpieczeństwa tłuszczów stosowanych do smażenia w zakładach żywienia zbiorowego i zakładach produkcyjnych, w roku 2025 oceniono zawartość związków polarnych w tłuszczu smażalniczym. Skontrolowano tłuszcz wykorzystywany do smażenia w 1 ciastkarni i w 3 punktach małej gastronomii. Jakość używanego tłuszczu nie budziła zastrzeżeń.

4.5. Funkcjonowanie systemu RASFF

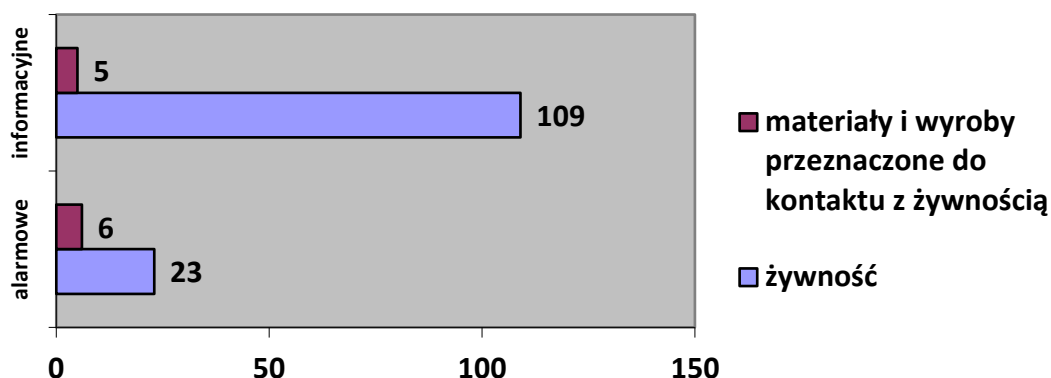

źródło: foodfakty.pl

Podstawy prawne Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach RASFF stanowią następujące akty prawne: Rozporządzenie (WE) NR 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. bezpieczeństwa żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności, rozporządzenie Komisji (UE) NR 16/2011 z dnia 10 stycznia 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze dla systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt oraz ustawa o bezpieczeństwie żywności i żywienia z dnia 25 sierpnia 2006 r.

W oparciu o Procedury Funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach zapewniono funkcjonowanie systemu RASFF na terenie działania PPIS w Zielonej Górze.

W 2025 r. otrzymano w ramach systemu RASFF - 143 powiadomienia o produktach niezgodnych, w tym 29 powiadomienia alarmowe i 114 powiadomienia informacyjne.

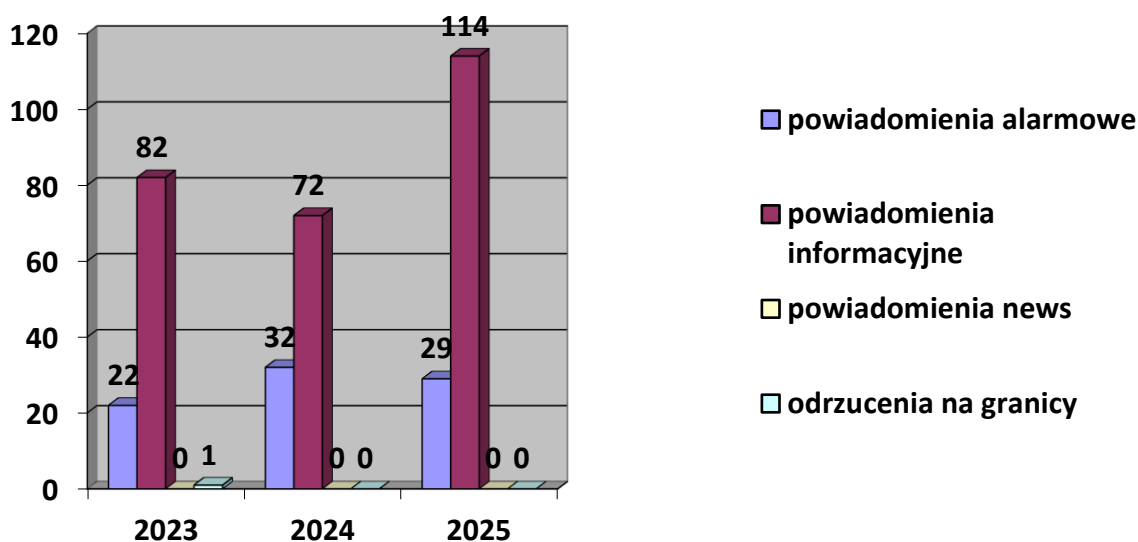
Wykres nr 4. Rodzaje powiadomień w systemie RASFF

 ¹ **Powiadomienie alarmowe** – ma na celu podjęcie natychmiastowych działań i dotyczy produktów, które zostały wprowadzone na rynek i mogą spowodować wystąpienie poważnych konsekwencji zdrowotnych, śmierć, bądź przejściowe niepożądane skutki zdrowotne.

 ² **Powiadomienie informacyjne** – ma na celu poinformowanie o tym, iż istnieje żywność lub pasza, dla których zidentyfikowano ryzyko, ale nie ma konieczności podejmowania natychmiastowego działania w innych krajach członkowskich lub gdy produkt nie znalazł się na terytorium krajów UE.

 ³ **Powiadomienie typu NEWS** – ma charakter przekazania informacji/wiadomości

 ⁴ **Powiadomienie o odrzuceniu na granicy** - informacja o odrzuceniu żywności na posterunku granicznym Unii Europejskiej

Wykres 5. Powiadomienia systemu RASFF, które PPIS w Zielonej Górze otrzymał w latach 2022-2025

4.5.1. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące żywności.

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

Produkty spożywcze, w których wykryto zagrożenia (mikrobiologiczne, chemiczne bądź fizyczne), stwarzające bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla zdrowia konsumentów, były przedmiotem 23 powiadomień alarmowych oraz 109 powiadomień informacyjnych, które wpłynęły do PSSE w Zielonej Górze. Pozostałe powiadomienia dotyczyły materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Powiadomienia systemu RASFF o niebezpiecznych produktach żywnościowych, które w roku 2025 były przedmiotem działań podjętych przez Państwową Inspekcję Sanitarną dotyczyły m.in. stwierdzenia:

- ↻ obecności pałeczek Salmonella;
- ↻ obecności bakterii z grupy E.coli;
- ↻ obecności bakterii Bacillus cereus
- ↻ obecności zanieczyszczeń fizycznych;
- ↻ obecności niedozwolonych substancji w suplementach diety;
- ↻ obecności niedeklarowanego alergenu;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydów;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu mikotoksyn;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu WWA;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu tlenu etylenu;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu 3-MPCD;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów pirolizydynowych;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu alkaloidów tropanowych;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu sumy morfiny i 0,2 kodeiny;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu metali ciężkich;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu barwnika;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu Furanu;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu cyjanki;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu olejów mineralnych;
- ↻ przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu kwasu benzoowego
- ↻ stwierdzenia pozostałości leku weterynaryjnego
- ↻ wykrycia niedozwolonego napromieniania produktu;
- ↻ zaniżona zawartość substancji wzbogacającej;
- ↻ nieautoryzowanej nowej żywności;
- ↻ zapleśnienie produktu;
- ↻ obecności niedopuszczalnych barwników;
- ↻ obecności niedopuszczalnych substancji słodzących;
- ↻ możliwości eksplozji opakowania z uwagi na zawyżoną zawartość CO₂;
- ↻ nieprawidłowego znakowania produktu.

W przypadku powiadomień otrzymanych w systemie RASFF dotyczących niebezpiecznych środków spożywczych, na listach dystrybucyjnych produktów podlegających procedurze wycofania, wskazano obiekty objęte nadzorem PPIS w Zielonej Górze. Były to przede wszystkim hiper- i supermarkety, hurtownie oraz

sklepy. W każdym przypadku otrzymania informacji o produkcie niezgodnym, wszczynano działania zgodnie z obowiązującymi procedurami. Monitorowano proces zabezpieczania i wycofywania partii produktów uznanych za niebezpieczne. Sprawdzano działania podjęte przez podmioty gospodarcze w tym zakresie, kładąc szczególny nacisk na sporządzanie list dystrybucyjnych, będących podstawą procesu wycofywania z rynku produktów niezgodnych. Informacje, uzyskane w wyniku prowadzonego postępowania wyjaśniającego, takie jak ilość towaru wycofanego i zabezpieczonego, ilość towaru zwróconego do producenta lub dystrybutora, przekazywano do LPWIS w Gorzowie Wlkp. oraz jeśli wystąpiła taka potrzeba do Powiatowego Lekarza Weterynarii.

PPIS w Zielonej Górze na podstawie otrzymanych kwestionowanych wyników próbek pobranych w zakładach obrotu oraz w ramach bieżącej działalności kontrolnej opracował 7 powiadomień w systemie RASFF, które dotyczyły produktów:

- porzeczek z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu;
- polędwiczki z fileta kurczaka z uwagi na obecność *Salmonelli* spp.;
- sezam łuskany z uwagi na obecność *Salmonelli* spp.;
- brzoskwinie połówki w lekkim syropie z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu dla ołowiu;
- seler z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pestycydu;
- mak z uwagi na przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu dla sumy zawartości morfiny i 0,2 kodeiny, co zgłoszono w systemie RASFF;
- jaja surowe z uwagi na obecność *Salmonelli Enteritidis*.

4.5.2. Powiadomienia w systemie RASFF dotyczące materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2025 r. otrzymano 11 powiadomień informacyjnych których przedmiotem były produkty z grupy: *Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością (łopatka do patelni, tacka, kubki, talerze, szklanki, łyżka cedzakowa, zastawa stołowa, łyżka do makaronu).*

Stwierdzone zagrożenia wynikały z:

- zmian organoleptycznych,
- przekroczenia dopuszczalnego limitu migracji pierwszorzędowych amin aromatycznych,
- przekroczenia dopuszczalnego limitu migracji metali ciężkich,
- migracji specyficznej do substancji modelowej TENAX – benzofenonu,
- migracji formaldehydu.

W przypadku powyższych powiadomień dotyczących przedmiotów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, na listach dystrybucyjnych produktów będących przedmiotem tych powiadomień, wskazano obiekty objęte nadzorem PPIS w Zielonej Górze. Były to sklepy. W przypadkach tych postępowano tak samo jak po otrzymaniu powiadomień dotyczących żywności.

4.6. Działalność kontrolno-represyjna.

W 2025 r. w ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywnością, a także materiałami i wyrobami przeznaczonych do kontaktu z żywnością:

- skontrolowano 1064 obiekty;
- przeprowadzono 1381 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego;

Poza kontrolami planowymi, wynikającymi z „Harmonogramu nadzoru nad obiektami w 2025 roku”, przeprowadzono następujące kontrole:

- ⇒ na wniosek podmiotów gospodarczych w celu uzyskania decyzji zatwierdzających;
- ⇒ sprawdzające usunięcie stwierdzonych uchybień;
- ⇒ związane z poborem próbek do badań laboratoryjnych;
- ⇒ wykonywane w związku z interwencjami zgłaszanymi przez konsumentów na niewłaściwy stan higieniczno-sanitarny obiektów żywienia zbiorowego i obrotu żywnością, a także na niewłaściwą jakość zdrowotną środków spożywczych oferowanych do sprzedaży;
- ⇒ obiektów żywnościowo-żywnieniowych, w związku z otrzymanymi zgłoszeniami w ramach systemu RASFF;
- ⇒ związane z wnioskami o wydanie świadectw spełniających wymagania zdrowotne produktów importowanych lub innych dokumentów dla produktów eksportowanych;
- ⇒ akcyjne (np. związane z wzmożeniem nadzoru nad sprzedażą mięsa oraz wód mineralnych).
- wydano 4 decyzje administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków;
- wydano 302 decyzje o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę 47 144,00 zł;
- na osoby, które naruszyły przepisy prawa żywnościowego nałożono 92 mandaty karne na łączną kwotę 27 600,00 zł;
- sporządzono 15 wniosków o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. w związku z:
 - prowadzeniem działalności w zakresie produkcji lub obrotu żywnością niezgodnie z decyzją o zatwierdzeniu obiektu;
 - rozpoczęciem działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej;
 - nieprawidłowym znakowaniem środków spożywczych;
 - utrudnianie przeprowadzenia kontroli

4.7. Podsumowanie.

Stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywnościowych

- ✚ Pod nadzorem znajdowało się 2207 obiektów – w 2024 r. znajdowało się 2148 obiektów;
- ✚ W nadzorowanych obiektach żywnościowo-żywnościowych przeprowadzono 1365 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego – w 2024 r. – przeprowadzono 1167 kontroli i rekontroli stanu sanitarnego;
- ✚ skontrolowano 1064 obiekty – w 2024 r. skontrolowano 866 obiektów;
- ✚ dokonano oceny stanu sanitarnego w 727 obiektach – w 2024 r. dokonano oceny stanu sanitarnego w 574 obiektach;
- ✚ pobrano i zbadano ogółem 455 próbek środków spożywczych i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; zakwestionowano 16 próbek, tj. 3,52 % wszystkich przebadanych próbek – w 2024 r. - pobrano i zbadano 433 próbek produktów żywnościowych i materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; zakwestionowano 4 próbki, tj. 0,81 %;
- ✚ Nałożono 92 mandaty karne na łączną kwotę 27 600,00 zł; w 2024 r. - 105 mandatów karnych na łączną 32 100,00 zł;
- ✚ wydano 15 decyzji administracyjnych nakazujących wykonanie określonych obowiązków – w 2024 r. wydano 28 decyzje administracyjne nakazujące wykonanie określonych obowiązków;
- ✚ wydano 302 decyzje o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę G – 47 144,00 zł – w 2024 r. – 285 decyzji o ustaleniu opłaty za czynności kontrolne i zdyskwalifikowane próbki środków spożywczych na ogólną kwotę 27 178,00 zł;
- ✚ sporządzono 15 wniosków o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. – w 2024 r. sporządzono 6 wniosków o nałożenie kary pieniężnej do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

Szkoła Podstawowa nr 13 w Zielonej Górze
źródło: <https://sp13.zgo.pl/2025/11/07/>

Szkoła Podstawowa nr 17 w Zielonej Górze
źródło: <https://www.facebook.com/sp17zgora/>

Szkoła Podstawowa nr 13 w Zielonej Górze
źródło: <https://informacje.wp.pl/>

Szkoła Podstawowa nr 2 w Zielonej Górze
źródło: <https://samorząd24.pl/>

V. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO – WYCHOWAWCZYCH

1. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych

W 2025 roku skontrolowano **156** szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych spośród **325** ujętych w ewidencji, tj. **48 %** (w 2024 r. - 67%). Nadzór nad placówkami miał na celu wyeliminować negatywny wpływ środowiska na placówkę nauczania, wychowania i opieki, ocenić aktualny stan techniczny i sanitarny oraz sprawdzić przestrzeganie higieny procesu nauczania.

1.1. Stan sanitarno-techniczny obiektów.

Niewłaściwy stan sanitarno-techniczny obiektów w 2025 r. stwierdzono w **21** placówkach, tj. w **13 %** skontrolowanych obiektów (w 2024 r. - 16%).

źródło: <https://www.trzymajforme.pl/>

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły najczęściej złego stanu technicznego sal lekcyjnych, ciągów komunikacyjnych, szatni dla uczniów, boisk sportowych, sal gimnastycznych, placów zabaw, ławek szkolnych, nieczynnych punktów świetlnych oraz nieprawidłowego natężenia oświetlenia w salach zajęć. Wszystkie placówki objęte nadzorem posiadają instalacje wodno-kanalizacyjne.

1.2. Warunki do utrzymania higieny.

W zakresie zapewnienia warunków do utrzymania higieny osobistej w 2025 r. skontrolowano **155** placówek. We wszystkich skontrolowanych placówkach uczniowie mieli zapewniony dostęp do wody bieżącej zimnej i ciepłej, środków higieny osobistej tj.: mydła w dozownikach bądź mydła antybakteryjnego, papieru toaletowego, ręczników jednorazowego użytku oraz płynów do dezynfekcji rąk. Właściwe warunki do utrzymania higieny stwierdzono w **148** placówkach. Niezachowanie warunków do utrzymania higieny stwierdzono w **7** placówkach. Wszczęto postępowanie administracyjne. Kontrole sanitarne sprawdzające wykazały usunięcie nieprawidłowości w tym zakresie. Standardy dostępności do urządzeń sanitarnych dla dziewcząt i chłopców w **8** placówkach, nie zostały zachowane. Wydano zalecenia oraz wszczęto postępowanie administracyjne w tym zakresie.

1.3. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

W **38** różnego typu szkołach skontrolowanych w 2025 r. stwierdzono odpowiednie warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, co oznacza, że uczniowie ćwiczyli w salach gimnastycznych przeznaczonych do tego celu. Uczniowie korzystali również z bazy sportowej znajdującej się na terenie miasta i gmin (baseny, siłownie, hale sportowe).

Podczas kontroli warunków do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego oceniono stopień korzystania przez uczniów z natrysków po odbytych zajęciach sportowych. W **23** skontrolowanych

szkolnych zespołach sportowych uczniowie korzystali z natrysków tylko po popołudniowych zajęciach dodatkowych. We wszystkich skontrolowanych szkołach podstawowych prowadzono gimnastykę śródlekcyjną.

1.4. Warunki bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw i terenach rekreacyjnych.

Dokonano w 2025 r. oceny warunków bezpieczeństwa i higieny na placach zabaw, rekreacji i terenach sportowych. Nadzorem objęto **111** placów zabaw zlokalizowanych przy żłobkach, przy przedszkolach oraz innych placówkach oświatowych. Tylko w **3** placówkach stwierdzono nieprawidłowości w zakresie złego stanu technicznego sprzętu na placu zabaw.

Ocena placów zabaw wykazała, że:

- place zabaw wyposażone są w piaskownice i sprzęt służący do zabaw dla dzieci, ich stan sanitarno-techniczny w większości nie budził zastrzeżeń, poza 3 placówkami w których stwierdzono zły stan techniczny sprzętu na placu zabaw. Wszczęto postępowanie administracyjne z terminem usunięcia nieprawidłowości.
- na wszystkich placach zabaw znajdują się tablice z instrukcją bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu;
- sprzęt zabawowy oraz piasek w piaskownicach posiadał atesty i certyfikaty.

1.5. Dożywianie dzieci i młodzieży.

W 2025 roku skontrolowano **36** placówek szkolne pod kątem dożywiania dzieci i młodzieży, w których zorganizowano dożywianie, którego strukturę przedstawiono poniżej:

w szkołach podstawowych z dożywiania korzystało **3739** uczniów
źródło: <https://www.trzymajforme.pl/>

- (w tym **101** uczniów z posiłków dofinansowanych) na **5951** uczniów uczęszczających ogółem do tych szkół.
- w zespołach szkół i liceach z dożywiania korzystało **3387** uczniów (w tym **80** uczniów z posiłków dofinansowanych) na **7944** uczniów uczęszczających do tych szkół.

W **19** placówkach objętych kontrolą w 2025 r. funkcjonują automaty z żywnością, a w **15** sklepiki szkolne. Planowanie jadłospisów jak i asortyment oferowany uczniom w sklepikach szkolnych i automatach odbywało się zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r., w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. 2016, poz.*

1154). Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie. We wszystkich szkołach podstawowych w klasach I-III ze zorganizowanych wspólnych śniadań szkolnych skorzystało **1576** uczniów. W **41** szkołach uczniowie mieli zapewniony dostęp do wody pitnej (*źródelka, poidelka*). Podobnie jak w latach poprzednich w szkołach podstawowych w ramach programu „Program dla Szkół” uczniowie klas I-V otrzymują owoce, warzywa i mleko. Owoce i mleko do szkół dostarczane były w zależności od podpisanej umowy z dostawcą – 2 lub 4 razy w tygodniu. Szkoły, które posiadają blok żywieniowy i mają możliwość – przechowują dostarczone porcje owoców i warzyw w lodówkach. W pozostałych placówkach porcje wydawane są na bieżąco w dniu dowozu przez dostawcę. Owoce (jabłka) do szkół dostarczane są najczęściej w porcjach pakowanych w torebki papierowe. Pokrojone warzywa (marchew, rzodkiewka) dostarczane są w opakowaniach foliowych zamkniętych lub w małych papierowych torebkach. Mleko natomiast podawane było w jednorazowych kartonikach. Z Programu w szkołach objętych kontrolą skorzystało **6044** uczniów.

1.6. Warunki zdrowotne i higieniczne w żłobkach i klubach dziecięcych.

Na nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze terenie działają **30** tego typu placówki, tj. **27** żłobków i **3** kluby dziecięce. Nadzorem objęto wszystkie placówki. Z opieki korzystało **1604** dzieci w wieku od 6 m-ca do 3 lat. W **1** przypadku stwierdzono nieprawidłowości. Wszczęto postępowanie administracyjne z terminem usunięcia nieprawidłowości. W pozostałych placówkach nie stwierdzono żadnych uchybień. W 2025 r. wydano **1** pozytywną opinię sanitarną o nowopowstałej placówce opieki nad dziećmi do lat 3.

1.7. Realizacja Ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w placówkach oświatowo-wychowawczych.

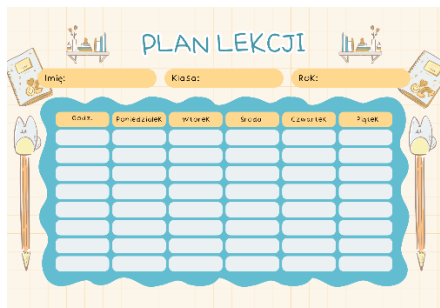
We wszystkich skontrolowanych placówkach w 2025 r. przeprowadzone kontrole wykazały, że ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych jest w pełni realizowana przez placówki oświatowo-wychowawcze. Prowadzone działania edukacyjne dotyczące szkodliwości palenia tytoniu polegały na udzielaniu instruktażu dyrektorom placówek w trakcie czynności kontrolnych.

Źródło: znaki-bhp.pl

1.8. Higiena procesu nauczania

W 2025 r. skontrolowano przestrzeganie norm i reguł higieny pracy umysłowej uczniów, dokonując oceny higienicznej planów zajęć uczniów. Oceną objęto **95** rozkładów zajęć w **13** szkołach. Stwierdzono 11 szkół, które zapewniają przerwy krótsze niż 10 minut, ale zapewniają

więcej niż jedną przerwę trwającą 15-20 minut w czasie pobytu na zajęciach w szkole. W pozostałych placówkach uczniowie mają zapewnione przerwy 10 min i jedną przerwę 20 minut. Jednocześnie wszystkie skontrolowane szkoły, umożliwiając uczniom spędzanie przerw międzylekcyjnych na świeżym powietrzu.

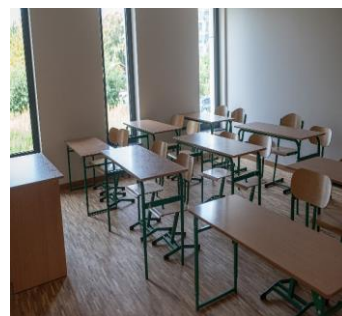
We wszystkich ocenionych placówkach stwierdzono uwzględnianie możliwości psychofizycznych uczniów podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu dnia. Udzielono instruktażu kadrze kierowniczej i pedagogicznej na temat higieny planu zajęć i znaczenia prawidłowego rozkładu zajęć dydaktycznych w procesie uczenia się.

Źródło: <https://edukacja.infor.pl/szkola/>

W celu poprawy higieny procesu nauczania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wniósł do organów prowadzących placówki szkolne o podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwej higieny nauczania i uczenia się w szkołach.

1.9. Ergonomia stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka.

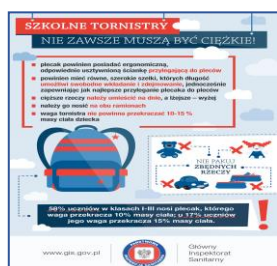
W ramach profilaktyki zmian przeciążeniowo – zwyrodnieniowych kręgosłupa, oceniono w 2025 roku **3115** stanowiska pracy uczniów i przedszkolaków, pod względem dostosowania mebli edukacyjnych do ich wzrostu. Nieprawidłowości stwierdzono w **1** placówce tj.: **3** przedszkolaków miało stanowiska niedostosowane do wymagań ergonomii. Wszczęto postępowanie administracyjne.

Źródło : <https://www.facebook.com/ZSMZGORA/photos>

W celu eliminacji ryzyka rozwoju wad postawy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wniósł do organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze o podjęcie działań mających na celu zapewnienie stanowisk pracy ucznia, przedszkolaka dostosowanych do wymagań ergonomii.

1.10. Tornistry oraz warunki na pozostawienie przez uczniów przyborów i podręczników szkolnych.

W 2025 r. oceniono obciążenie tornistrami, plecakami uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i warunki do pozostawiania, przez uczniów, przyborów i podręczników szkolnych w ramach *ogólnopolskiego dnia tornistra 1 października*. Zważono **218** tornistrów, plecaków i uczniów.

źródło: www.gis.gov.pl

Ocena wykazała, że podobnie jak w latach poprzednich, uczniowie noszą tornistry i plecaki, których waga przekracza 10% masy ich ciała – dotyczyło to 37% uczniów, a 15% masy ich ciała- dotyczyło to 8 %. Waga tornistrów oscylowała między 2,0 kg do 10,1 kg.

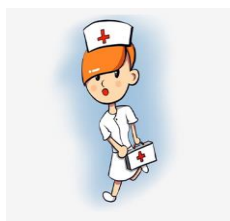
Dlatego systematycznie powtarzane są apele do rodziców, nauczycieli i uczniów, żeby zwracali uwagę na zawartość plecaków i tornistrów – aby nie było w nich rzeczy, które niepotrzebnie je obciążają.

Źródło: <https://edukacja.infor.pl/szkola/>

W skontrolowanych szkołach stwierdzono, że dyrektorzy placówek zapewnili wszystkim uczniom możliwość pozostawienia przyborów szkolnych w wydzielonych do tego celu indywidualnych szafkach lub na półkach w salach dydaktycznych. Przeprowadzona ocena wykazała, że w **39** skontrolowanych placówkach uczniowie posiadają szafki indywidualne do pozostawiania części podręczników w szkole, a w **2** inne miejsce na pozostawienie podręczników. Nieprawidłowości w zakresie zapewnienia uczniom miejsca do pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych stwierdzono w 1 placówce. Wszczęto postępowanie administracyjne.

1.11. Warunki sanitarne w gabinetach profilaktycznej opieki medycznej w szkołach.

We wszystkich skontrolowanych, w 2025 r. placówkach szkolnych pielęgniarki odgrywały istotną rolę w zapewnieniu zdrowego i bezpiecznego środowiska szkolnego. Praca pielęgniarek polega m.in. na udzielaniu pierwszej pomocy, na szerzeniu oświaty zdrowotnej oraz współpracy z kadrą pedagogiczną i rodzicami.

Źródło: i.pining.com

Czas pracy pielęgniarek, podobnie jak w latach poprzednich, uzależniony był od liczby uczniów w szkole. Istnieją placówki gdzie pielęgniarka sprawuje opiekę 1 - 2 razy w miesiącu. Dzieci w przedszkolach nie mają zapewnionej opieki medycznej. Są 2 placówki w których brak jest opieki pielęgniarskiej. W 2025 r. nadzorem objęto 1 gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej. Gabinet prowadzony był w formie niepublicznego zakładu opieki zdrowotnej.

W ocenionym gabinecie nie stwierdzono zaniedbań sanitarno-technicznych. Zapewniono w nim właściwe wyposażenie, stanowisko do mycia rąk z ciepłą i zimną wodą, ręczniki jednorazowe, dozowniki na mydło

1.12. Wypoczynek dzieci i młodzieży.

W 2025 roku nadzorem objęto **83** placówki wypoczynku dzieci i młodzieży, w których przebywało łącznie **2998** uczestników (w 2024 r. nadzorem objęto 99 placówek, w których przebywało 3245 uczestników). Przygotowanie placówek pod względem bezpieczeństwa i warunków higienicznych nie budziło zastrzeżeń.

Źródło: <https://zielonogorski.pl/h2ochla/>

W okresie ferii zimowych z wypoczynku skorzystało **1061** a w okresie letnich wakacji **1937** dzieci i młodzieży. Wypoczynek w miejscu zamieszkania organizowany był w obiektach szkół lub w miejscu prowadzenia działalności przez organizatora. Formy wyjazdowe wypoczynku organizowano w hotelach bądź w ośrodkach sportowych. Dla uczestników wypoczynku organizatorzy przygotowali różnego rodzaju gry, zabawy i wycieczki. Nie stwierdzono nieprawidłowości w placówkach wypoczynku.

1.13. Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2025/2026.

Przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego w 2025 r. dokonano oceny przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2025/2026 przeprowadzając kontrole w **12** placówkach szkolnych.

Źródło: as2.ftcdn.net

Ocena wykazała, że przeprowadzone zostały prace remontowe, konserwatorskie i porządkowe m.in.: *odmalowano ściany, sufity w salach lekcyjnych, korytarzach komunikacyjnych, węzłach sanitarnych; dokonano termomodernizacji budynków, renowacji ławek szkolnych w salach dydaktycznych, renowacji podłóg.* Dopuszono placówki w nowe pomoce dydaktyczne i tablice multimedialne.

Ustalono, że w nowym roku szkolnym zajęcia będą prowadzone w systemie jednozmianowym, tylko w **3** placówkach planowany jest system dwuzmianowy.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze, wniósł do organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze o podjęcie działań mających na celu bezpieczny powrót uczniów do szkoły po przerwie wakacyjnej.

1.14. Substancje i preparaty chemiczne w szkolnych pracowniach chemicznych.

W 2025 r. w ramach eliminowania zagrożeń w szkolnych pracowniach chemicznych przeprowadzono kontrole w gabinetach chemicznych w zakresie postępowania z substancjami i preparatami chemicznymi. Na **43** skontrolowane placówki, w **15** stwierdzono obecność substancji i preparatów chemicznych. Ocena wykazała, że preparaty chemiczne znajdujące się w szkole są oznakowane i przechowywane w zamkniętych i oznakowanych pomieszczeniach. Stosowane w szkołach preparaty posiadały karty charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin oraz aktualny spis preparatów chemicznych. Nieprawidłowości nie stwierdzono w tym zakresie.

1.15 Oświetlenie w pomieszczeniach do nauki

W ramach działań prewencyjnych narządu wzroku w 2025 r. dokonano oceny natężenia oświetlenia w **1** placówce szkolnej. Pomiaru natężenia oświetlenia dokonał Oddział Laboratoryjny – Sekcja Badania Środowiska Pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze oceniając **9** pomieszczeń do nauki przeprowadzając **115** badań i **115** oznaczeń fizycznych.

Ocena wykazała niewłaściwe natężenie oświetlenia w salach lekcyjnych w **1** szkole tj.: **74** punkty świetlne nie spełniały wymogów Polskiej Normy (2024 r. - 1). Wszczęte zostało postępowanie administracyjne.

W celu eliminacji ryzyka rozwoju wad wzroku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze, wniósł do organów prowadzących placówki oświatowo-wychowawcze o podjęcie działań mających na celu zapewnienie właściwego oświetlenia w salach lekcyjnych.

Źródło: <https://static.vecteezy.com/>

1.16 Działania informacyjno-edukacyjne

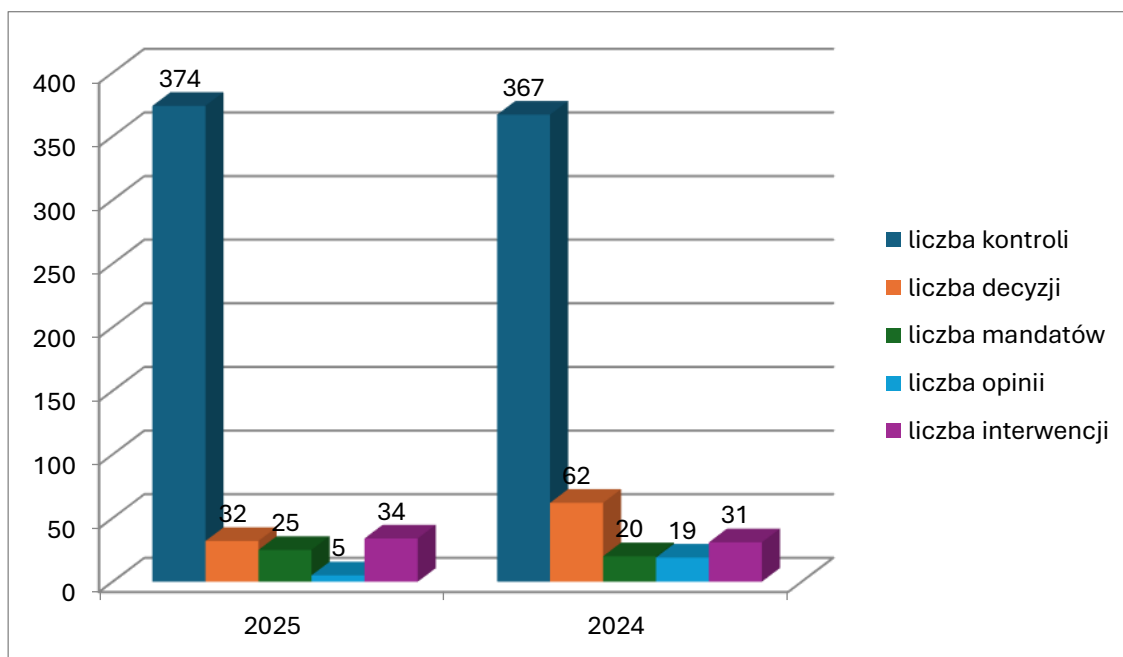
W 2025 roku jak w latach poprzednich prowadzona była działalność informacyjno-edukacyjna, prewencyjna i profilaktyczna tj.: uruchomiona w 2020 r. infolinia dla dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych, działała przez cały 2025 r. Infolinia ta pozwoliła na szybki kontakt z *Kierownikiem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze*. Dyrektorzy placówek bardzo chętnie korzystali z bezpośredniej linii i dzwonili z pytaniami dotyczącymi zdrowia, higieny i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek nauczania, wychowania i opieki.

Prowadzona działalność edukacyjno-informacyjna, w skontrolowanych placówkach oświatowo-wychowawczych dotyczyła profilaktyki wad postawy w tym: właściwego doboru tornistra i jego wagi, ergonomii stanowiska pracy, dostosowania mebli do warunków antropometrycznych, miejsca na pozostawienie w szkole podręczników i przyborów szkolnych, wszawicy, oświetlenia, higienicznego

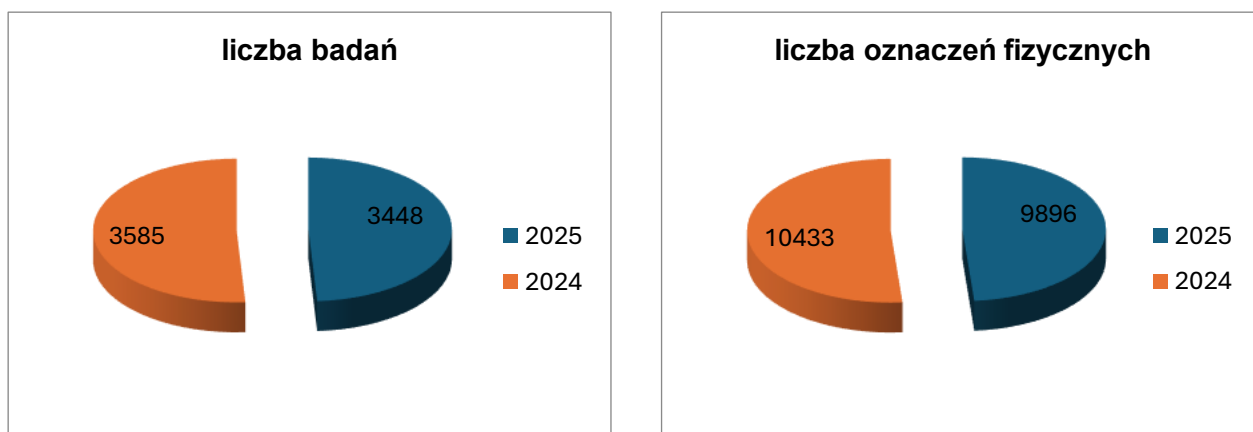
rozkładu zajęć lekcyjnych w tym przerw międzylekcyjnych, higieny osobistej, dostępności do wody pitnej, mikroklimatu, wentylacji, ochrony zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, asortymentu oferowanego dzieciom i młodzieży szkolnej w sklepikach szkolnych, dożywiania dzieci i młodzieży szkolnej, szczepień zalecanych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV oraz zapobiegania Legionelli w instalacjach wody ciepłej.

1.17 Działania kontrolne i represyjne.

W 2025 r. przeprowadzono łącznie **374** kontrole sanitarne w placówkach oświatowych i placówkach sezonowych. Przebywało w nich łącznie **30399** dzieci i młodzieży. W wyniku przeprowadzonych kontroli wydano **32** decyzje administracyjne nakazujące poprawę warunków higienicznych i zdrowotnych. Za stwierdzone uchybienia nałożono **25** mandatów karnych, na łączną kwotę 8 300 zł. Wydano **5** opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia do użytkowania placówek nauczania wychowania i opieki. Przyjęto **34** interwencje dotyczące placówek oświatowych, z których **16** uznano za zasadne. Przeprowadzono **3448** badań środowiska szkolnego (*ergonomia, oświetlenie, tornistry*) wykonując **9896** oznaczeń fizycznych.

Wykres nr 1 Działalność kontrolna i represyjna PSSE w Zielonej Górze prowadzona w placówkach nauczania i wychowania w 2025 r. w porównaniu do 2024

Wykres nr 2 Badania środowiska PSSE w Zielonej Górze prowadzone w placówkach nauczania i wychowania w 2025 r. w porównaniu do 2024

Podsumowanie

1. Nieprawidłowy stan sanitarno – techniczny stwierdzono w 21 obiektach, tj. 13 % skontrolowanych placówek (w 2024 r. – 16 % skontrolowanych).
2. Nałożono 25 mandatów karnych za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości (w 2024 r. – 20).
3. Przyjęto 34 interwencje na warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania, wychowania i opieki. (w 2024 r. – 31).
4. Uczniowie skontrolowanych placówek mają warunki do pozostawienia podręczników w szkole, jednak nie zawsze korzystają z tej możliwości z uwagi na zadawane przez nauczycieli prace domowe. Nieprawidłowości w zakresie zapewnienia uczniom miejsca do pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych stwierdzono w 1 placówce. Wszczęto postępowanie administracyjne.
5. W szkołach funkcjonują prawidłowe przerwy międzylekcyjne oraz możliwość spędzania przerw na świeżym powietrzu. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
6. Ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych jest w pełni realizowana przez placówki oświatowo-wychowawcze.
7. Z dożywiania w szkołach skorzystało 63% (2024 - 41%) uczniów uczęszczających do szkół podstawowych a 43% (2024 - 30 %) do zespołów szkół i liceów.
8. Opieka zdrowotna nad uczniami realizowana jest przez pielęgniarki medycyny szkolnej.
 - W 2 szkołach uczniowie nie mieli zapewnionej opieki.
9. Podobnie jak w latach poprzednich, w przedszkolach publicznych dzieci nie miały zapewnionej opieki medycznej.

10. Przeprowadzona w 2025 r. ocena dostosowania mebli do wzrostu uczniów i przedszkolaków wykazała nieprawidłowości w 1 placówce (w 2024 r. – w 2 placówkach). Wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania.
11. Podobnie jak w latach poprzednich uczniowie noszą tornistry, których waga przekracza 10% masy ich ciała – dotyczyło to 37 % uczniów, a których waga przekracza 15% masy ich ciała – dotyczyło to 8 % uczniów.
12. Przeprowadzona ocena oświetlenia w szkołach wykazała nieprawidłowości w 1 placówce (w 2024 r. – w 1 placówce). Wydano decyzję administracyjną z terminem wykonania.
13. W zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w szkołach nie stwierdzono nieprawidłowości.
14. W stosunku do 2024 r. liczba skontrolowanych placówek organizujących wypoczynek dla dzieci i młodzieży uległa zmniejszeniu z 99 do 83 i liczba uczestników wypoczynku uległa zmniejszeniu z 3245 do 2998.
15. Na placach zabaw i terenach rekreacyjnych w większości zapewnione były bezpieczne i higieniczne warunki zabawy i wypoczynku. Nieprawidłowości w zakresie złego stanu technicznego sprzętu na placu zabaw stwierdzono w 3 placówkach.
16. Szkoły zostały dobrze przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2025/2026.
17. Uruchomiona infolinia tylko dla dyrektorów placówek oświatowo-wychowawczych pozwoliła na szybki kontakt z Kierownikiem Sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Zielonej Górze. Dyrektorzy placówek chętnie korzystali z bezpośredniej linii i dzwonili z pytaniami dotyczącymi zdrowia i bezpieczeństwa dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek nauczania wychowania i opieki.

Zródło: <https://zielonagora.naszemiasto.pl/>

Zakład LUG Zielona Góra

VI. WARUNKI HIGIENICZNO- SANITARNE ŚRODOWISKA PRACY

1.1. Warunki higienicznosanitarne w środowisku pracy

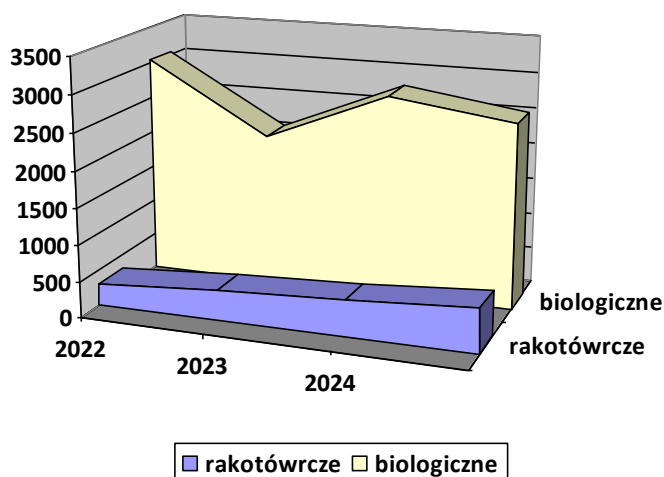
Do obowiązków Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze należy m.in. sprawowanie nadzoru nad higieniczno - sanitarnymi warunkami środowiska pracy, a jego celem jest zapobieganie pogarszaniu się stanu zdrowia pracujących - w szczególności powstawaniu chorób zawodowych związanych z warunkami pracy oraz absencji. Obowiązek ten jest realizowany przede wszystkim w oparciu o przepisy zawarte w ustawie Kodeks pracy oraz innych przepisach szczególnych wydanych na jego podstawie. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny sprawuje również nadzór nad przestrzeganiem przepisów - krajowych i unijnych - dotyczących wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, produktów biobójczych, detergentów, kosmetyków oraz środków zastępczych. Ponadto państwowi powiatowi inspektorzy sanitarni zostali upoważnieni do podejmowania decyzji o stwierdzeniu lub braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, a tym samym są zobowiązani do zbadania związku przyczynowego między rozpoznanym schorzeniem a pracą zawodową.

1.2. Zagrożenia w środowisku pracy

W środowisku pracy występują dwie grupy czynników szkodliwych dla zdrowia – do pierwszej grupy należą te, dla których ustalono w przepisach prawa normatywy higieniczne i są to m.in.: hałas, drgania mechaniczne, pyły, niektóre związki chemiczne oraz czynniki o działaniu rakotwórczym, mutagennym i reprotoksycznym. Do drugiej grupy należą też czynniki, dla których brak jest ustalonych normatywów higienicznych, bądź ich ustalenie jest niemożliwe, są to m.in.: szkodliwe czynniki biologiczne, substancje i mieszaniny o działaniu alergizującym i drażniącym, czynniki i procesy technologiczne o udowodnionym działaniu rakotwórczym i mutagennym(oleje mineralne przepracowane), nadmierny wysiłek głosowy, przeciążenie układu ruchu i obwodowego układu nerwowego spowodowane sposobem wykonywania pracy. W 2025 r. nadzorem w powiecie grodzkim objęto 159 zakładów pracy gdzie przeprowadzono 154 kontrole, a zatrudnionych ogółem było 10407 pracowników w tym w narażeniu na czynniki przekraczające NDS lub N *** , pracowało 238 osób.

Rok	Ilość zakładów objętych nadzorem	Liczba zatrudnionych ogółem	Liczba zatrudnionych w przekroczeniach NDS lub N***
2022	149	6209	220
2023	158	6399	42
2024	166	10407	232
2025	159	10407	238

Tabela nr 1. Zatrudnienie w skontrolowanych zakładach i liczba osób, które pracowały w przekroczeniach ustalonych normatywów higienicznych w latach 2022 – 2025

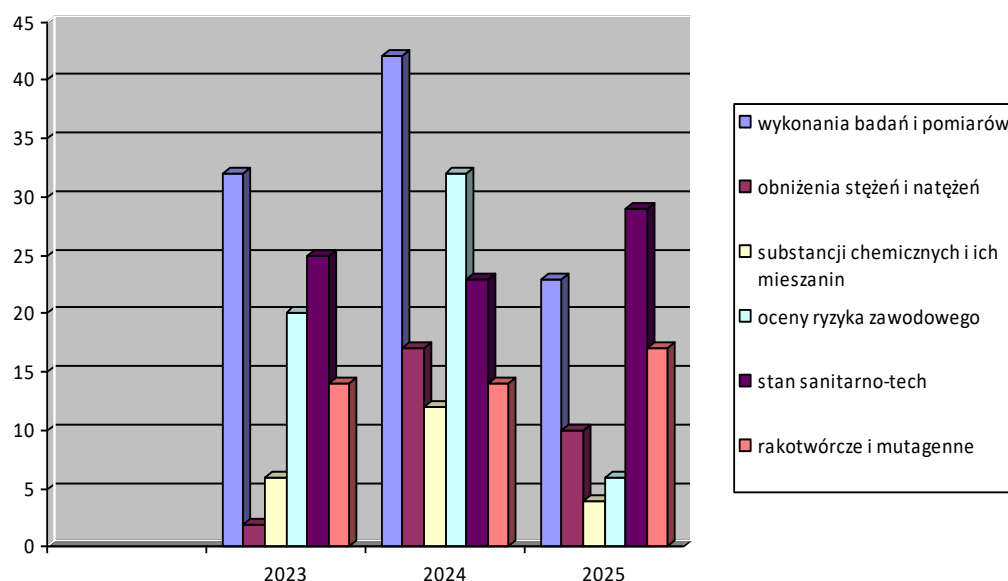
Wykres nr 1. Liczba zatrudnionych na stanowiskach, na których występowało narażenie na czynniki rakotwórcze i szkodliwe czynniki biologiczne w latach 2022– 2025 (dotyczy zakładów skontrolowanych w danym roku)

W zakresie czynników biologicznych w 2025 r. przeprowadzono 34 kontrole warunków pracy pracowników zatrudnionych w zakładach przetwórstwa mięsnego, przy gospodarce komunalnej, piekarnie, podmioty zajmujące się transportem, magazynowaniem materiałów niebezpiecznych medycznych oraz zatrudnionych w podmiotach leczniczych. W narażeniu na szkodliwe czynniki biologiczne zatrudnionych było 2545 pracowników.

Czynniki biologiczne z grupy 2 zagrożenia mogą wywoływać choroby u ludzi i być niebezpiecznymi dla pracowników, czynniki z 3 grupy mogą wywoływać u ludzi ciężkie choroby i być niebezpiecznymi dla pracowników, ale zazwyczaj istnieją skuteczne metody profilaktyczne, czynniki z 4 grupy zagrożenia mogą wywoływać ciężkie choroby i w stosunku, do których zazwyczaj brak jest skutecznych metod profilaktyki i leczenia. Stosowane działania profilaktyczne polegają na: ograniczaniu liczby narażonych, zapewnieniu hermetyzacji prac, zapewnieniu właściwie urządzonych pomieszczeń i urządzeń higieniczno- sanitarnych (śluzy sanitarne, wydzielone jadalnie), w niektórych przypadkach szczepienia ochronne, zapewnienie ochron indywidualnych, sprzętu jednorazowego użytku, dezynfekcji, sterylizacji, badaniach lekarskich profilaktycznych, przestrzeganiu procedur sanitarnych, w tym dotyczących incydentów stwarzających realne zagrożenie (uszkodzenie ciągłości tkanek, zakłucia). Szczególne znaczenie mają szkolenia z zakresu bhp – sumiennie przeprowadzane i często ponawiane, a także wnikliwie sporządzane i udostępniane pracownikom oceny ryzyka zawodowego.

W zakresie czynników rakotwórczych lub mutagennych w 2025 r. przeprowadzono 38 kontroli zakładów zajmujących się m.in.: obróbką mechaniczną drewna, zakłady stosujące oleje mineralne przepracowane

w zakładach naprawy samochodów gdzie badano narażenie na spaliny diesla, tlenek węgla. Zatrudnionych w narażeniu było 608 pracowników.

Wykres nr 2. Najczęściej egzekwowane obowiązki w decyzjach PIS w latach 2023-2025

Stwierdzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze uchybienia dotyczyły głównie:

- Z zakresu substancji chemicznych i ich mieszanin stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku aktualnych kart charakterystyki, spisu stosowanych mieszanin chemicznych.
- Braku oceny ryzyka zawodowego lub nie uwzględnianie w ocenie wszystkich zagrożeń występujących na stanowiskach pracy, w tym często pochodzących od stosowanych substancji i ich mieszanin chemicznych lub nieuwzględnienie czynników szkodliwych biologicznych.
- Braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy. Brak badań w środowisku pracy utrudnia dokonanie oceny narażenia zawodowego na stanowiskach pracy oraz w postępowaniu w sprawie stwierdzenia choroby zawodowej.
- Złego stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, tj.: szatni, umywalni, ustępów, jadalni, które są niezbędne do zapewnienia właściwych, pod względem higieniczno-sanitarnym, warunków pracy. Najczęściej stwierdzane uchybienia to: brudne ściany i sufity, niedostateczne wyposażenie pomieszczeń lub zły stan sanitarno-techniczny wyposażenia.
- Przekroczenia NDS lub NDN czynników szkodliwych stwierdzono w 10 zakładach, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał decyzje nakazujące ich obniżenie do obowiązującej normy.

- W zakresie czynników rakotwórczych i mutagennych nieprawidłowości stwierdzono w 17 zakładach.

W roku 2025 oprócz wykonywania kontroli planowych realizowane były kontrole tematyczne z zakresu:

- Przeprowadzono 13 kontroli w zakresie nadzoru nad obiektami wytwarzania, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi w tym 5 kontroli interwencyjnych. Zostało wydanych 1 decyzje administracyjne (prolongata). Za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o kosmetykach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze nałożył łącznie kary w wysokości 6 tys. zł. Do badań mikrobiologicznych pobrano 2 próbki kosmetyków - próbki prawidłowe.
- Przeprowadzono 7 kontroli tematycznych w zakresie udostępniania na rynku produktów biobójczych gdzie stwierdzono nieprawidłowości u 3 podmiotów, nieprawidłowości zostały usunięte przed wydaniem decyzji. W tym przeprowadzono 3 kontrole tematyczne w zakresie produktów biobójczych stosowanych w higienie weterynaryjnej gdzie stwierdzono 1 nieprawidłowość w zakresie niewłaściwego oznakowania, 5 kontroli produktów biobójczych stosowanych przez profesjonalistów oraz 4 kontrole produktów biobójczych przeznaczonych do konserwacji drewna i materiałów budowlanych.
- Wykonano 8 kontroli w zakresie detergentów, wydano 1 decyzję w tym zakresie.

Na stanowiskach pracy, gdzie występują zagrożenia dla zdrowia szkodliwymi czynnikami, konieczne jest podejmowanie przez pracodawców działań profilaktycznych, technicznych, organizacyjnych oraz w przypadku braku możliwości ich spełnienia zapewnienia wszelkich środków ochrony indywidualnej. Bardzo ważne jest systematyczne kierowanie pracowników na lekarskie badania profilaktyczne (wstępne, okresowe i kontrolne), uwzględniające występujące zagrożenia. Badania lekarskie to najskuteczniejsza forma profilaktyki, pozwalająca dostatecznie wcześnie wykryć objawy schorzeń związanych z pracą zawodową.

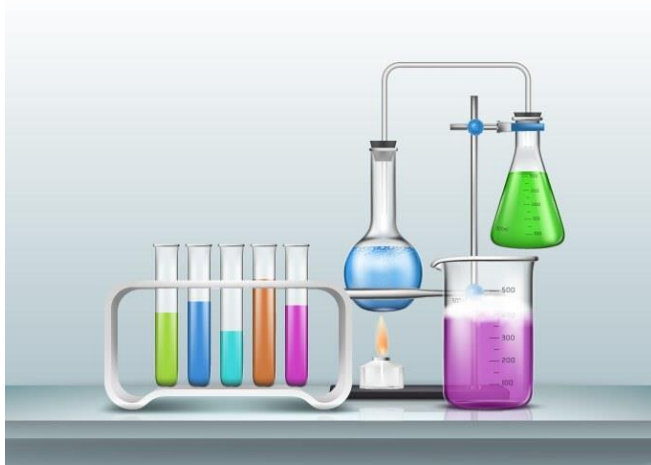
Zakaz palenia wyrobów tytoniowych w pomieszczeniach pracy w większości zakładów jest przestrzegany. Wiąże się to bezpośrednio powszechną znajomością przepisów ustawy. W niektórych zakładach pracy, zazwyczaj są to większe firmy zatrudniające ponad 20 pracowników, wydzielane są osobne pomieszczenia palarni. Całkowity zakaz wprowadzany jest najczęściej w związku ze specyfiką prowadzonej działalności dotyczy zakładów m.in. stosujących łatwopalne związki chemiczne takie jak lakiery czy rozpuszczalniki a także zakładów ochrony zdrowia.

1.3. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

Znaczący zakres działalności inspektora sanitarnego stanowi nadzór nad przestrzeganiem przepisów krajowych i unijnych dotyczących wprowadzania do obrotu niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin, w tym produktów biobójczych, prekursorów narkotyków, detergentów oraz

kosmetyków. Zagadnienia te były przedmiotem 44 kontroli przeprowadzonych w podmiotach wprowadzających substancje chemiczne i ich mieszaniny do obrotu oraz podmioty wprowadzające do obrotu produkty biobójcze, detergenty lub kosmetyki.

W przypadku stwierdzanych uchybień w ww. zakresie wydawane były decyzje nakazujące wycofanie z obrotu lub usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości (1 decyzja) . Najczęściej stwierdzane uchybienia to brak aktualnego spisu substancji i mieszanin chemicznych, brak kart charakterystyki , niewłaściwie oznakowany produkt.

Źródło: <https://gazetalubuska.pl/>

1.4. Nadzór nad kosmetykami.

Sekcja Higieny Pracy sprawuje nadzór nad obiektami wytwarzania, konfekcjonowania i dystrybucji produktami kosmetycznymi. W 2025 r. przeprowadzono 13 kontroli podmiotów wytwarzających kosmetyki oraz zajmujących się obrotem produktami kosmetycznymi.. Została wydana 1 decyzja zmieniająca termin wykonania nakazów. Za nieprzestrzeganie przepisów ustawy o kosmetykach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze nałożył łącznie kary w wysokości 6 tys. zł. Na 2 podmioty. W ewidencji znajduje się 7 zakładów wytwarzających produkty kosmetyczne. Do badań mikrobiologicznych pobrano 2 próbki kosmetyków - próbki prawidłowe

<https://www.bing.com/>

1.5. Nadzór nad środkami zastępczymi.

W zakresie środków zastępczych i NSP główne działania w 2025 r. dotyczyły rejestrowania zgłoszonych zatruć środkami zastępczymi lub NSP do LPWIS w Gorzowie Wlkp i do ogólnopolskiej bazy SMIOD. W 2025 roku dokonano zgłoszeń zatruć środkami zastępczymi u 80 osób.

W roku w 2025 nie dokonywano postępowań administracyjnych w zakresie orzekania o przypadku i zniszczeniu środków zastępczych

Źródło: <https://laboratoryjne.pl>

1.6. Choroby zawodowe

W roku 2025 w Zielonej Górze Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał: 16 decyzji w sprawie chorób zawodowych, w tym: 10 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (9 prawomocnych decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej) i 6 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, a także 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego w przedmiocie podejrzenia choroby zawodowej i 2 postanowienia o włączeniu jako dowodów w sprawie dokumentów z innych postępowań administracyjnych prowadzonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze w przedmiotach chorób zawodowych.

W związku z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi w sprawach podejrzeń o choroby zawodowe przeprowadzono w zakładach pracy 3 wizytacje, w ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych.

Źródło: <https://www.eurokadra.com/porady/choroba-zawodowa/>

Poniżej przedstawiono zmiany, jakie następowały w strukturze chorób zawodowych w Zielonej Górze, w latach 2021 – 2025.

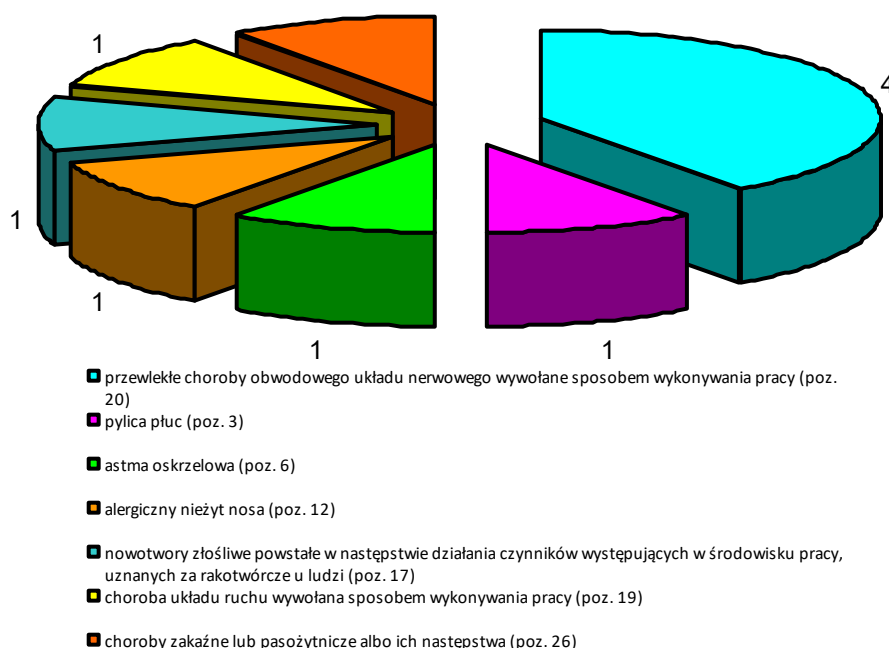
Jednostka chorobowa pozycja wykazu chorób zawodowych	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
	Zielona Góra	Zielona Góra	Zielona Góra	Zielona Góra	Zielona Góra
zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne - poz. 1					
Pylice płuc - poz. 3		1			1
astma oskrzelowa - poz. 6					1
ostre uogólnione reakcje alergiczne - poz. 8					
alergiczny nieżyt nosa - poz. 12				1	1
przewlekłe choroby narządu głosu - poz. 15			1	1	
nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi - poz. 17					1
choroby skóry - poz. 18					
przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy - poz. 19			4	1	1
przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy - poz. 20		1	2	2	4
obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczony jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1, 2 i 3 kHz - poz. 21		1			
zespół wibracyjny - poz. 22					
choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - poz. 26	3	1	1	2	1
ogółem	3	4	8	7	10

Tabela nr 2. Struktura chorób zawodowych w Zielonej Górze – liczba przypadków stwierdzonych decyzjami w latach 2021 - 2025

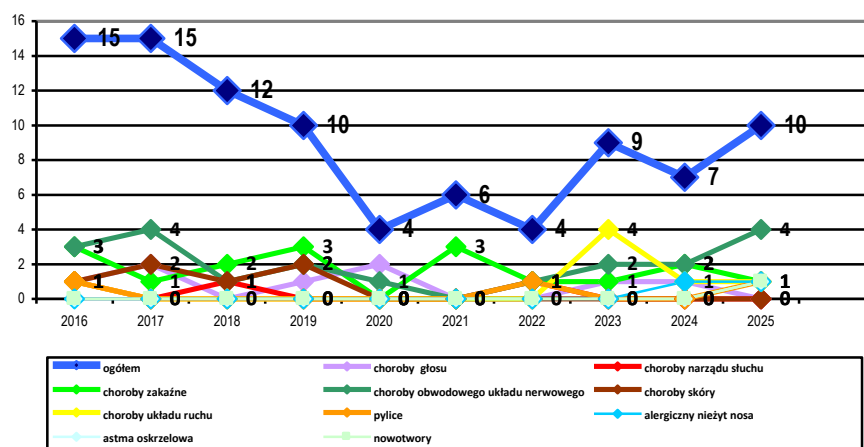
W Zielonej Górze w 2025 roku stwierdzono prawomocnymi decyzjami 9 przypadków chorób zawodowych, w tym:

- ✓ 4 przypadki to przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy (poz. 20) tj.: zespół cieśni w obrębie nadgarstka, na stanowiskach: cukiernik, pracownik produkcji – trybowacz, pracownik warsztatu;
- ✓ 1 przypadek to pylica płuc (poz. 3) na stanowisku ślusarza spawacza;
- ✓ 1 przypadek to astma oskrzelowa (poz. 6) na stanowisku pracownika cukierni;
- ✓ 1 przypadek to alergiczny nieżyt nosa (poz. 12) na stanowisku pracownika cukierni;

- ✓ 1 przypadek nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi (poz. 17) na stanowisku spawacza;
- ✓ 1 przypadek to przewlekła choroba układu ruchu wywołana sposobem wykonywania pracy (poz. 19), tj.: przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki - na stanowisku przedsiębiorcy (samozatrudnienie przy toczeniu elementów metalowych);
- ✓ 1 przypadek to choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa (poz. 26) tj.: gruźlica na stanowisku położnej w szpitalu.

Wykres nr 3. Struktura chorób zawodowych stwierdzonych w 2025 r. w Zielonej Górze

Wykres nr 4. Choroby zawodowe w Zielonej Górze na przełomie ostatnich 10 lat (w latach 2016 – 2025) z podziałem na liczbę przypadków – ogółem i najczęściej stwierdzane

Podsumowanie:

1. W 2025 r. nadzorem w powiecie grodzkim objęto 117 zakładów pracy gdzie przeprowadzono 145 kontroli.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w 2025 roku wydał 63 decyzje merytoryczne oraz 40 decyzji płatniczych.
3. Najczęstsze uchybienia w kontrolowanych zakładach to: zły stan sanitarno-techniczny zaplecza socjalnego dla pracowników oraz pomieszczeń pracy, brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy, brak zaprowadzonych rejestrów prac i pracowników pracujących w narażeniu na czynniki i procesy rakotwórcze, mutagenne i reprotoksyczne, brak badań i pomiarów czynników rakotwórczych na stanowiskach pracy (pyły drewna, spaliny diesla, tlenek węgla).
4. Zgłoszenia zatruc środków zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi nie znacznie zmalało w stosunku ro roku ubiegłego, odnotowano z tego powodu 1 zgon, nie zaobserwowano wzmożonej aktywności podmiotów w zakresie wprowadzanie do obrotu środków zastępczych.
5. Na przełomie ostatnich lat obserwuje się nieznaczny spadek chorób zawodowych w ilości stwierdzanych chorób zawodowych, jednakże ilość rozpoznanych chorób zawodowych zależy od ilości zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych i rozpoznanych chorób zawodowych przez Poradnie Chorób Zawodowych.

Źródło: <https://android.com.pl/zdrowie/567942-woda-z-kranu-sklad-czy-pic/>

VII. JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

1. Wstęp

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w 2025 roku sprawowany był przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze na podstawie:

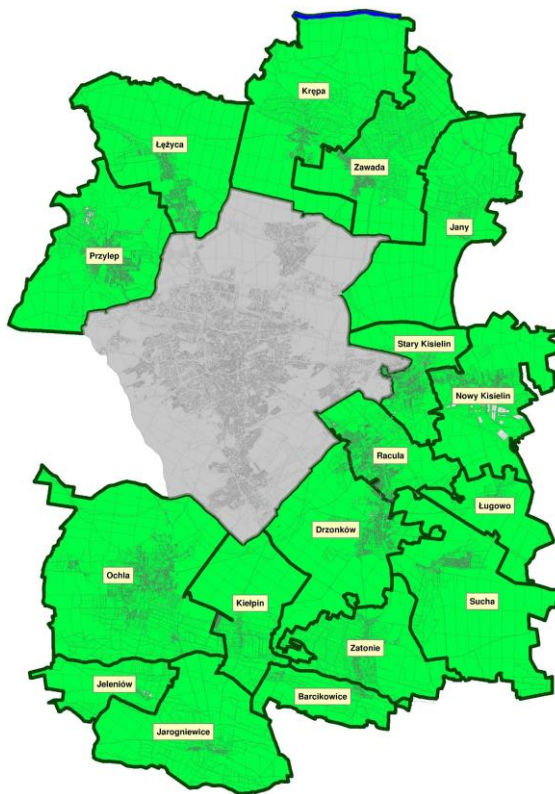
- ustawy z dnia 14 marca 1985 roku o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków,
- rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Badania jakości wody, w ramach nadzoru sanitarnego, wykonywane były przez akredytowane laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Zielonej Górze, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Gorzowie Wlkp. oraz Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Poznaniu. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w ramach kontroli wewnętrznej wykonywało badania we własnym akredytowanym laboratorium i w innych laboratoriach akredytowanych i o udokumentowanym systemie jakości badań, zatwierdzonym przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

2. Zaopatrzenie ludności w wodę

Źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia mieszkańców miasta Zielona Góra były wody podziemne i powierzchniowe. Część miasta Zielona Góra (tzw. „Stare Miasto”) zaopatrywana była w wodę mieszaną: w wodę powierzchniową – ok 80% i wodę podziemną – ok 20%. Ujęcia wód podziemnych znajdują się przy ulicach Zjednoczenia, Wojska Polskiego oraz w dzielnicach: Zawada (3 ujęcia przy ul. Zawada-Szkolna, ul. Zawada-Kożuchowska i „Stary lewar”), Zatonie, Ochla, Łężyca, Jany i Stary Kisielin-Zatorze.

Ujęcie wód powierzchniowych usytuowane na rzece Obrzyca w miejscowości Sadowo jest ujęciem brzegowym, zlokalizowanym na lewym brzegu rzeki Obrzyca, gdzie obszar zlewni wynosi ok. 1800 km² i znajduje się na terenie Województwa Lubuskiego i Wielkopolskiego. Woda pobierana jest w miejscowości Sadowo z nurtu rzeki poprzez kraty i sita wpływa do komór czerpalnych pompowni i tłoczona do Stacji Uzdatniania Wody w Zawadzie. Woda z rzeki Obrzyca wraz z wodą podziemną, która ma swoje ujęcie zlokalizowane w rejonie dzielnicy Zawada i Jany - „Stary lewar” jest mieszana i poddawana uzdatnianiu. Po uzdatnieniu woda podawana jest do sieci, gdzie zaopatruje w wodę mieszkańców Zielonej

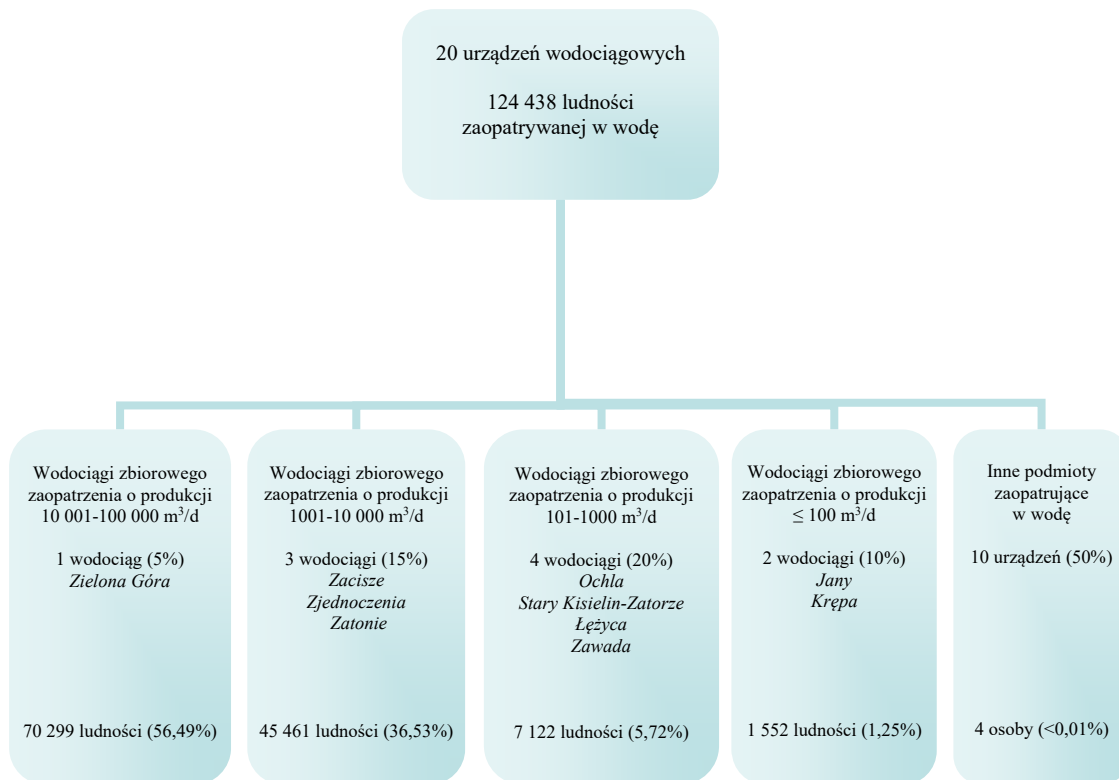

Mapa „Starego i Nowego” Miasta Zielona Góra
Źródło: <https://lgd.zgora.pl/index.php/lokalna-strategia-rozwoju>

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Góry. W 2025 roku **wodociąg publiczny Zielona Góra** zaopatrywał w wodę 70 299 osób na obszarze północno-wschodniej części „*Starego Miasta*”.

Woda z wodociągu opartego na ujęciu mieszanym (powierzchniowym i głębinowym) dezynfekowana jest dwutlenku chloru. Jest to niezbędne dla zabezpieczenia rozległej sieci wodociągowej przed rozwojem mikroorganizmów, a także tworzeniem się związków pogarszających smak i zapach wody.

Grafika 1. Liczba urządzeń wodociągowych produkujących wodę przeznaczoną do spożycia w stosunku do zaopatrzenia ludności

Ujęcie przy ul. Zjednoczenia, składa się z 3 studni, które zaopatrują dzielnicę Przylep, os. Czar-kowo, częściowo os. Zastalowskie, ul. Zjednoczenia do wiaduktu oraz część ul. Batorego. Woda z tego ujęcia nie wymaga uzdatniania i wtłaczana jest bezpośrednio do sieci **wodociągu publicznego Zielona Góra – Zjednoczenia**. W 2025 roku ww. wodociąg zaopatrywał w wodę 13 000 osób.

Ujęcie przy ul. Wojska Polskiego zaopatruje osiedla: Zacisze, Leśne, Malarzy, Winnica, część Osiedla Przyjaźni oraz budynki przyległe do ul. Wojska Polskiego aż do dworca PKP, część ul. Stefana Bato-rego i os. przy ul. Obywatelskiej. Ujęcie składa się z 8 studni przy ul. Wojska Polskiego pracujących naprzemiennie zasilające **wodociąg publiczny Zielona Góra-Zacisze**, który zaopatrywał w minionym roku ok. 25000 osób.

Pozostałe 7 **ujęć wody** zlokalizowanych jest na terenie „*Nowego Miasta*” w dzielnicach: Zawa-da (2 ujęcia: przy ul. Zawada-Szkolna dla wodociągu publicznego Zielna Góra-Krępa i przy ul. Zawa-da-Kożuchowska dla wodociągu publicznego Zielna Góra-Zawada), Zatonie, Ochla, Łężyca, Jany i Stary Kisielin-Zatorze. W styczniu 2025 r. wodociąg Zielona Góra-Jarogniewice został wyłączony z użytkowania, a zasilanie w wodę dzielnic Jarogniewice i Jeleniowa przejął wodociąg Zielona Góra-Ochla. Ujęcia na terenie „*Nowego Miasta*” zaopatrywały w wodę 16 135 osób.

Nadzorem sanitarnym objętych było również 10 podmiotów posiadających indywidualne ujęcia wody, które wykorzystują wodę na potrzeby własne.

3. Analiza przekroczeń wskaźników mikrobiologicznych i fizykochemicznych w pobranych próbkach wody

Bieżący nadzór sanitarny nad jakością wody sprawowany był w formie monitoringu – cyklicznych badań próbek wody, które pobierane były z ustalonych, stałych punktów tzw. „punktów zgodności”. Następnie dokonywano oceny na podstawie uzyskanych wyników z wykonanych badań w odniesieniu do limitów przedstawionych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

*Odsłonięcie Bachusika Aquaduktusa i Bachantki Aquaduktę na nowym źródle ulicznym – 150 lat „ZWik” w Zielonej Górze
Źródło: <https://gazetalubuska.pl/wielka-feta-w-centrum-zielonogorskie-wodociagi-swietuja-150-lat-wspolnie-z-przedszkolakami-odslonieto-nowe-bachusiki/gh/c1p2-27661517>*

W 2025 roku w ramach realizowanego bieżącego nadzoru sanitarnego pobrano do badań laboratoryjnych ogółem 129 próbek wody. Z wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę pobrano 117 próbek wody, a z innych podmiotów dostarczających wodę – 12 próbek. Państwowy Powiatowy

Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze nie zakwestionował próbek wody, w związku z którymi prowadzone byłoby postępowanie administracyjne, jakość wody spełniała wymagania ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W 2025 roku przedsiębiorstwa wodociągowe oraz podmioty indywidualne prowadziły monitoring wewnętrzny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jakość wody z wodociągów publicznych spełniała wymagania ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia. Na podstawie przekazanych sprawozdań z badań wody przez inne podmioty dostarczające wodę, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze nie zakwestionował próbek wody, w związku z którymi prowadzone byłoby postępowanie administracyjne.

W 2025 r. nie wydawano decyzji o braku przydatności wody do spożycia ani o warunkowej przydatności wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Wydano natomiast 4 zalecenia na jakość wody, 1 dla wodociągu publicznego oraz 3 dla podmiotów indywidualnych. Dotyczyły one podwyższonej mętności wody, wartości manganu i żelaza.

W ciągu roku, podobnie jak w latach ubiegłych nie odnotowano chorób i zatrucí związanych ze spożyciem wody.

4. Badania ciepłej wody w kierunku obecności bakterii z rodzaju *Legionella* sp.

Ciepła woda użytkowa, oprócz wymagań mikrobiologicznych (*E.coli*, enterokoki) i fizykochemicznych kreślonych w części B załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, powinna spełniać wymagania w zakresie parametru *Legionella* sp. Wdychanie aerozolu wodno-powietrznego, w którym znajdują się bakterie *Legionella* sp. (np. podczas kąpieli pod prysznicem) może spowodować zachorowanie na legionelozowe zapalenie płuc (choroba legionistów).

W 2025 roku w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 95 próbek ciepłej wody z obiektów użyteczności publicznej i podmiotów leczniczych, z czego 23 próbki kwestionowano (6 próbek z podmiotów leczniczych i 17 próbek z obiektów użyteczności publicznej).

W związku ze stwierdzeniem obecności bakterii *Legionella* sp. w instalacjach ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wydano ogółem 2 decyzje stwierdzające średnie skażenie instalacji ciepłej wody bakteriami *Legionella* sp. W związku ze stwierdzeniem obecności bakterii *Legionella* sp. w instalacjach ciepłej wody użytkowej w obiektach użyteczności publicznej wydano 4 decyzje administracyjne stwierdzającą skażenie instalacji ciepłej wody bakteriami *Legionella* sp., w tym 2 – skażenie wysokie, 2 – skażenie średnie.

Słuchawka prysznicowa

Źródło: <https://legionella.pl/artykuly-pl/legionella-w-prysznicach/>

Zobligowane przez przepisy do przeprowadzania badań pod kątem obecności bakterii *Legionella* w wodzie są podmioty wykonujące działalność leczniczą w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne oraz właściciele lub zarządcy budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wod-

Jakość wody przeznaczonej do spożycia

no-powietrzny. Na podstawie wyników badań wody przekazanych przez ww. podmioty w ramach kontroli wewnętrznej wydano 3 decyzje administracyjne stwierdzające średnie skażenie bakteriami *Legionella* sp. Właściciele/zarządcy tych obiektów podejmowali działania naprawcze, by doprowadzić wodę do odpowiedniej jakości. W 1 przypadku, mając na uwadze przewlekłe i nieskuteczne prowadzenie działań naprawczych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał upomnienie oraz wszczął postępowanie egzekucyjne wydając tytuł wykonawczy i postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia do wykonywania obowiązków nałożonych decyzją. Kolejne działania naprawcze doprowadziły do poprawy jakości wody.

Podsumowanie

1. Źródłem zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia mieszkańców miasta Zielona Góra są wody podziemne i powierzchniowe.
2. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w 2025 r. nie zakwestionował próbek wody, w związku z którymi prowadzone byłoby postępowanie administracyjne. Jakość wody spełniała wymagania ww. rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
3. Kwestionowane próbki ciepłej wody pobrane w ramach prowadzonego nadzoru w podmiotach leczniczych i obiektach użyteczności publicznej stanowiły ok. 24,2 % wszystkich pobranych próbek wody do badań w kierunku *Legionella* sp., co stanowi spadek o ok. 4,7% w stosunku do roku ubiegłego.

Pływalnia odkryta H2Ochla

Źródło: <https://gazetalubuska.pl/upalne-lato-i-tlumy-na-kapielisku-h2ochla-jest-tu-mnostwo-atrakcji-tak-sie-bawi-zielona-gora-mamy-zdjecia/gh/c7p2-27829759>

VIII. STAN SANITARNY PŁYWALNI

1. Stan sanitarny pływalni.

Zagadnienia związane z funkcjonowaniem i nadzorem nad pływalniami w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody, regulują następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych,
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

Za bezpieczeństwo kąpiących się osób odpowiedzialny jest podmiot prowadzący działalność. W przypadku pływalni jest to osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie oraz właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta), zwani „zarządzającym obszarem wodnym”.

Zarządzający pływalnią w ramach kontroli wewnętrznej jakości wody dokonuje na bieżąco obserwacji wody, nadzoruje urządzenia do uzdatniania wody, rejestruje systematycznie pomiary jakości wody i prowadzi badania jakości wody na pływalni, zgodnie z harmonogramem ustalonym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Zielonej Górze. Badania próbek wody na pływalniach realizują laboratoria, które uzyskały akredytację Polskiego Centrum Akredytacji na wykonywanie badań analiz wody na pływalniach.

*Pływalnia kryto - odkryta w Wojewódzkim Ośrodku Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie przy ul. Drzonków – Olimpijska 20,
Źródło: http://www.drzonkow.pl/PL/852/1844/KOMPLEKS_PLYWALNI_ODKRYTYCH/k/*

Woda jest bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, jeżeli nie powoduje zagrożeń zdrowotnych. Kontrola jakości wody jest szczególnie ważnym elementem nadzoru sanitarnego na pływalniach. Organy Państwowej

Inspekcji Sanitarnej sprawują zapobiegawczy nadzór zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

W mieście Zielona Góra w 2025 roku działała 1 pływalnia „mieszana” (kryto-odkryta), 6 pływalni krytych i 1 pływalnia odkryta. Pływalnia „mieszana”, znajduje się na terenie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie, ul. Drzonków – Olimpijska 20, natomiast pływalnie kryte, zlokalizowane są w: Kompleksie Sportowym Basen i Hala przy ul. Wyspiańskiego 17, Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Wyszyńskiego 101, Wojewódzkim Ośrodku Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie, ul. Drzonków – Olimpijska 20, Zespole Szkół Ekologicznych w Zielonej Górze przy ul. Słowackiej 4, Zespole Szkół Mistrzostwa Sportowego w Zielonej Górze przy ul. Wyspiańskiego 23 oraz w parku wodnym w Centrum Rekreacyjno – Sportowym przy ul. Sulechowskiej 41. Pływalnia odkryta H2Ochla (basen rekreacyjny, kompleks zjeżdżalni, wodny plac zabaw) została uruchomiona w 2024 r. i znajduje się w Zielonej

Stan sanitarny pływalni

Górze przy ul. Botanicznej. Wchodzi w skład ośrodka rekreacyjno-sportowego wraz ze splash parkiem, parkiem linowym, torem przeszkód, placem zabaw, boiskami do minigolfa, padla oraz gry w piłkę ręczną i siatkową, małym gajem, strefą gastronomiczną. Do dyspozycji klientów są plaże trawiaste oraz piaszczyste, stanowiska wędkarskie na zbiorniku naturalnym, przebieralnie, toalety z natryskami, ustępy ogólnodostępne, szafki, ławki, hamaki, leżaki, pojemniki na odpady komunalne.

W roku 2025 w nadzorowanych obiektach przeprowadzono 24 kontrole łącznie z kontrolami, podczas których pobrano próbki wody do badań laboratoryjnych. Dwie pływalnie Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji im. Zbigniewa Majewskiego w Drzonkowie zaopatrywane są z indywidualnych ujęć wody, natomiast pozostałe pływalnie napełniane są wodą z wodociągów publicznych. Badania wody na pływalniach w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykonano raz w roku, w zakresie następujących parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych: *Escherichia coli*, ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h (cyrkulacje i niecki kryte), *Pseudomonas aeruginosa*, *Legionella sp.*, chlor wolny, chlor związany, pH, potencjał redox (oksydoredukcyjny) przy elektrodzie Ag/AgCl 3,5 m KCl, mętność, chloroform, ΣTHM , azotany, utlenialność.

Do badań laboratoryjnych w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego z nadzorowanych pływalni pobrano ogółem 58 próbek wody, z czego 23 próbek (ok. 40%) kwestionowano pod względem fizykochemicznym, 6 próbek (ok. 10%) kwestionowano pod względem mikrobiologicznym, a 1 próbki pod względem zarówno fizykochemicznym jak i mikrobiologicznym (ok. 2%). Kwestionowanym parametrem pod względem mikrobiologicznym była ogólna liczba mikroorganizmów w $36\pm 2^{\circ}\text{C}$ po 48 h (w wodzie w nieckach basenowych i cyrkulacjach) i *Legionella sp.* (w natryskach). Kwestionowanym parametrem pod względem fizykochemicznym najczęściej był chloroform i potencjał redox i chlor związany.

Pływalnia w Centrum Rekreacyjno-Sportowym przy ul. Sulechowskiej 41
Źródło: <https://www.parkiwodne.pl/Zielona-Gorabasen-aquapark-OPINIE-10-138-2>

Zarządzający pływalniami prowadzili badania jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, dwa razy w miesiącu zgodnie z harmonogramami ustalonymi z PPIS w Zielonej Górze.

W oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach, właściciele i administratorzy obiektów przeprowadzali również badania ciepłej wody w natryskach w zakresie *Legionella sp.*

Na podstawie wyników badań własnych oraz przedstawionych przez nadzorowane podmioty Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze wydał w 2025 roku: 1 decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia wody do odpowiednich wymagań w zakresie chloroformu, chloru związanego i potencjału redox, której termin wykonania obowiązków przedłużono 2-krotnie (2 decyzje), 3 decyzje umarzające postępowanie w sprawie zapewnienia odpowiedniej jakości wody basenowej oraz 7 decyzji dotyczące jakości wody w natryskach z trybem natychmiastowej wykonal-

ności (w tym 5 decyzje stwierdzające średnie skażenie i 2 decyzję stwierdzającą wysokie skażenie bakteriami *Legionella* sp.) oraz 1 decyzję wygaszającą decyzję organu w związku z poprawą jakości wody w natryskach.

Ponadto wydano 28 doraźnych zaleceń pokontrolnych na przekroczone parametry fizykochemiczne i mikrobiologiczne. Najwięcej zaleceń dotyczyło utrzymania w wodzie na odpowiednim poziomie parametrów: chloroform, chlor wolny, potencjał redox i ogólna liczba mikroorganizmów w 36±2°C po 48 h.

Skontrolowano pod względem stanu sanitarno-technicznego wszystkie pływalnie. Na terenie pływalni wydzielono zespoły higieniczno-sanitarne, tj.: toalety, natryski, szatnie.

W 2025 roku nie wydano nowych decyzji administracyjnych dotyczących nieodpowiedniego stanu sanitarno – technicznego pływalni ani decyzji o braku przydatności wody do kąpieli, czy mandatów karnych.

Nałożono natomiast **2 upomnienia** wzywające do wykonania obowiązków nałożonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze dotyczących doprowadzenia wody do odpowiednich wymagań na jednej z pływalni krytej w zakresie chloroformu, chloru związanego i potencjału redox oraz doprowadzenia do odpowiednich wymagań jakości ciepłej wody w natryskach.

Podsumowanie

1. Z 8 nadzorowanych pływalni pobrano łącznie 58 próbek wody, z czego 23 próbek (ok. 40%) kwestionowano pod względem fizykochemicznym, 6 próbek (ok. 10%) kwestionowano pod względem mikrobiologicznym, a 1 próbkę pod względem zarówno fizykochemicznym jak i mikrobiologicznym (ok. 2%), co stanowi spadek próbek kwestionowanych w stosunku do roku ubiegłego.
2. Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zielonej Górze nie wydano decyzji o braku przydatności wody do kąpieli, nałożono natomiast 2 upomnienia.
3. Właściciele i administratorzy pływalni prowadzili badania wody w ramach kontroli wewnętrznej, zgodnie z wymaganiami rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. *w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach*, a w przypadku przekroczeń badanych wskaźników, podejmowali działania naprawcze w celu doprowadzenia wody basenowej do odpowiedniej jakości.

Budynek mieszkalny wielorodzinny z lokalami usługowymi w parterze przy ul. Ludowej 13 w Zielonej Górze, źródło: <https://www.grupapbs.pl>

IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

1. Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Działalność w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego obejmuje:

- opiniowanie gminnych aktów planowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
- uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu,
- wydawanie opinii sanitarnych na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- opiniowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy, rozbudowy, nadbudowy, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych lub ich części,
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym oraz z wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi,
- wydawanie opinii sanitarnych oraz zgody na odstępstwa od warunków technicznych zgodnie z kompetencjami określonymi w odrębnych przepisach.

Powyższe działania mają na celu minimalizowanie lub eliminowanie środowiskowych zagrożeń zdrowia już na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego, projektowania i realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w przekazywanych do użytkowania wybudowanych obiektów.

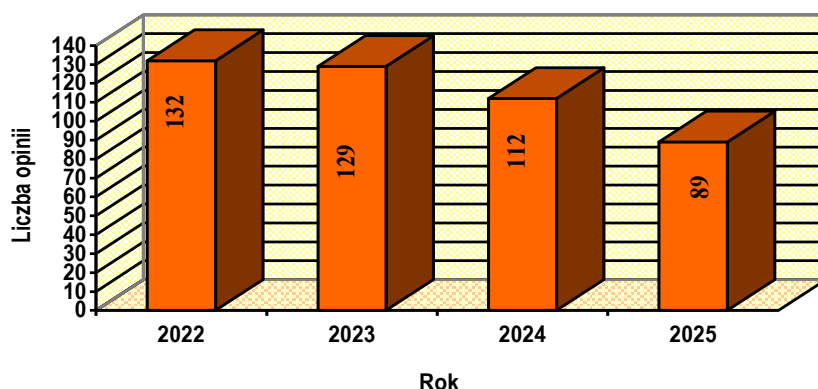
1.1. Realizacja zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Zielonej Górze w obszarze nadzoru zapobiegawczego w 2025 r. rozpatrzył **169 spraw**:

- opracował **89 opinii** w tym **1 decyzję merytoryczną** i **3 postanowienia** w sprawie uzgodnienia warunków zabudowy,
- zajęto **80 stanowisk w formie milczącej zgody**, w tym wydano na wniosek inwestorów **2 pisma** informujące o milczącym załatwieniu sprawy.

Struktura w zakresie rozpatrywanych spraw w 2025 r. przedstawia się następująco:

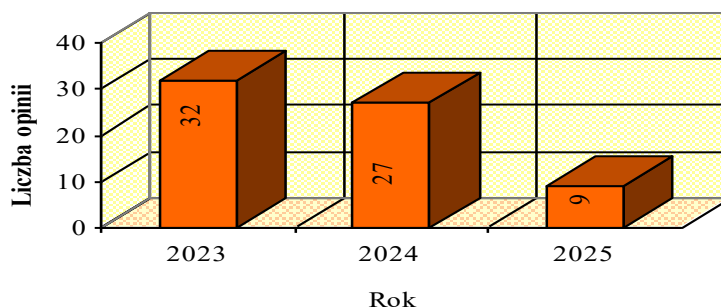
- **5,3 %** - planowanie przestrzenne w gminie;
- **21,3%** -uzgadnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu
- **22,5 %** - oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- **43,8 %** - uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych;
- **1,2 %** - uzgodnienia dokumentacji projektowej;
- **5,9 %** - inne sprawy.

Wykres nr 1. Miasto Zielona Góra. Porównanie ilości wydanych opinii w latach 2022-2025

1.2. Opinie dotyczące planowania przestrzennego w gminie.

W 2025 r. wydano **9 opinii** dotyczących projektów planu ogólnego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wykres nr 2. Miasto Zielona Góra. Porównanie ilości wydanych opinii i uzgodnień dotyczących planowania przestrzennego w gminie w latach 2023-2025.

W postępowaniu dotyczącym strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko) wydano:

- **2 uzgodnienia** dotyczące odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- **2 uzgodnienia** zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,

- **5 opinii sanitarnych** w tym **1 negatywną** dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planu ogólnego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Podczas rozpatrywania wniosków sprawdzano zapisy dotyczące warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Analizowano wpływ ustaleń zawartych w projektach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na zdrowie ludzi. Między innymi analizowano oddziaływanie: dróg komunikacyjnych, terenów zabudowy techniczno-produkcyjnej, zabudowy usługowej, terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych (występujących na terenie objętym planem lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie), terenów składowisk odpadów - na tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny chronione przed hałasem. Analizowano zapisy dotyczące zaopatrzenia ludności w wodę oraz gospodarki ściekowej i odpadami. Zwracano również uwagę na lokalizację zabudowy mieszkaniowej i ujęć wody w odpowiedniej odległości od cmentarzy.

Wydano pozytywną opinię między innymi dla projektów:

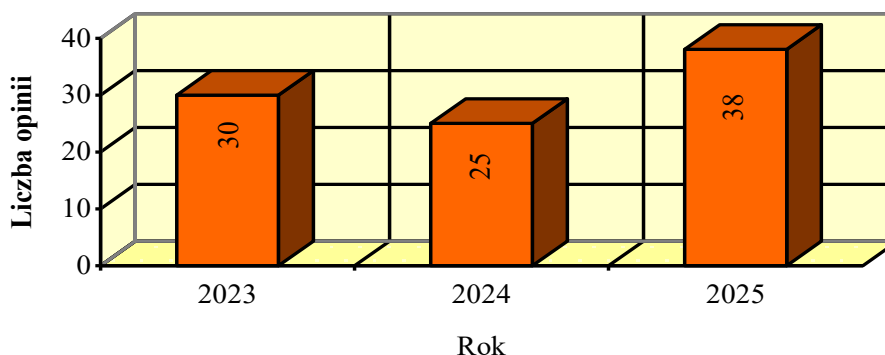
- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
 - w rejonie ul. Zbigniewa Herberta i ul. Węglowej w Zielonej Górze,
 - pomiędzy torami kolejowymi a ul. Osadniczą w Zielonej Górze,
- planu ogólnego miasta Zielona Góra.

1.3. Uzgodnianie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

Na podstawie art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym rozpatrzono **36 wniosków** w sprawie uzgodnienia projektu decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz warunkach zabudowy, w tym 33 w formie milczącej zgody. Wydano **3 postanowienia** w tym 1 negatywne. Nie uzgodniono warunków zabudowy z uwagi na brak zgodności projektów decyzji z przepisami określającymi warunki lokalizacji zabudowy mieszkaniowej i studni służących do czerpania wody do picia w stosunku do cmentarzy.

1.4. Opinie dotyczące oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

W 2025 r. wydano **38** opinii dotyczących oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wykres nr 3. Miasto Zielona Góra. Porównanie liczby wydanych dotyczących oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na środowisko w latach 2023-2025

Opinie dotyczyły:

- określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko,
- warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko.

W sprawie określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej konieczności określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko wydano **35 opinii**. Dla **1 przedsięwzięcia** stwierdzono potrzebę przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i określono zakres raportu.

W w/w postępowaniu kierowano się zasadą przezorności oraz przeprowadzano wnikliwą analizę danego przedsięwzięcia w celu uzyskania pewności, że oddziaływanie jego nie jest znaczące na zdrowie ludzi. Pod uwagę brano również doświadczenia nadzoru bieżącego dotyczące wpływających skarg obywateli na różne formy działalności gospodarczej oraz odległość planowanej inwestycji od terenów zabudowy mieszkaniowej. Opinie przygotowywano w oparciu o:

- charakterystykę przedsięwzięcia i jego usytuowanie;
- emisje i występowanie innych uciążliwości;
- rodzaj i skalę możliwego oddziaływania na zdrowie ludzi;
- prawdopodobieństwo oddziaływania, czas trwania, częstotliwość, odwracalność i zasięg oddziaływania.

Opinię o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wydano dla przedsięwzięcia: „Budowa budynków mieszkalnych jednorodzinnych wraz z infrastrukturą techniczną przy ul. Ochla-Gwiazdzista w Zielonej Górze” - z uwagi na bliskie sąsiedztwo fermy drobiu zaliczanej do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

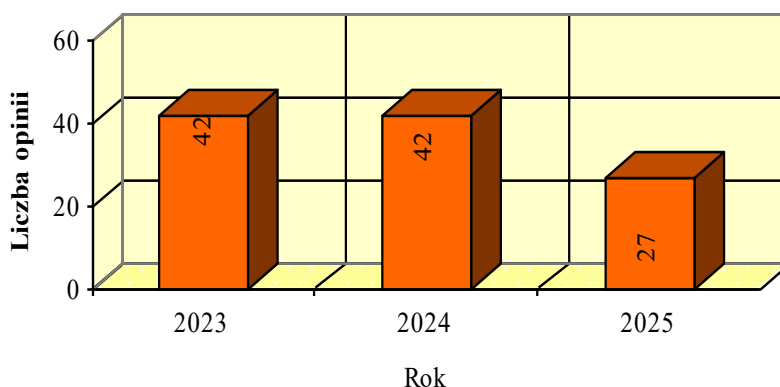
W postępowaniu dotyczącym uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydano- **3 opinie** w tym **1 negatywną**.

Przy opiniowaniu, na etapie uzgadniania warunków realizacji przedsięwzięcia zwracano szczególną uwagę na konieczność zapewnienia ludziom w sąsiedztwie inwestycji higienicznych warunków życia. Analizowano przewidywane oddziaływanie planowanej inwestycji na środowisko i oceniano możliwości zapewnienia ochrony zdrowia ludzi przed ewentualnymi szkodliwościami z uwzględnieniem uciążliwości zapachowej.

Negatywną opinie wydano między innymi dla planowanego przedsięwzięcia: „Budowa 42 budynków jednorodzinnych w Zielonej Górze” - planowane przedsięwzięcie zlokalizowane będzie w odległości 10 m od istniejącej fermy kur niosek (przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko).

1.5. Opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych (na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane).

W 2025 r. rozpatrzono **74 zawiadomienia** w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane. Wydano **27 opinii: 14 - bez zastrzeżeń; 13 -z uwagami**. Liczba zajętych stanowisk w formie milczącej zgody wynosiła w tym wydano na wniosek inwestorów 2 pisma informujące o milczącym załatwieniu sprawy

Wykres nr 4. Miasto Zielona Góra. Porównanie liczby wydanych dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych w latach 2023-2025.

Opinie z uwagami były wydawane na przykład gdy:

- obiekt został wykonany z odstępstwami od projektu budowlanego, które nie miały znaczącego wpływu na warunki higieniczne i zdrowotne np. brak przedsionka izolującego w ustępie, brak kurtyny powietrznej nad wejściem do obiektu,
- nie przedstawiono wyniku badania wody pod względem bakteriologicznym pobranej z instalacji wewnętrznej zrealizowanej inwestycji;
- nie zakończono wszystkich prac budowlanych – wykończeniowych w niewielkim zakresie;

- obiekt został wykonany zgodnie z projektem ale nie spełniał wymagań higienicznych i zdrowotnych np. w zakresie wentylacji pomieszczeń.

W 2025 r. przeprowadzono kontrolę i wydano opinię między innymi dla przekazywanych do użytkowania inwestycji:

- budowa budynku siedziby Fundacji i Hospicjum Perinatalnego przy ul. Generała Mariana Langiewicza;
- przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku mieszkalnego na budynek usługowy (gabinety stomatologiczne), ul. Racula- Głogowska 98;
- przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku gospodarczego na żłobek, ul. Racula- Głogowska 67;
- budynek biurowy administracji publicznej, przy ul. Nowy Kisielin-Technologiczna;
- lokal usługowy z przeznaczeniem na gabinety stomatologiczne na parterze budynku usługowo-mieszkalnego, wielorodzinnego z garażem podziemnym przy ul. Kazimierza Wielkiego.

Nie wydano żadnego sprzeciwu przeciwko uruchomieniu lub dopuszczeniu do użytkowania wybudowanego lub przebudowanego zakładu pracy lub innego obiektu budowlanego.

1.6. Uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

W 2025 r. wydano **1 opinię sanitarną** – negatywną, w sprawie uzgodnienia dokumentacji projektowej. Powodem nie uzgodnienia projektu było w szczególności: nieprawidłowy układ funkcjonalny pomieszczeń (brak oddzielenia strefy brudnej od czystej, pomieszczenie ustępu otwiera się bezpośrednio na pomieszczenie, w którym znajduje się żywność), brak prawidłowo rozwiązanej wentylacji, nieodpowiednia wysokość pomieszczeń.

Wydano również **1 decyzję administracyjną** – pozytywną w sprawie udzielenia zgody i określenia warunków dla planowanej wyrzutni powietrza usytuowanej na poziomie terenu przy ul. Długiej 5 w Zielonej Górze dla potrzeb Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 3 Ekonomik.

1.7. Inne opinie sanitarne.

W 2025 r. wydano **10 opinii sanitarnych** na podstawie przepisów odrębnych, które dotyczyły między innymi:

- opinii o pomieszczeniach dla podmiotów przed rozpoczęciem działalności
- ocen higienicznych o materiałach i wyrobach używanych do uzdatniania wody w stacjach uzdatniania wody,
- informacji oraz wyjaśnień w zakresie prawa sanitarnego,
- wymiany informacji między podmiotami w sprawach sanitarnych.

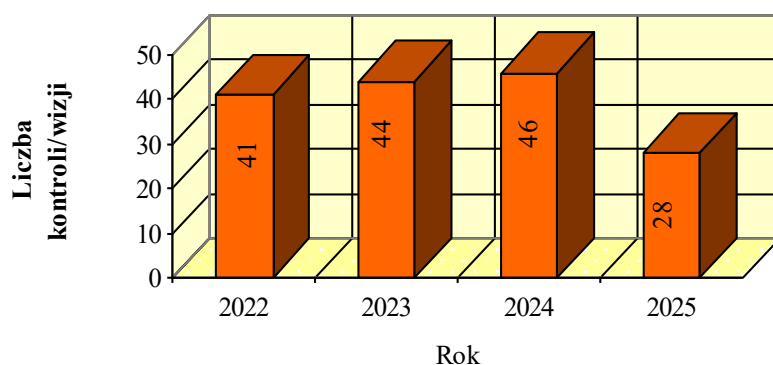
Powyższe opinie były wydawane na wniosek zainteresowanych podmiotów i dotyczyły spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych. Analiza projektowanych rozwiązań przeprowadzana była

w aspekcie oceny ryzyka narażenia ludzi na czynniki fizyczne, chemiczne i biologiczne, uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia.

2. Kontrole obiektów i wizje terenowe.

W związku z działalnością kontrolną w zakresie nadzoru zapobiegawczego w 2025 r. przeprowadzono **28 kontroli obiektów, w 15 obiektach** stwierdzono nieprawidłowości.

Z wyżej wymienionych kontroli **27 kontrole** dotyczyły obiektów budowlanych przekazywanych do użytkowania i **1 kontrola** dotyczyła podmiotów przed rozpoczęciem działalności –pomieszczenia magazynu bazowego broni i amunicji oraz wyrobów i technologii o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

Wykres nr 5. Miasto Zielona Góra. Porównanie liczby kontroli i wizji terenowych przeprowadzonych w latach 2022-2025

3. Podsumowanie:

1. Zapobiegawczy nadzór sanitarny realizuje ustawowe obowiązki i zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego w obszarze dotyczącym: planowania przestrzennego w gminie, oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, opiniowania dokumentacji projektowej, dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, wydawania zgody dotyczących odstępstw od przepisów prawa.
2. Celem nadzoru zapobiegawczego jest minimalizowanie lub eliminowanie środowiskowych zagrożeń zdrowia już na etapie planowania przestrzennego, planowania inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko i projektowania obiektu budowlanego oraz zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych podczas eksploatacji nowo realizowanych obiektów.

3. Działalność nadzoru zapobiegawczego jest ściśle związana z ilością planowanych przedsięwzięć i realizowanych inwestycji. Stanowiska zajmowane są na wniosek organów prowadzących postępowanie lub zainteresowanych podmiotów.

X. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ

Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

Działania podejmowane w 2025 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej, dotyczyły profilaktyki chorób zakaźnych, zapobiegania nowotworom, profilaktyki nadwagi i otyłości, profilaktyki uzależnień oraz działań związanych z sytuacją epidemiologiczną. Realizacja zadań odbywała się poprzez:

- koordynowanie i wdrażanie programów oraz kampanii edukacyjnych,
- organizowanie narad i szkoleń,
- udzielanie pomocy merytorycznej,
- dystrybucję materiałów edukacyjnych,
- prowadzenie zajęć edukacyjnych, pokazów oraz instruktaży dla uczniów,
- nagłaśnianie problematyki zdrowotnej w lokalnych mediach,
- opracowywanie i zamieszczanie informacji na Facebooku,
- nadzorowanie działalności oświatowo - zdrowotnej.

W roku sprawozdawczym nadzorowano działalność 133 placówek. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono łącznie 137 wizytacji, podczas których oceniano sposób realizacji interwencji programowych.

Realizowane programy profilaktyczne i kampanie prozdrowotne:

I. PROGRAMY EDUKACYJNE

1. Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę!”.

Głównym celem programu było kształtowanie prozdrowotnych nawyków uczniów oraz pogłębienie wiedzy na temat znaczenia diety i aktywności fizycznej. Program realizowany był w szkołach metodą projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami, rodzicami i środowiskiem lokalnym opracowywali metody propagowania zasad zdrowego stylu życia. Program realizowany był w 21 szkołach podstawowych. W trakcie realizacji programu przeprowadzono 21 wizytacji, 8 narad z kontynuacji kolejnej edycji programu, 1 zajęcia edukacyjne dla 25 uczniów, udzielono 4 wywiadów dla lokalnych stacjach radiowych oraz zamieszczono na portalu Facebook 25 informacji. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 3087 uczniów oraz 1469 rodziców. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

2. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”.

Zadaniem programu było zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat. Program adresowany był przede wszystkim do dzieci w wieku 5-6 lat uczęszczających do przedszkoli. W 2025 roku do programu przystąpiło 13 przedszkoli. W ramach realizacji programu przeprowadzono 13 wizytacji oraz udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji radiowej, Łącznie działaniami objęto 429

dzieci. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

3. Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS.

Program dotyczył przekazania rzetelnych informacji na temat zakażeń wirusem HIV oraz dostarczenie wiedzy i kształtowanie właściwych postaw wobec osób żyjących z HIV i chorych na AIDS. W ramach programu przeprowadzono 1 wizytację, 2 zajęcia edukacyjne dla 50 uczniów, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, zamieszczono na portalu Facebook 3 informacje na temat profilaktyki HIV/AIDS oraz wykonano 3 ekspozycje wizualne 2750 osób Program profilaktyki HIV/AIDS realizowany był w 5 placówkach nauczania i wychowania. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 9380 osób.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

4. Program „Znamie! Znam je?”

Program adresowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz uczniów szkół podstawowych z klas VII-VIII, a jego celem było upowszechnienie wiedzy z zakresu profilaktyki czerniaka. W 2025 roku program realizowany był w 7 szkołach ponadpodstawowych oraz 14 szkołach podstawowych. W trakcie realizacji programu prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, przeprowadzono 18 porad, 17 wizytacji, 3 zajęcia edukacyjne, w których uczestniczyło 94 uczniów, udzielono 2 wywiadów dla lokalnych stacji radiowych oraz opracowano i zamieszczono 1 informację na portalu Facebook. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 2644 uczniów oraz 1310 rodziców. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

5. Program „Podstępne WZW”

Celem programu było upowszechnienie wiedzy wśród uczniów na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C. W 2025 roku program realizowany był w 7 szkołach podstawowych i 4 szkołach ponadpodstawowych. W trakcie realizacji przeprowadzono 11 porad, 11 wizytacji, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, opracowano i zamieszczono 1 informację na portalu Facebook oraz udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji radiowej. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 1392 uczniów i 948 rodziców. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

6. Program „Wybierz życie-Pierwszy krok”.

Program realizowany był w 4 szkołach ponadpodstawowych. W trakcie realizacji programu przeprowadzono 4 porady, 3 wizytacje, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych udzielono 1 wywiadu dla

lokalnej stacji radiowej. Edukacją dotyczącą zmniejszenia występowania nowotworów wywołanych wirusem HPV objęto 859 uczniów oraz 321 rodziców. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

7. Wojewódzki Program Profilaktyki Nowotworów.

Zadaniem programu było zmniejszenie liczby zachorowań na nowotwory poprzez propagowanie profilaktyki pierwotnej nowotworów wśród ogółu społeczeństwa. Program realizowany był w placówkach nauczania i wychowania. W trakcie realizacji programu prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, przeprowadzono 14 wizytacji, 1 naradę, 4 zajęcia edukacyjne dla 186 uczniów, zorganizowano 8 punktów informacyjno-edukacyjnych dla 1040 osób, opracowano 11 informacji na temat profilaktyki nowotworów i zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook, udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji radiowej. Ogółem działaniami edukacyjnymi objęto 11 350 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

8. Wojewódzki Program „Z higieną za Pan brat”

Celem programu była promocja podstawowych zasad higieny wśród dzieci w wieku przedszkolnym i uczniów klas I-III szkół podstawowych. W 2025 roku program realizowany był w 1 szkole podstawowej oraz w 14 przedszkolach. W ramach realizacji programu przeprowadzono 15 porad, 14 wizytacji, 3 zajęcia edukacyjne dla 57 uczniów, 57 instruktaży prawidłowego mycia rąk, zamieszczono 2 informacje na portalu Facebook oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 797 dzieci i 797 uczniów i 755 rodziców.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących programu.

II. KAMPANIE/AKCJE EDUKACYJNE

1. Światowy Dzień Zdrowia.

W 2025 roku Światowy Dzień Zdrowia obchodzony był pod hasłem: „Zdrowe początki, pełna nadziei przyszłość”. W trakcie realizacji kampanii zorganizowano 2 zajęcia edukacyjne dla 47 uczniów, wykonano 3 ekspozycje wizualne dla 3400 osób, udzielono 5 wywiadów w lokalnych stacjach radiowych, opracowano informację na temat obchodów Światowego Dnia Zdrowia i zamieszczono na stronie edukacyjnej i portalu Facebook. Ponadto w ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia zorganizowano Dzień Otwarty Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Podczas Dnia Otwartego udzielano porad z zakresu działalności poszczególnych Sekcji, wykonywano pomiar tkanki tłuszczowej oraz obliczano wskaźnik BMI, prowadzono pokazy na pomocach metodycznych wykorzystywanych podczas zajęć edukacyjnych z uczniami, prowadzono naukę samobadania piersi

i jąder na fantomach oraz pokazy prawidłowego mycia/dezynfekcji rąk. Dla wybranych grup prowadzono pokazy wybranych badań laboratoryjnych. W Dniu Otwartym uczestniczyło około 200 osób.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

2. Światowy Dzień bez Papierosa i Światowy Dzień Rzucania Palenia

W 2025 roku zorganizowano 2 kampanie antytytoniowe: wiosenną i jesienną, które dotyczyły zmniejszenia zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy. Działania edukacyjne prowadzono w placówkach nauczania i wychowania, ośrodkach sportu i rekreacji, domach kultury oraz w punktach informacyjno-edukacyjnych zorganizowanych w trakcie imprez prozdrowotnych. Ogółem zorganizowano 1 punkt informacyjno-edukacyjny dla 600 osób, przeprowadzono 11 zajęć edukacyjnych, w których uczestniczyło 270 uczniów, wykonano 9 ekspozycji wizualnych dla 7050 osób, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, zamieszczono na portalu Facebook 10 informacji oraz udzielono 3 wywiadów dla lokalnych stacji radiowych. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 9240 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

3. Kampania „Żyj pełnią życia bez energetyka”.

Zamiarem prowadzonej kampanii edukacyjnej była edukacja na temat skutków zdrowotnych spożywania energetyków. Kampania skierowana była do dzieci i młodzieży. W ramach kampanii odbyły się 2 pogadanki i pokazy prezentacji, w których uczestniczyło 52 uczniów oraz zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook 2 informacje.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

5. Kampania EFSA „Wybieraj bezpieczną żywność”.

Celem kampanii było zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenia obywateli do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. W ramach kampanii zamieszczono na portalu Facebook i stronie internetowej 16 informacji, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, wykonano 4 ekspozycje wizualne dla 2750 osób oraz zorganizowano 2 punkty informacyjno-edukacyjne, w których udzielono porad dla 280 osób.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

6. Kampania „Zwykły kaszel czy objaw gruźlicy? Sprawdź”

Celem kampanii było zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat gruźlicy. W ramach kampanii zorganizowano 2 narady dla 12 osób, opracowano i zamieszczono na Facebooku 2 informacje, wykonano 7 ekspozycji wizualnych dla 8460 osób oraz udzielono 1 wywiadu dla

lokalnej stacji radiowej. Ogółem działaniami edukacyjnymi objęto 9472 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

7. Kampania „Jesień bez infekcji”

Kampania dotyczyła promocji szczepień ochronnych przeciwko chorobom infekcyjnym nasilającym się w sezonie jesienno-zimowym. W trakcie trwania kampanii zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook 7 informacji, udzielono 1 wywiadu w lokalnej stacji radiowej, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, wykonano 18 ekspozycji wizualnych dla 6850 osób. Z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

8. Europejski Tydzień Szczepień.

Głównym zamierzeniem prowadzonej kampanii było zwiększenie wiedzy na temat korzyści wynikających ze szczepień. W ramach kampanii zamieszczono na portalu Facebook oraz na stronie internetowej 5 informacji, zorganizowano 2 punkty informacyjno-edukacyjne, w których udzielono porad 160 osobom, wykonano 3 ekspozycje wizualne dla 3350 osób, udzielono 3 wywiadów dla lokalnych stacjach radiowych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. Z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

9. Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

W ramach kampanii, której celem było zwrócenie uwagi na narastanie oporności na antybiotyki prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, wykonano 2 ekspozycje wizualne dla 1490 osób, zamieszczono na portalu Facebook 5 informacji oraz udzielono 1 wywiadu dla lokalnej stacji radiowej. Z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

10. Kampania dotycząca szczepień przeciwko krztuścowi dla kobiet w ciąży.

W ramach kampanii promującej bezpłatne szczepienia przeciw krztuścowi dla kobiet w ciąży prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych, zorganizowano 1 punkt informacyjno-edukacyjny, w którym udzielono porad 200 osobom, opracowano i zamieszczono na portalu Facebook 4 informacje oraz wykonano na terenie ośrodków sportu i rekreacji, domów kultury, aptek i szkół rodzenia 10 ekspozycji wizualnych. Ogółem działaniami edukacyjnymi objęto 20 600 osób.

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

11. Kampania dotyczące szczepień przeciw HPV

Celem kampanii było zwiększenie liczby dzieci zaszczepionych przeciw HPV, a w konsekwencji zmniejszenie liczby osób z nowotworami szyjki macicy oraz innymi chorobami nowotworowymi wywołanymi przez wirus brodawczaka ludzkiego. Kampania skierowana była do dzieci w wieku od 9 do 14 roku życia. W ramach kampanii przeprowadzono 7 narad z 32 dyrektorami szkół podstawowych, zorganizowano 2 punkty informacyjno-edukacyjne dla 400 osób, wykonano 4 ekspozycje wizualnych dla 3250 osób, udzielono 2 wywiadów dla lokalnych stacji radiowych oraz zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook 9 informacji. Z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

12. Bezpieczne i zdrowe wakacje/ferie.

Zadaniem kampanii była edukacja z zakresu bezpiecznych i zdrowych wakacji letnich/ ferii zimowych, zapobiegania chorobom zakaźnym, uzależnień oraz szkodliwości promieniowania UV. Adresatami kampanii były dzieci, młodzież, ich rodzice oraz wychowawcy na koloniach, obozach i zimowiskach. W ramach kampanii przeprowadzono 41 prelekcji dla 1550 uczestników, 43 wizytacje, wykonano 4 ekspozycje wizualne dla 2300 osób, zorganizowano 4 punkty informacyjne dla 225 osób, udzielono 3 wywiadów dla lokalnych stacji radiowych oraz zamieszczono na stronie internetowej i portalu Facebook 47 informacji na temat bezpiecznych i zdrowych wakacji/ferii. Łącznie działaniami edukacyjnymi objęto 5170 osób. Ponadto z informacji przekazanych w lokalnych mediach skorzystało około 80 tys. osób (szacunkowa liczba odbiorców).

Grafika z materiałów edukacyjnych dotyczących kampanii.

III. WSPÓŁPRACA.

W 2025 roku Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Zielonej Górze prowadząc działalność oświatowo - zdrowotną współpracowała głównie z:

- Urzędem Marszałkowskim,
- Starostwem Powiatowym w Zielonej Górze,
- Lubuskim Oddziałem Wojewódzkim NFZ w Zielonej Górze,
- Lubuskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Klasku,
- Komisariatem Policji w Sulechowie,
- Stowarzyszeniem Studentów Medycyny IFMSA Poland Oddział w Zielonej Górze,
- placówkami nauczania i wychowania,
- placówkami wypoczynku letniego i zimowego,
- ośrodkami sportu i rekreacji, domami kultury, bibliotekami,
- lokalnymi mediami.
-

IV. PODSUMOWANIE.

1. Zadania realizowane w 2025 roku w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z kontynuacji programów edukacyjnych oraz kampanii prozdrowotnych związanych z aktualną sytuacją zdrowotną w kraju.
2. W trakcie realizacji programów edukacyjnych i kampanii prozdrowotnych wykorzystywano różnorodne formy takie jak: zajęcia edukacyjne, narady, instruktaże, pokazy prezentacji, pokazy na pomocach metodycznych oraz prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.
3. Podczas prowadzonych wizytacji i porad stwierdza się duże zainteresowanie tematyką prozdrowotną wśród uczniów kadry pedagogicznej, którzy chętnie uczestniczą w realizowanych programach i kampaniach.

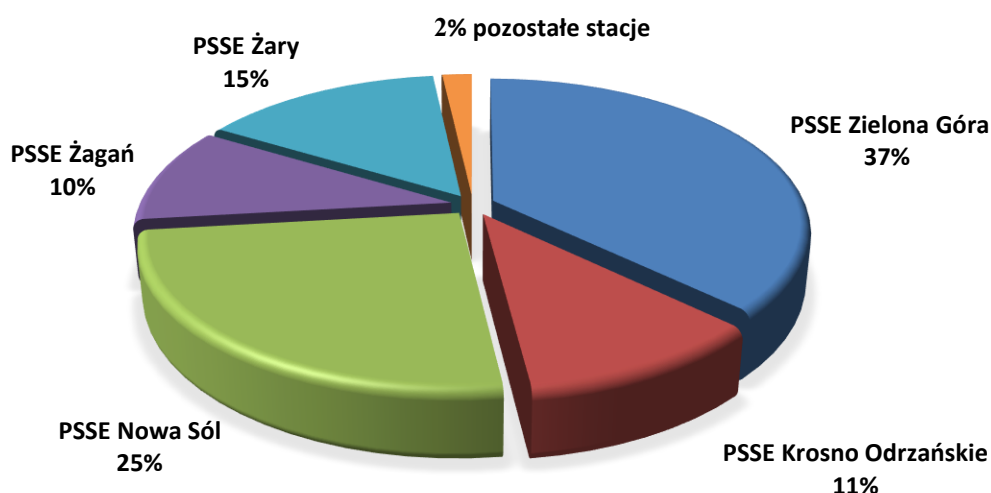
Źródło: zs-stanin.pl

XI. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

1. Kierunki i zakresy badań

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze w 2025 roku w ramach nadzoru sanitarnego kontynuował wykonywanie badań na potrzeby pięciu stacji sanitarno-epidemiologicznych, tj.: w Zielonej Górze, w Krośnie Odrzańskim, w Nowej Soli, w Żaganiu, w Żarach w zakresie badań próbek wody, sporali oraz materiału biologicznego pobranego od ludzi. Natomiast pobieranie próbek do oceny narażenia zawodowego oraz badania z zakresu środowiska pracy (z wyłączeniem prędkości i wydajności wentylacji oraz pomiarów pola elektromagnetycznego) w ramach sprawowanego nadzoru w województwie lubuskim realizowane były przez Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze na potrzeby wszystkich stacji w województwie lubuskim.

W 2025 roku Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Zielonej Górze uaktualnił posiadany zakres akredytacji o numerze AB 622, wydany przez Polskie Centrum Akredytacji w zakresie oznaczania żelaza w środowisku pracy w związku z nowym wydaniem normy metodycznej. Akredytowane badania, pomiary i pobieranie próbek są odpowiednie i użyteczne w ramach sprawowanego bieżącego nadzoru. Wysoka jakość przeprowadzanych badań i pomiarów oraz kompetencje personelu zostały potwierdzone podczas oceny przeprowadzonej przez Polskie Centrum Akredytacji.

Wykres nr 1. Procentowy podział ***parametrów*** wykonywanych w 2025 r. przez Oddział Laboratoryjny, dla poszczególnych Powiatowych Stacji Sanitarno-Epidemiologicznych.

W ramach nadzoru sanitarnego w 2025 r. były wykonywane następujące badania:

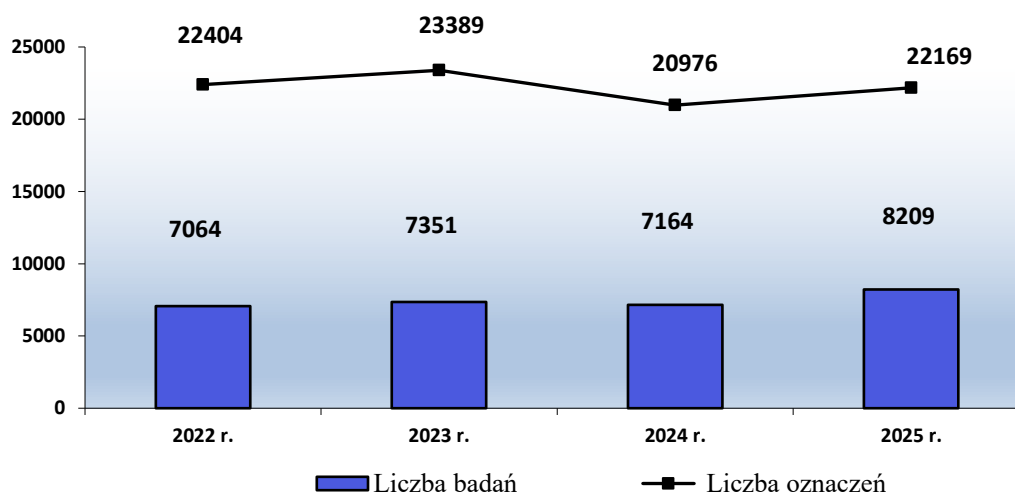
- środowiskowe,
- środowiska pracy,
- pomiary oświetlenia w placówkach oświatowych,
- z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej.

Łącznie wykonano 8209 badań i pomiarów, co w przeliczeniu na zbadane parametry fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne daje liczbę 22 169 oznaczeń.

Działalność laboratoryjna

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania/pomiary	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	2820	3307	5798	4439
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	426	426	389	0
3.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	4963	0	0	7810
RAZEM:		8209	3733	6187	12249

Tabela nr 1. Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów w 2025 r.

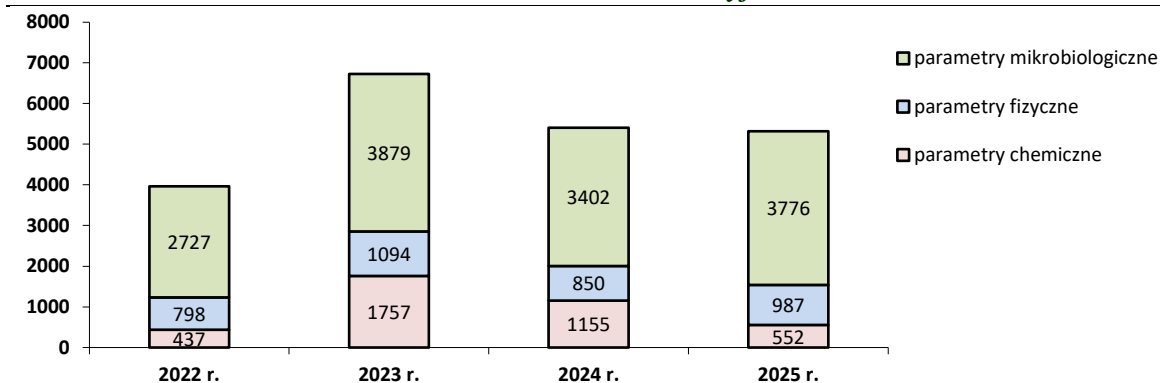

Wykres nr 2. Porównanie liczby badań/pomiarów i łącznej liczby oznaczeń wykonanych przez Oddział Laboratoryjny PSSE w Zielonej Górze w latach 2022-2025.

Lp.	Rodzaj nadzorowanych badań/pomiarów	Badania pomiarów	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemiczne	fizyczne	mikrobiologiczne
1.	Badania środowiskowe	554	535	868	710
2.	Badania/pomiary środowiska pracy	14	17	4	0
3.	Pomiary oświetlenia w placówkach oświatowych	115	0	115	0
4.	Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej	1806	0	0	3066
RAZEM:		2489	552	987	3776

Tabela nr 2. Liczba wykonanych badań/pomiarów i parametrów w 2025 r. dla powiatu grodzkiego

Działalność laboratoryjna

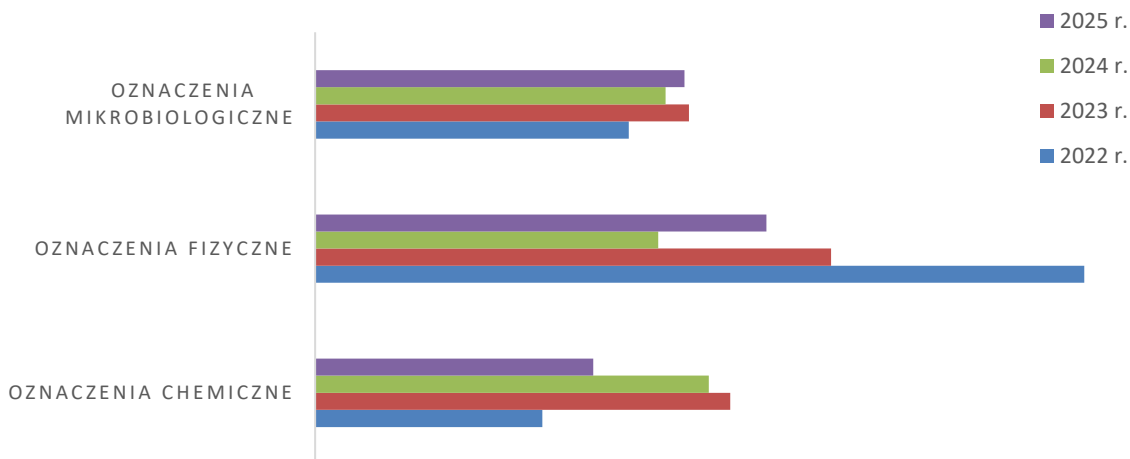
Wykres nr 3. Liczba wykonanych parametrów dla powiatu grodzkiego w latach 2022- 2025.

Liczba badań wykonanych na potrzeby nadzoru dla powiatu grodzkiego stanowi 30 % wszystkich przeprowadzonych badań, natomiast w odniesieniu do liczby oznaczeń to 26%.

2. Badania laboratoryjne

2.1. Badania środowiskowe.

W 2025 r. w Oddziale Laboratoryjnym w ramach nadzoru sanitarnego dla powiatu grodzkiego wykonano łącznie 554 badań / 5867 parametrów w próbkach środowiskowych.

Wykres 4. Porównanie liczby oznaczeń środowiskowych wykonanych dla powiatu grodzkiego w latach 2022 – 2025.

Lp.	Liczba wykonanych oznaczeń	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
1.	chemiczne	437	1479	603	535
2.	fizyczne	798	992	719	868
3.	mikrobiologiczne	757	660	674	710
RAZEM:		1992	3131	1996	2113

Tabela nr 3. Liczba wykonanych badań/ pomiarów i parametrów w próbkach środowiskowych dla powiatu grodzkiego w latach 2022- 2025.

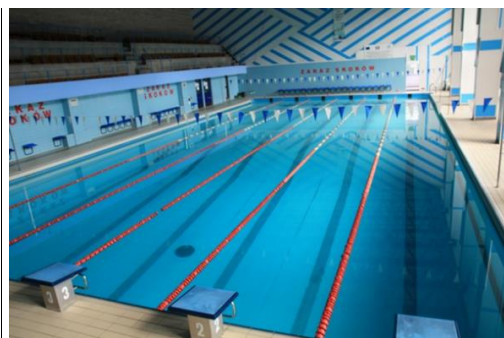
Działalność laboratoryjna

Badania środowiskowe w 2025 r. obejmowały badania próbek wody tj.: przeznaczonej do spożycia w ramach monitoringu parametrów grypy A i grupy B, wody ciepłej w kierunku badań Legionella, z pływalni.

fot. rawpixel, pobrane z Unsplash.

W 2025 r. przebadano 281 próbek wody do spożycia w zakresie badań mikrobiologicznych z czego prawie 7% nie spełniało wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. W zakresie badań fizykochemicznych około 1% przebadanych próbek nie spełniało wymagań.

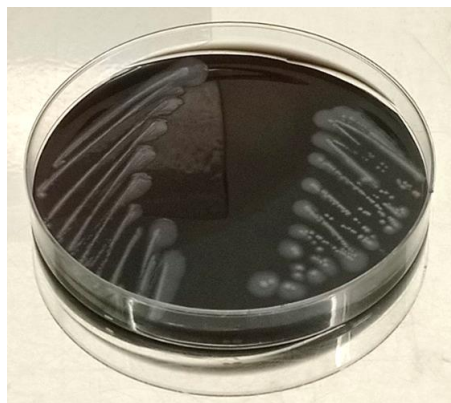

fot. mosir.zgora.pl

W 2025 r. w ramach nadzoru sanitarnego na pływalniach wykonano 114 oznaczeń mikrobiologicznych oraz 282 oznaczeń fizykochemicznych.

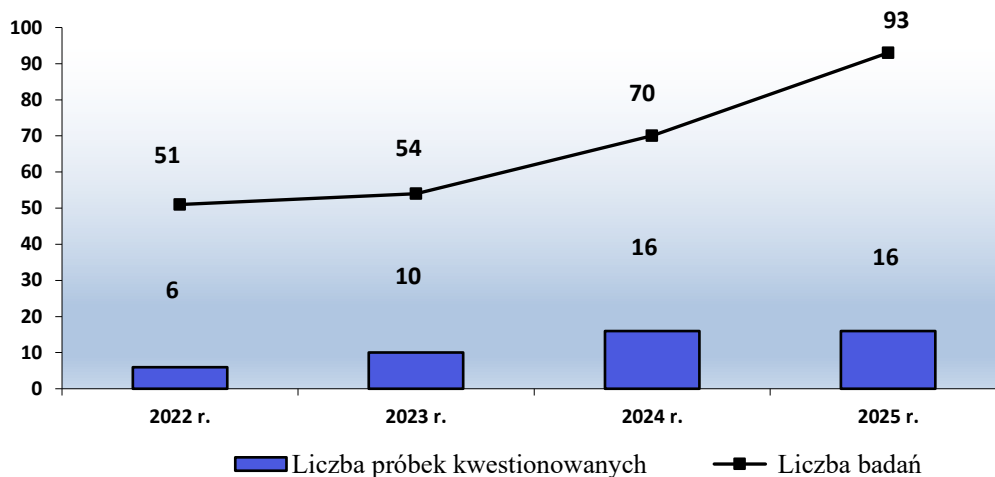

fot. cadprojekt.com.pl

fot. A. Tonder

W 2025 r. w ramach nadzoru sanitarnego wykonano 93 badań próbek wody ciepłej w kierunku oznaczenia liczby bakterii z rodzaju Legionella, z czego 16 z nich, co stanowi 17%, nie spełniało wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Wykres nr 5. Liczba *badania* próbek wody ciepłej (woda do spożycia) wykonanych w kierunku bakterii *Legionella* wykonanych dla powiatu grodzkiego w latach 2022-2025.

2.2. Badania środowiska pracy.

W 2025 r. w ramach nadzoru sanitarnego badania/ pomiary czynników szkodliwych w środowisku pracy wykonano m.in.. w szpitalu, zakładach obróbki metali, drewna, zakładach produkcji wyrobów betonowych.

Fot. Marcin Kubacki

Fot. ze strony <https://spozl.rzeszow.pl/szpital/centralna-sterylizatornia/>

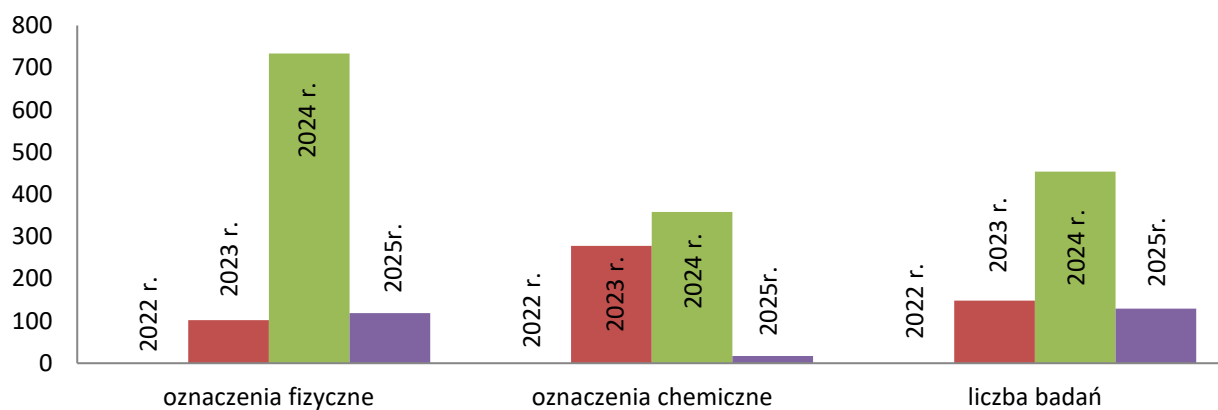
Fot. A. Tonder

Fot. Mariusz Kapala / GL. Archiwum

Wykonano również pomiary oświetlenia w placówce oświatowej.

Łącznie w 2025 r. wykonano 129 badań na stanowiskach pracy, co daje 136 oznaczeń chemicznych i fizycznych. Liczba pomiarów i badań wykonanych na potrzeby powiatu grodzkiego stanowi 30% ich ogólnej liczby.

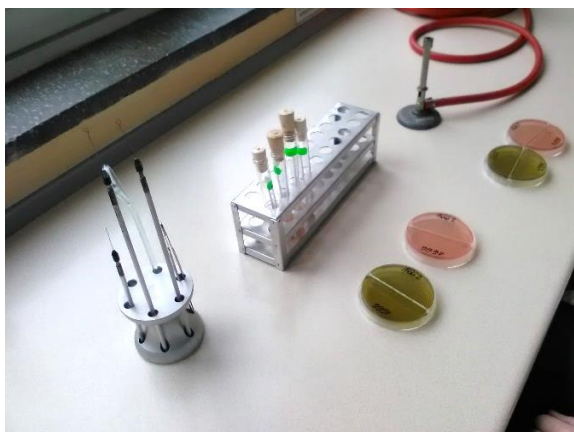

Wykres nr 6. Porównanie liczby oznaczeń z zakresu środowiska pracy wykonanych dla powiatu grodzkiego w latach 2022 - 2025.

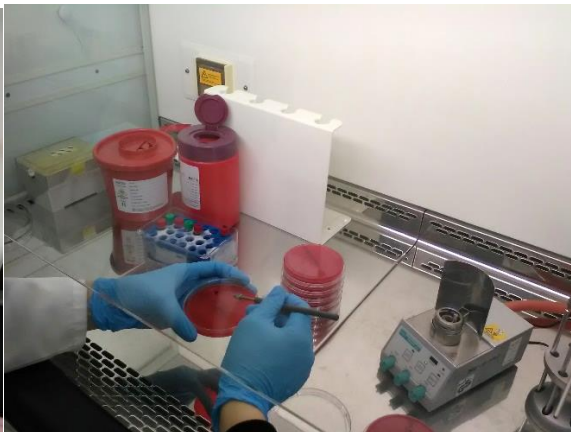
2.3. Badania z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej

Z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej, w ramach nadzoru sanitarnego w 2025 r. wykonywano badania:

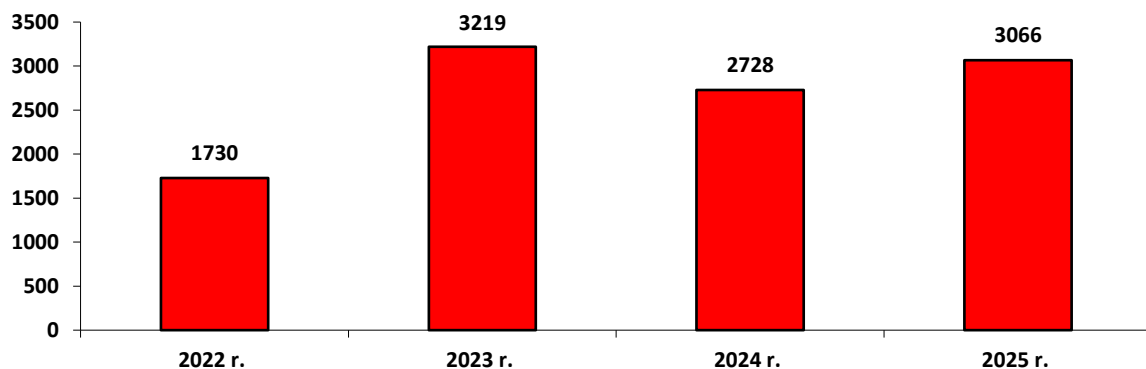
- materiału diagnostycznego od człowieka, także w ramach zatruc pokarmowych,
- próbek pobranych od uczniów i studentów do celów sanitarno – epidemiologicznych.

Fot. P. Furmaniak

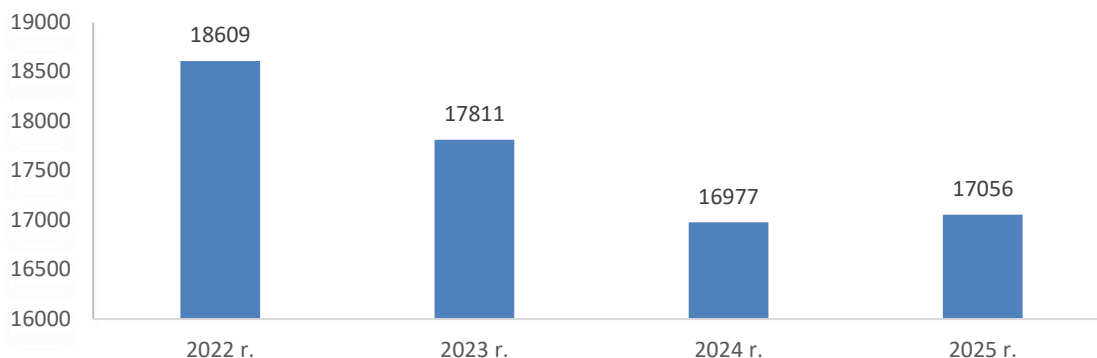

Fot. A. Tonder

Wykres nr 7. Porównanie liczby oznaczeń wykonanych z zakresu mikrobiologii medycznej i sanitarnej dla powiatu grodzkiego w latach 2022 – 2025 finansowanych z budżetu państwa.

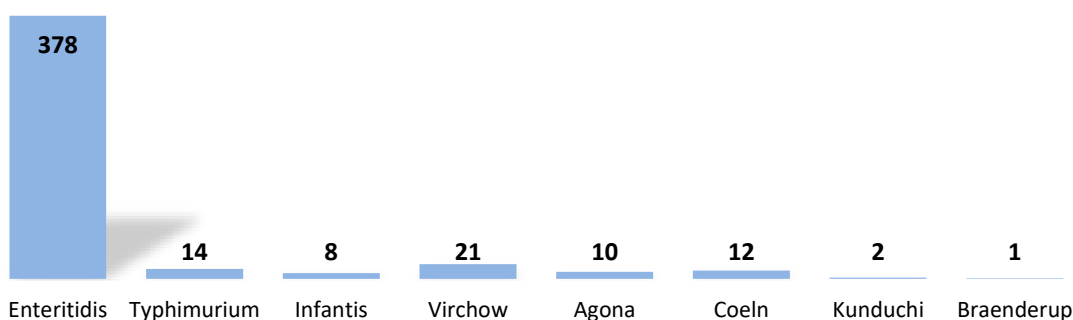
W ramach obowiązkowych badań sanitarno-epidemiologicznych wykonano łącznie 22 012 badań, z czego 277 badań próbek diagnostycznych (próbki od osób chorych, ozdowieńców, nosicieli i osób ze styczności z powiatu grodzkiego), 2 478 badań próbek od uczniów i studentów w placówkach z powiatu grodzkiego oraz 17 056 badań próbek od osób branżowych (osoby podejmujące lub wykonujące prace, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia zakażenia lub choroby zakaźnej na inne osoby).

Wykres nr 8. Liczba badań sanitarno-epidemiologicznych wykonanych w latach 2022 - 2025 dla osób branżowych

W 2025 roku wykonano badania próbek w ramach dochodzenia epidemiologicznego dotyczącego ognisk zatruc pokarmowych w Zielonej Górze. Pobrane próbki przebadano w kierunku *Salmonella* sp. Łącznie w ramach dochodzeń epidemiologicznych przeprowadzono 290 badań. W pobranych próbkach wyhodowano pałeczki *Salmonella* Enteritidis.

W 2025 roku u 160 badanych osób potwierdzono obecność bakterii *Salmonella* o typach serologicznych: Enteritidis, Typhimurium, Infantis, Virchow, Agona, Coeln, Kunduchi. Najczęściej występującym szczepem bakterii była *Salmonella* Enteritidis.

Wykres nr 9. Typy serologiczne bakterii *Salmonella* badane w 2025 roku.

Podsumowanie:

1. W 2025 r. Oddział Laboratoryjny uaktualnił Zakres Akredytacji Nr AB 622 w zakresie metod badawczych.
2. W ramach działalności statutowej w 2025 r. wykonano łącznie 8 209 badań i pomiarów co w przeliczeniu na zbadane parametry fizyczne, chemiczne i mikrobiologiczne daje liczbę 22

Działalność laboratoryjna

169. Na potrzeby powiatu grodzkiego wykonano łącznie 2489 badań i 5315 oznaczeń, co stanowi odpowiednio 30% i 24% ogólnej liczby badań i oznaczeń.
3. W porównaniu do 2024 r. odnotowano 9% wzrost liczby prowadzonych badań i 2,7% wzrost liczby oznaczonych parametrów wykonanych na potrzeby powiatu grodzkiego.
 4. W 2025 roku wyniki 97 badań nie spełniały wymagań określonych w aktach prawnych, co stanowiło prawie 4% badań wykonanych w ramach nadzoru sanitarnego na potrzeby powiatu grodzkiego.
 5. Zmienna liczba wykonywanych pomiarów, badań i oznaczeń wynika z bieżących potrzeb sprawowanego nadzoru.